

SUMMARY TRAINING CURRICULUM

CT4SILVERCAREGIVERS

(English, Spanish, Portuguese, Greek,
Hungarian and French)

Output ID 1

Erasmus + VET Strategic Partnerships

Project ID: 2020-1-ES01-KA202-081989

Almería, October 2022

Coordinated by the **University of Almería, Spain**

Remedios López Liria, José M. Aguilar Parra, Patricia Rocamora

With Contributions by:

Polytechnic Institute of Castelo Branco, Portugal

Maria Joao Guardado Moreira, Lucinda S. Carvalho

Diputación of Zamora, Spain

Ana I. Sánchez Iglesias, Cristina Suárez Vega

DAFNI KEK, Greece

Vasiliki Tsekoura, Angeliki Giannakopoulou, Anastasia Gkotsi

TREBAG, Hungary

Enikő Nagy, G Gergely Zsori

RURAL HUB, Ireland

Jennifer Nolan, Nataly Cabanillas

AGFE, France

Béatrice Martins, Sophie Vacossin

Project Coordinator

Diputación of Zamora - Spain

Project Partners

RURAL HUB-Ireland | UNIVERSITY OF ALMERIA- Spain | TREBAG-Hungary

Instituto Politécnico
de Castelo Branco

AGFE-France

| IPBC-Portugal |

DAFNI KEK-Greece

This Report is released under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

You are free to:

Share: copy and redistribute the material in any medium or format.

Adapt: remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially. The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

Share Alike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be

Index

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN ENGLISH

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN SPANISH

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN PORTUGUESE

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN GREEK

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN HUNGARIAN

SUMMARY TRAINING CURRICULUM IN FRENCH

Training Curriculum CT4SILVERCAREGIVERS

Intellectual Output 1

Date: 01/10/2021

Coordination of Publication: University of Almería
Polytechnic Institute of Castelo Branco
Diputación of Zamora

Project Coordinator

Diputación de Zamora- Spain

Project Partners

RURAL HUB-Ireland | UNIVERSITY OF ALMERIA- Spain | TREBAG-Hungary

AGFE-France | IPBC-Portugal | DAFNI KEK-Greece

This Report is released under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

You are free to:

Share: copy and redistribute the material in any medium or format.

Adapt: remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially. The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

Share Alike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cofinanciado por el
programa Erasmus+
de la Unión Europea

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Contents

1. INTRODUCTION, JUSTIFICATION, AND CURRENT STATUS OF THE TOPIC	4
Course curriculum	5
2. OBJECTIVES.....	8
3. METHODOLOGY	9
4. COURSE STRUCTURE: MODULES AND TOPICS	9
MODULE 1 The ageing process.....	10
MODULE 2 Conceptualization and foundation of active and healthy aging	11
MODULE 3 Identification of good practices and methodologies of education referred to the elderly	12
MODULE 4 Social skills and associative networks of the elderly. Some examples.	13
MODULE 5 Technology for the elderly	14
MODULE 6 Promoting the Active Lives of Older People: Social Entrepreneurship	15
MODULE 7 Healthy environments for the elderly in the framework of the silver economy	16
MODULE 8 How to deal with a context of crisis and disasters	17
5. TRAINING OR LEARNING RESOURCES CREATED.....	18
6. EVALUATION OF THE LEARNING RESULTS OF THE PARTICIPANTS	19
7. QUALIFICATION OF PARTICIPANTS, DELIVERY OF BADGES AND CERTIFICATES	20
8. COURSE AND IMPACT EVALUATION QUESTIONNAIRES	20
9. COURSE PLANNING AND SCHEDULE.....	21
10. REQUIREMENTS AND TRAINER RECOMMENDATION	22
11. REFERENCES	23

SUMMARY

The aging of the population is a very present reality in the 21st century. Providing long-term care at home is proving to be a more viable and cost-effective alternative to institutional care, yet there is a severe shortage of trained caregivers.

The European project [CT4SILVERCAREGIVERS](#) has brought together seven partners (two in Spain, the Zamora Provincial Council and the University of Almería; AFGE (France), Dafni (Greece), Rural Hub (Ireland), TREBAG (Hungary), IPCB (Portugal), with the common objective of creating a new curriculum and its modules on active aging and health, within the European Qualifications Framework (EQF), related to the training of these professionals (in the professional profile of social health care for institutionalized dependent people and in the home) who work as formal and informal caregivers for the elderly people and who promote the employability of the Silver economy (e.g. informal caregiver workers, VET teachers, social services).

1. INTRODUCTION, JUSTIFICATION, AND CURRENT STATUS OF THE TOPIC

The need for training, or the inadequacy of it, is a major limitation. Currently, there is no consistent regulation in all countries, nor national standards for the training of caregivers of the elderly

New forms of care pose a challenge for society as they open up numerous lines of study and research. When planning health services and promoting policies that support family care, it is necessary to recognize the involvement of other actors outside the family. Therefore, we believe, like other authors, that it is necessary to design and disseminate training and information programs that incorporate good practices in order to provide better care for our elderly people (Red2Red Consultores, 2009).

Trying to provide solutions to this important and urgent social health need, the project brings together seven partners, with the common objective of developing an adequate educational curriculum aimed at caregivers of the elderly who receive institutionalized and home care.

CT4SILVERCAREGIVERS aims to develop a performance-based, dual training methodology to promote the silver economy and the social entrepreneur spirit embedded in VET programs for community services in Spain, France, Greece, Hungary, Ireland, and Portugal to implement a new qualification competence in aging active & health for a profile as silver caregivers.

To make this possible, in addition to creating training materials for VET trainers / apprentices and informal care, the project will also draw on the networks of each country called Living labs SILVER CAREGIVERS aimed at (health professionals, family caregivers, social-health services), services to their local communities while acquiring skills that can contribute to their personal growth, CV improvement and future entry into the labour market, with the purpose of obtaining sustainable qualified jobs.

The competences of the professional qualifications of Social and Health Care for dependent people in social institutions and at home proposed by the European Union as basic and that are developed from the work modules that are proposed through this project:

- Prepare and support interventions for the care of people and their environment at the institutional level indicated by the interdisciplinary team.
- Develop activities related to the management and operation of the unit convivial.
- Develop physical care interventions aimed at dependent people in the institutional setting and people with care needs health care workers who live at home.
- Develop care interventions socio-health care aimed at dependent people in the institutional and home environment.
- Develop psychosocial care interventions aimed at dependent people in the institutional setting and people with care needs health care workers who live at home.

Course curriculum

After analysing the needs of our reference population in the six countries of this project (Spain, Portugal, France, Hungary, Greece, Ireland), from our double starting perspective (care needs for the elderly and training needs for their caregivers) the following proposal has been made and the development of an adequate educational curriculum aimed at this group of caregivers. With the aim of being able to respond to these needs, to meet this important and urgent social demand, also considering the Silver

Economy framework. Therefore, the Curriculum of this project can be synthesized in the following key aspects in which it will be deepened:

MODULE 1: THE AGING PROCESS.

In this module those aspects and factors that determine successful aging based on active aging are collected. In this way, the caregiver can try to contribute to improving this process in the elderly:

Topic 1. INGREDIENTS OF SUCCESSFUL AGING. Determinants of active aging: health systems and social services, behavioural determinants, related to personal factors, with the physical and social environment.

Topic 2. AGING "ACTIVE-MIND". Culture, gender, economic status.

MODULE 2: CONCEPTUALIZATION AND FOUNDATION OF ACTIVE AND HEALTHY AGING.

This module collects experiences developed in countries of the European Union or elsewhere, which have effectively promoted an active aging model, so that this information can provide knowledge, references, and examples to establish or promote some of these actions with the elderly with whom you work.

Topic 1. PROGRAMS TO PROMOTE ACTIVE AGING. Models and examples in Europe and in the world.

Topic 2. HEALTHY AGING PROMOTION PROGRAMS. Models and examples.

MODULE 3: IDENTIFICATION OF GOOD PRACTICES AND METHODOLOGIES OF EDUCATION REFERRED TO THE ELDERLY.

In this module, we will provide information to caregivers regarding different platforms in which online training can be developed to complement and recycle their knowledge. These courses are free of charge provided by the most prestigious universities and companies in the world, easily accessible and with the possibility of realization in a flexible way.

Topic 1. CONTINUING TRAINING IN CAREGIVERS: Platforms for free online courses in different languages.

Topic 2. THE DIGITALIZATION GAP. Distance education, social networks,

internet shopping, teleconsulting, etc.

MODULE 4: SOCIAL SKILLS AND ASSOCIATIVE NETWORKS OF OLDER PEOPLE. SOME EXAMPLES.

In this module, caregivers will be trained to train older people in social skills, make new friends, and expand their social networks.

Topic 1. SOCIAL SKILLS TRAINING

Topic 2. MAKE NEW FRIENDS AND EXPAND OLDER SOCIAL MEDIA

MODULE 5: TECHNOLOGY FOR THE ELDERLY.

This module will collect some of the technological supports that we currently have to improve the quality of life of the elderly and that facilitate the work of caregivers.

Topic 1. TECHNOLOGICAL SUPPORTS AND ASSISTANCE OR REHABILITATION TECHNOLOGIES. Technical solutions that facilitate activities: telemedicine, tele assistance, robotics, etc.

Topic 2. UNIVERSAL DESIGN OR DESIGN FOR EVERYONE. Adaptation of means, equipment and services.

MODULE 6: PROMOTING THE ACTIVE LIVES OF OLDER PEOPLE: SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

In this module we will teach caregivers how to promote the active life of the elderly. And on the other hand, it will try to qualify or give skills to the caregiver to teach the elderly to face and solve the difficulties of daily life.

Topic 1. OLDER PEOPLE AS A SOCIAL AND WORK OPPORTUNITY

Topic 2. PARTICIPATION AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP.

MODULE 7: HEALTHY ENVIRONMENTS FOR OLDER PEOPLE IN THE FRAMEWORK OF THE SILVER ECONOMY.

In this module an approach to the concept of Silver Economy is presented as the central axis of this project. In addition, the areas of the Silver Economy and the opportunities it offers to both the elderly and the caregiver will be detailed. Work, for the elderly they represent an

opportunity to improve their quality of life and well-being.

Topic 1. THE SILVER ECONOMY AND ITS IMPORTANCE IN THE WORLD ECONOMY. AREAS OF THE SILVER ECONOMY

Topic 2. CREATION AND ADAPTATION OF HEALTHY ENVIRONMENTS FOR THE ELDERLY. CITIES FRIENDLY WITH ELDERLY PEOPLE

MODULE 8: HOW TO DEAL WITH A CONTEXT OF CRISIS AND DISASTERS.

This module will collect different measures for care and prevention in exceptional situations, for example, the one we are currently experiencing with covid-19, so as to study how to prevent and intervene in the event of an epidemic or pandemic. Knowledge for the caregiver to prevent contagion.

Topic 1. EPIDEMICS AND PANDEMICS. SELF-CARE MEASURES.

Topic 2. TECHNIQUES FOR DEALING WITH THE "DUEL".

2. OBJECTIVES

The creation of an innovative training curriculum, focused on formal and informal senior caregivers; increasingly required to be more specialized and able to deliver according to seniors needs in active and health aging and at the same time development in technology requires the staff to be trained accordingly digital skills. Improve the quality of training (initial education and continuing development).

The specific objectives to be achieved with the project are:

- Anticipate the needs of caring for an aging population in order to avoid skill gaps improving the knowledge, skills, and competences of informal caregivers
- The training in active & healthy aging modules are to be embedded into the existing VET educational programs
- Promote best practices to involve seniors and caregivers in the design of a new silver caregiver curriculum and training courses in active & health aging.
- Collaboration of all actors (VET trainers / learner in health field, Policymakers, health professionals (formal and informal caregivers, and

educational institutions)), in partnership across the EU, to achieve the change that is needed

- Improve the quality of teachers, trainers, and other health professionals in the sector.
- Make courses more relevant to the labour market in active and health aging in silver economy.
- Raise awareness about the importance of establishing sustainable and social inclusive silver economy systems that could promote the global citizenship, solidarity and empower local communities.

3. METHODOLOGY

The present research addresses the design and management of an online course to promote knowledge that supports higher quality care for the elderly within the framework of the silver economy in six European countries.

The course will be piloted with a total of 15 trainers and 20 participants recruited by each of the project partners in their respective countries.

The “Curriculum” has been the activity assigned to the University of Almería and the Polytechnic Institute of Castelo Branco in Portugal, in collaboration with the Zamora Provincial Council. This will guide the learning objectives, outcomes, and activities of the course.

For each topic or module of the course, a tool will be created with information divided into several sequences, organized in an attractive way, with links to electronic resources, YouTube videos, and animations.

Finally, the text of the course would be translated into six languages: both the instructions and the materials and additional information, as well as the evaluation questionnaires. And on the online platform both the instructions to start the course, as well as the video presentations and the evaluation would be available in all languages.

4. COURSE STRUCTURE: MODULES AND TOPICS

MODULE 1 The ageing process

INTRODUCTION

Successful ageing has become an important concept to describe the quality of ageing. The concept has developed from a biomedical approach to a wider understanding of social and psychological adaptation processes in later life (Urtamo, Jyväkorpi, & Strandberg, 2019).

Research shows that there is relative strength of the associations of social and biological measures with important health outcomes in the ageing process, as social factors are strongly related to physical and cognitive functioning and multimorbidity in this older population, even when a significant number of biological measures are controlled (Crimmins, 2020). Thus, it goes without saying, that appropriate identification of the most elemental aspects of ageing, both social and biological, is an invaluable skill especially for silver caregivers. Developing a sense of growth throughout the ageing process helps us realize that the life experience that comes with age, when reflected upon, is an absolute asset for both oneself and society as a whole. As it is older people are more and more, perceived as essential part of their communities and important social players in terms of reviewing societal challenges. At that extent maintaining an "active-mind", is a key point in ensuring the contribution of older people to society (Socci, Clarke, & Principi, 2020). In this module we will review some elemental concepts around the ageing process as a process of growth, necessary for an active and evolving society, successful ageing through social, biological, and personal determinants, as well as reflecting on how one can maintain an active mind with age.

OBJECTIVES

The silver care workers will:

Learn about how ageing is a process of growth that consists an elemental part of the society.

Create links between the different aspects and determinants of ageing in order to acquire a more holistic understanding on what is considered "successful aging".

Identify the key role of the elderly in societal changes and the importance of active participation while ageing.

Use their experience to reflect and discuss concepts of policy, culture, gender, and the economy, in relation to aging and remaining active.

LEARNING OUTCOMES

By the end of this module, participants should have acquired the following.

KNOWLEDGE

- Identify key elements of one's own concept of successful ageing
- Being Capable of providing advice and appropriate resources to stimulate active mind while ageing

SKILLS

- Being an active listener in order to support reflection and doubt upon the process of change coming alongside ageing.
- Design learning circles or one on one sessions for discussing concepts of mindfulness, wellness, and social engagement.

ATTITUDES

- Critically perceive policies and societal structures that include or exclude the elderly from several sectors of life.
- Become proactive in terms of motivating engagement and cultivating the ideals on taking grasp of the power the older population still have in society.

MODULE 2 Conceptualization and foundation of active and healthy aging

INTRODUCTION

Aging is considered as a dynamic and multifactorial process, which is experienced with visible changes over time, when vitality and functional capacity are lost (García & Alfonso, 2020). But, on the other hand, aging people bring appreciable values, knowledge and experiences that represent a bulwark for society; however, this possibility will be conditioned by their health levels, hence the importance of achieving a comprehensive public health response. The World Health Organization (2002) has defined the "Active Aging as the process of optimizing opportunities for health, participation and safety in order to improve the quality of life of people who are aging". The need to promote active and healthy aging is evident, one way to achieve this is by intervening on the professionals in charge of it. This learning module proposes various intervention programs as future references aimed at professionals and caregivers of the elderly.

OBJETIVES

The silver care workers will:

1. Publicize different programs to promote active and healthy aging.
2. Determine the benefits of these active and healthy aging programs.
3. Establish differences between active aging and healthy aging.

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE

- a. Recognize the differences between the programs.
- b. Identify the benefits of the programs and their relevance.

SKILLS

- a. Identify and evaluate good practices.
- b. Develop positive intervention programs for caregivers and elders

ATTITUDES

- a. Develop critical thinking.
- b. Acquire a positive attitude to achieve autonomy in the development of programs or activities that promote active and healthy aging.

MODULE 3 Identification of good practices and methodologies of education referred to the elderly

INTRODUCTION

The aging process leads to an increase in the need for caregivers, who may come from the family nucleus and / or society as a profession.

There is a gap that society has not been able to respond effectively, on the one hand due to the lack of access to educational resources and good practices, on the other hand, due to the inability to distribute those that still exist across the national territories considering its multiple asymmetries, both geographic and economic-social.

One way to overcome this gap may be, using the multiple platforms of educational resources available online with free access, in different languages, organized by different levels of difficulty and aimed at a population of caregivers in their different perspectives: family and professional.

These courses - MOOCs allow to increase the literacy on the role and the function of the caregiver and to facilitate the access to a continuous, structured learning based on reliable and updated information.

OBJETIVES

1. Disseminate educational resources and good practices of free access to caregivers.
2. Facilitate access to educational resources for undifferentiated caregivers.
3. Promote the increase of skills in the scope of the caregiver (Silver Caregivers).
4. Identify the benefits of the different educational

LEARNING OUTCOMES

At the end of this learning module, participants should have acquired:

KNOWLEDGE

- a. Identify different training offerings online;
- b. Able to apply the knowledge acquired both as an informal and professional caregiver;
- c. Recognize the differences between each of the courses and select according to your needs.

SKILLS

- a. Identify and evaluate good practices (Silver caregivers).
- b. Be able to adapt knowledge to the needs of your practice;

ATTITUDES

- a. Develop critical thinking.
- b. Encourage proactivity and autonomy in seeking and participating in social networks, encouraging the sharing of experiences and knowledge of good practices.

MODULE 4 Social skills and associative networks of the elderly. Some examples.

INTRODUCTION

Preserving the social link with our elders has become a social and public health issue that concerns us all.

Loneliness and social isolation are a harsh reality in the European Union. According to a 2017 Eurostat survey, 6% of Europeans (aged 16 or over) say they have no one to turn to for help in times of need or to discuss personal matters with, and older people account for 75% of this 6%.

Day-to-day carers partly meet this need to relate to others, but it seems appropriate that they should help older people to maintain and re-establish social links outside their own home environment.

Whether it is helping to connect with neighbourhood associations offering fun activities or promoting the use of digital tools, the carer needs to have new skills and knowledge to help older people maintain social networks.

OBJETIVES

The silver care workers will:

1. Assess the person's interpersonal skills
2. Identify the relational environment of the elderly person: habits and desires
3. To explore the possibilities of maintaining or creating social links according to the state of health of the person being supported
4. Exploring the opportunities and limitations of digital technology in social relationships

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE

1. Identifying and defining social competencies
2. Understanding the impact of the relationship environment on the health of older people

SKILLS

Carers will be able to :

1. Assessing social skills in older people and helping to develop them
2. Supporting the elderly in their relationship with others outside their living environment and through new technologies

ATTITUDES

1. Develop analytical skills to identify the relationship level and needs of the person being assisted
2. To be a driving force in the development of social links to promote ageing well

MODULE 5 Technology for the elderly

INTRODUCTION

Over the last few years, older adults have made up the fastest growing segment of the online population. More and more people over the age of 60 are going online and connecting with the world through outlets such as Facebook, Google, Yahoo and Youtube. They are emailing, texting and even blogging, and it is having a positive impact on their lives, allowing them to communicate with family more often, reconnect with old friends, keep up with community developments and stay connected with others who share similar interests.

"We're already seeing some really interesting ways technology is being used to help people as they age," said Ben Jonash, an author of The Future of Aging by the Deloitte Center for Health Solutions. Alongside the internet and mobile devices, health and mobility technology for older people has also improved dramatically over the past decade. We'll look at some examples of technology that can help older people. We'll be explaining how each piece of technology works and the benefits it can offer. New devices that use VR, robotics and other technologies have hit the market that help the elderly live longer, healthier lives. These innovations include VR headsets for seniors with Alzheimer's and cloud-enabled fall detection watches. Safety and smart-living technologies, health and remote care, and wellness and fitness technologies

OBJECTIVES

- Discuss the technological difficulties of older adults and the solutions
- Collect technological supports to improve the quality of life of the elderly and facilitate the work of caregivers
- Describe methods of technology advances for the older adults
- Explore selected smart device applications for use with older adults
- Explore successful use of technology in the older adult population.

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE:

- a. Learn about the existing technology to support the elderly
- b. Identify the benefits and the relevance of the technology and its use to benefit the elderly.

SKILLS:

- a. Identify and evaluate good practices with technology use.
- b. Develop positive intervention programs for caregivers and elders by considering the available technology.

ATTITUDES

- a. Acquire the proper attitude to support and help the elderly with gaining knowledge in technology
- b. Develop an understanding of the difficulties of the technology use from the perspective of the elderly.

MODULE 6 Promoting the Active Lives of Older People: Social Entrepreneurship

INTRODUCTION

Social entrepreneurs offer innovative ideas that produce significant social change. The rate of success for older entrepreneurs is double than that of young entrepreneurs (Wadhwa, 2012). Moreover, older people have extended experience and know-how, and play a fundamental role in society. Now more than ever, with aging demographics, there is a crucial need to promote the importance of introducing and encouraging social entrepreneurship among older people to combat societal bias and encourage them to lead active lives.

This learning module details the importance of senior social entrepreneurship. Additionally it offers resources and learning materials that are beneficial to caregivers to motivate older people to become active agents of change through social entrepreneurship.

OBJECTIVES

The silver care workers will:

1. Learn about social entrepreneurship and how it can be beneficial for senior members of society
2. Encourage older people to become active members of society, combating age-associated bias.
3. Use their knowledge and experience to identify ways of integrating social entrepreneurial mindsets for older people
4. Use their experience to reflect and discuss ways to inspire older people to lead active entrepreneurial lifestyles.
5. Improve their skills to encourage the target group to become involved in social entrepreneurship.

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE:

- a. Basic knowledge of social entrepreneurship
- b. Practical knowledge of the importance of older people leading active lives.

SKILLS:

- a. Discuss social entrepreneurship
- b. Identify how social entrepreneurship can encourage older people to be more active within society

ATTITUDES:

- a. Acknowledge the fundamental role of older people being active agents in society
- b. Willingness to advocate for social entrepreneurship among older people

MODULE 7 Healthy environments for the elderly in the framework of the silver economy

INTRODUCTION

As we already know, our world is rapidly ageing: according to the United Nations (2017), the global population aged 60 years is expected to double by 2050, when it is projected to reach nearly 2.1 billion. This inevitable increase in the share of older persons results from the decline in fertility and the improvement in survival that characterize the demographic transition. Each of the 201 countries or areas with at least 90,000 inhabitants is projected to see an increase in the proportion of persons aged 60 or over by 2050.

The World Health Organization (2020) describes age-friendly environments as those spaces which foster health and well-being, as well as the participation of people as they age. They are accessible, equitable, inclusive, safe, secure, and supportive. Along with population, the growing trend of urbanization represents another major force shaping the 21st century (WHO, 2020) and it is demanding the transformation of cities into age-friendly environments where active ageing optimizes opportunities for health, participation, and security in order to enhance quality of life as people age (WHO, 2020). However, the institutions will not be able to develop healthy environments without converging with the different areas of the silver economy, as it is essential to address wide-ranging issues such as sustainability, innovative financing models, user involvement, new business models and emerging sectors.

In this module, we will be learning about the different characteristics of healthy environments and we will also be working on how to transform already existing urban and rural spaces (and how to create new ones too). Plus, we will learn about the importance of the silver economy in the world of economy and its convergence with inclusive urbanization.

OBJETIVES

1. Determine the benefits of silver economy in urban planning and how it can help the elderly to remain as active members of society.
2. Build connections between the silver economy and the creation of healthy environments for the elderly.
3. Use their knowledge and experience to propose ways of improving already existing urban or rural environments.
4. Analyse the challenges that may arise when designing healthy environments.

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE:

- a. Identify the strong features and lacks the elderly day to day based on the characteristics and benefits of silver economy
- b. Identify the demands of the different elderly profiles related to healthy environments and active ageing

SKILLS:

- a. Develop intervention programs to create healthy environments for the elderly
- b. Identify good and bad practices in the design of healthy environments and how to adapt person-centered health services

ATTITUDE:

- a. Develop critical thinking
- b. Acquire proactive attitudes towards an integrated approach of health focused on building and maintaining all the people's physical and mental capacities

MODULE 8 How to deal with a context of crisis and disasters

INTRODUCTION

The coronavirus outbreak has changed the world permanently, gripping it with fear, anxiety and, specially, confusion. Sadly, this virus is particularly deadly with the elderly: for every 1,000 people in their fifties and early sixties, about five will die due to COVID-19. For people in their mid-seventies or older, around 116 will lose their life to the pandemic (Nature, 2020). These morbidity conditions have made it extremely difficult for them to carry out their lives normally, given that social services and care systems have been completely paralyzed. Suddenly, their only option was to stay at home - a difficult decision to take if living alone.

The rapid transmission of COVID-19 pandemic outbreak, higher mortality rate, self-isolation, social distancing, and quarantine could exacerbate the risk of mental health problems in the elder, worsening and further impair cognitive and emotional function (Mukhtar, 2020). Older people in general tend to have higher susceptibility to the effects of epidemics, likely owing to their dwindling immunity, partly by the physiology of the ageing process and more specifically due to any existing co-morbid conditions (Satyanarayana, 2020).

Part of the elder population may appear stubborn in refusing to wear a mask or to break up their routine for the sole reason of a virus because they are not able to fully understand the scope of the virus. This does not only build tension in the population but increases their risk of being affected by the virus. Social support, liveliness and daily functioning need to be met during pandemics for the elderly to keep up.

Furthermore, hundreds of persons over 75 living in senior care homes have been first-hand witnesses of the morbidity of COVID-19: across 26 countries, residents in long-term care facilities accounted for an average of 47 percent of all COVID-19 deaths (The Washington Post, 2020). Those who survived have had to deal with seeing their companions die. They have not been allowed to give them a proper goodbye due to the high risk of contagion.

OBJECTIVES

1. Learn about the different physical and emotional risks elder people deal with in case of epidemics and pandemics
2. Build connections between the institutional response to the pandemic and the functioning of health and social care systems during that time. Identify and define self-care measures when working with the elderly
4. Use their experience to draw different techniques for the elder adults and their family members in order to deal with death

LEARNING OUTCOMES

KNOWLEDGE:

- a. Identify the potential risks in the elder population when an epidemic or pandemic arises
- b. Being capable of providing care and attention to the elder through techniques adapted to a context of crisis

SKILLS:

- a. Identify good and bad practices in self-care measures in order to protect themselves as well as the population they are working with
- b. Design intervention programs for dealing with the dual in the case of epidemics and pandemics

ATTITUDE:

- a. Develop critical thinking in order to identify the strength and the flaws of the social care system in the context of crisis
- b. Acquire proactive attitudes towards the older people's daily routines and help them to keep on with their lives despite epidemics or pandemics

5. TRAINING OR LEARNING RESOURCES CREATED.

Project partners will collect or create Internet CC licensed training / learning / evaluation materials, related to the modules and topics described; and they will prepare for each topic a list of OPTIONAL resources. The project will also aim at enabling young people, women with few skills and immigrants to develop skills for their personal growth and employability as silver caregivers or to refresh their training in this field of interest in rural areas.

Table 1. Model to develop the educational resources of the MOOC.

RESOURCES: (INSERT HERE MODULE TITLE)				
Nº	TITLE AND DESCRIPTION	TYPE	LANGUAGE	ACCESS/DOWNLOAD URL
1	TITLE Description Limit to 500 words	WEB ARCHIVES IMAGES AUDIO VIDEOS SLIDESHOWSQUIZZ GAMES ANIMATIONS APPLICATIONS OTHER		
2				

6. EVALUATION OF THE LEARNING RESULTS OF THE PARTICIPANTS

To measure the performance of the students and their learning achievements, initial and final questionnaires were designed on the contents.

The verification of the attendance of the participants registered electronically by the course platform, management that would allow the trainers to supervise the participants and follow their progress automatically, animate them according to their participation.

The trainee will have to apply theoretical and practical knowledge acquired through all training modules and work-based learning (WBL) in an integrative, critically reflective manner. Trainees should be able to demonstrate through final assessment test that they are able to perform tasks in an adequate, efficient, and professional way.

UAL and all partners as the training material providers will be responsible for the production of the final assessment tests, in consultation with the General and Contextual/National (NQF) Standards, as also in cooperation with selected stakeholders (care providers, SE, etc). More details on the certification procedure at IO3.

The Final Test can be oral or written, depending on the knowledge, skills and competences that need to be assessed, and is a type of summative assessment. The written final test can be composed by multiple choice questions, cloze questions, short answers, matching questions, and structured questions.

7. QUALIFICATION OF PARTICIPANTS, DELIVERY OF BADGES AND CERTIFICATES

The project will empower people in the process of active and healthy aging to generate and promote service-learning opportunities while increasing awareness of global issues such as silver economy and community social services. The project will also aim at enabling young people, women with few skills and immigrants to develop skills for their personal growth and employability as silver caregivers or to refresh their training in this field of interest in rural areas.

The partnership foresees the creation of a Matrix that will clarify the accordance between the level of skills acquired with the EQF standards. More specifically the EQF defines a qualification as 'the formal outcome of an assessment and validation process obtained when a competent body determines that an individual has achieved learning outcomes to given standards' For the elaboration of the micro-credited badges into the premise of our course the partnership will lie in the ability of the partnership to support the awarding of a certification on the basis of non-formal and informal learning, requiring an agreed reference point, in the form of an approved education programme/ curriculum. The assessment in each of the modules is designed in such a way that can facilitate the creation and issuing of a badge as it is initiating the needed verification process that communicates with the server that hosts the original badge metadata. The server based on the information received through the assessment will define the badge as valid and communicate with the participants with the confirmation details and a brief outline of the skill that is validated by the badge. The project will be using the model of Open badges to carry out the process and more on the selected prototype can be found in the Open Badges specification document.

8. COURSE AND IMPACT EVALUATION QUESTIONNAIRES

Through this self-assessment questionnaire, the student can assess how the materials would have contributed to their learning. The learning expectations can be extracted from the Pre-course questionnaires completed by the participants in the first week, as well as from the board discussions.

9. COURSE PLANNING AND SCHEDULE

The development of the course would last six weeks (3 sessions a week, total 18 sessions) on the online platform to teach the eight modules. The first session will focus on orientation and familiarization with the technologies involved in the MOOC. And the last session is dedicated to the reflection and synthesis of the lessons learned during the previous weeks, as well as to the final evaluation and evaluation of the course.

The first session would feature numerous introductory and technology orientation videos, podcasts, and written instructions. To encourage participants to become familiar with navigating the course, as well as learning about the course content. In addition, participants would complete a questionnaire prior to the MOOC and give their informed consent to share their publications and any product they could generate with their peers and trainers, who could publish it using anonymous data.

The second session and the third session would be dedicated to the first module, the content of which was organized each day on a specific topic on "care". Participants were encouraged to spend a couple of hours reading an article or watching a short video, listening to a podcast, and then completing the activity on the topic. Finally, the participants carried out a self-evaluation, through a questionnaire.

The fourth and fifth sessions focus on the second module, whose structure has been described previously.

The sixth and seventh sessions, to the third module (see the previous section).

The last session would be dedicated to the synthesis module and the final evaluation (post-course content questionnaire and an evaluation questionnaire of the teaching- learning process of the course and its development).

Table 2. Organization of the online course during the 6 weeks of development.

	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5	WEEK 6
1	Orientation Module 1. Topic 1 Module 1. Topic 2					
2		Module 2. Topic 1 Module 2. Topic 2 Module 3. Topic 1				
3			Module 3. Topic 2 Module 4. Topic 1 Module 4. Topic 2			
4				Module 5. Topic 1 Module 5. Topic 2 Module 6. Topic 1		
5					Module 6. Topic 2 Module 7. Topic 1 Module 7. Topic 2	
6						Module 8. Topic 1 Module 8. Topic 2 Assessment

10. REQUIREMENTS AND TRAINER RECOMMENDATION

The course aims to train the professionals that work, formally or informally, as caregivers for the elderly and promote the employability of the Silver economy. As such, the carers' target group consists mostly of young people, women with few skills and immigrants. A further goal, apart from developing their skills, is to empower them in active and healthy aging, promote service-learning opportunities and increase awareness of global issues. That being said, the trainer who will undertake this course should be able to cover all the aforementioned topics and be able to work with the specified target group and their particular characteristics.

To begin with, the trainer selected to conduct the training process should be a certified instructor in Adult Education or have a degree/certification in educational theory in the field of Adult Education coupled with work-related experience. The certification procedure, if there is one, is different for every country as there are no unified national frameworks for a training of trainers (some general conditions exist, like a need for university studies or courses on vocational pedagogy or years of field experience etc., but they still differ from country to country). Thus, you are advised to check your country's policy and act accordingly.

In any case, the trainer ought to possess some basic skills both professional and transversal. The competences that are required of a trainer are

divided into the following levels: vocational, pedagogical, and social. In some cases, if, for example, a trainer is going to be a permanent part of a facility (like a housing facility for the elderly) then another level of competence is to be added and that is management.

11. REFERENCES

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G.V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. & Panaoura, R. (2014). Handbook for adult teaching staff: Basic teaching principles for adults who belong to vulnerable social groups, Nicosia, Frederick University Publication. Retrieved from http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_handbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123–126. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.09.009

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Key competences for adult learning professionals: Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals. Retrieved from

https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_key_competences_for_adult_learning_professionals

CEDEFOP (2013). Trainers in continuing VET: emerging competence profile, Luxembourg, Publications Office of the European Union. Retrieved from

https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya). Recuperado de <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Report of the Peer Learning Activity "Training of Trainers as a part of the quality assurance procedure". Retrieved from

<https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA-on-Training-of-Trainers.pdf>

Notivol Tejero, P., Pollan Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153–171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevo paradigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE; Fondo Social Europeo.

Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A., Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29–37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., y Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145–150. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9–15. doi:10.4321/S1134-928X200800010000

Currículum/ Plan de Estudios CT4SILVERCAREGIVERS

Resultado Intelectual 1

Fecha: 01/10/2021

Coordinadores de la Publicación: Universidad de Almería
Instituto Politécnico de Castelo Branco
Diputación de Zamora

Coordinador del proyecto

Diputación de Zamora- España

Socios del proyecto

RURAL HUB-Irlanda | UNIVERSIDAD DE ALMERIA- España | TREBAG-Hungría

AGFE-Francia | IPBC-Portugal | DAFNI KEK-Grecia

Este informe se publica bajo una licencia internacional Creative Commons Attribution 4.0.

Eres libre de:

Compartir: copiar y redistribuir el material en cualquier medio o formato.

Adaptar: remezclar, transformar y construir sobre el material para cualquier propósito, incluso comercial. El licenciente no puede revocar estas libertades mientras siga los términos de la licencia.

Bajo los siguientes términos:

Atribución: debe otorgar el crédito adecuado, proporcionar un enlace a la licencia e indicar si se han realizado cambios. Puede hacerlo de cualquier manera razonable, pero no de manera que sugiera que el licenciente lo respalda a usted o su uso.

Comparte igual: si mezclas, transformas o creas a partir del material, debes distribuir tus contribuciones bajo la misma licencia que el original.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cofinanciado por el
programa Erasmus+
de la Unión Europea

El apoyo de la Comisión Europea para la producción de esta publicación no constituye una aprobación de los contenidos, que reflejan únicamente los puntos de vista de los autores, y la Comisión no se hace responsable del uso que pueda hacerse de la información contenida en el mismo.

Índice

1. INTRODUCCIÓN, JUSTIFICACIÓN Y ESTADO ACTUAL DEL TEMA.....	4
Curso curricular	5
2. OBJETIVOS.....	9
3. METODOLOGÍA	9
4. ESTRUCTURA DEL CURSO: MÓDULOS Y TEMAS.....	10
MÓDULO 1 El proceso de envejecimiento.....	11
MÓDULO 2 Conceptualización y fundamentación del envejecimiento activo y saludable	12
MÓDULO 3 Identificación de buenas prácticas y metodologías de la educación referida a las personas mayores.....	13
MÓDULO 4 Habilidades sociales y redes asociativas de las personas mayores. Algunos ejemplos	14
MÓDULO 5 Tecnología para las personas mayores.....	15
MÓDULO 6 Fomentar la Vida Activa de las Personas Mayores: Emprendimiento Social.....	16
MÓDULO 7 Ambientes saludables para personas mayores en el marco de la economía plateada.....	17
MÓDULO 8 Cómo enfrentarse a un contexto de crisis y catástrofes	18
5. RECURSOS DE FORMACIÓN O APRENDIZAJE CREADOS	19
6. EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE DE LOS PARTICIPANTES	20
7. CALIFICACIÓN DE LOS PARTICIPANTES, ENTREGA DE CREDENCIALES Y CERTIFICADOS	21
8. CUESTIONARIOS DE EVALUACIÓN DEL CURSO E IMPACTO	21
9. PLANIFICACIÓN Y HORARIO DEL CURSO	22
10. REQUISITOS Y RECOMENDACIONES PARA EL FORMADOR	23
11. REFERENCIAS	24

RESUMEN

El envejecimiento de la población es una realidad muy presente en el siglo XXI. La atención a largo plazo en el hogar está demostrando ser una alternativa más viable y rentable que la atención institucional, sin embargo, existe una grave escasez de cuidadores formados.

El proyecto europeo **CUIDADORES CT4SILVER** ha reunido a siete socios (dos en España, la Diputación de Zamora y la Universidad de Almería; AFGE (Francia), Dafni (Grecia), Rural Hub (Irlanda), TREBAG (Hungría), IPCB (Portugal)), con el objetivo común de crear un nuevo plan de estudios con sus módulos sobre envejecimiento activo y salud, dentro del Marco Europeo de Cualificaciones (EQF). Este plan de estudios está relacionado con la formación de estos profesionales (en el perfil de atención sociosanitaria a personas dependientes, institucionalizadas y en el hogar) que trabajan como cuidadores formales e informales de personas mayores y que promuevan la empleabilidad de la economía plateada (por ejemplo, cuidadores informales, profesores de FP, servicios sociales).

1. INTRODUCCIÓN, JUSTIFICACIÓN Y ESTADO ACTUAL DEL TEMA

La necesidad de formación, o la insuficiencia de la misma, es una limitación importante. Actualmente, no existe una regulación uniforme en todos los países, ni estándares nacionales para la formación de cuidadores de personas mayores.

Las nuevas formas de cuidado suponen un reto para la sociedad ya que abren numerosas líneas de estudio e investigación. Al planificar los servicios de salud y promover políticas que apoyen el cuidado familiar, es necesario reconocer la participación de otros actores fuera de la familia. Por ello, creemos, como otros autores, que es necesario diseñar y difundir programas de formación e información que incorporen buenas prácticas para brindar una mejor atención a nuestros mayores (Red2Red Consultores, 2009).

Tratando de brindar soluciones a esta importante y urgente necesidad social en salud, el proyecto reúne a siete socios con el objetivo común de desarrollar un adecuado currículo educativo dirigido a los cuidadores de personas mayores que reciben cuidados institucionalizados y domiciliarios.

El proyecto **CUIDADORES CT4SILVER** tiene como objetivo desarrollar una metodología dual de formación, basada en el espíritu del emprendimiento social para promover la “economía plateada” o “silver economy” integrado en los programas de FP para servicios comunitarios en España, Francia, Grecia, Hungría, Irlanda y Portugal. El objetivo es implementar una nueva cualificación con competencias en el envejecimiento activo y saludable para cuidadores de personas mayores.

Para hacerlo posible, además de crear materiales de formación para formadores/alumnos de FP y cuidados informales, el proyecto también se apoyará en las redes de cada país denominadas “Living labs SILVER CAREGIVERS” dirigidas a profesionales sanitarios, cuidadores familiares y servicios sociosanitarios. Esto permitirá que, mientras adquieren habilidades, contribuyan a su crecimiento personal, mejorar el currículum vitae (CV) y su inserción en el mercado laboral, con el propósito de obtener empleos cualificados sostenibles.

Las competencias básicas de Atención Sociosanitaria a las personas en situación de dependencia, en instituciones sociales y en el hogar propuestas por la Unión Europea, y que se desarrollan a partir de los módulos de trabajo que se proponen a través de este proyecto, son:

- Elaborar y apoyar intervenciones para el cuidado de las personas y su entorno a nivel institucional dirigido por un equipo interdisciplinario.
- Desarrollar actividades relacionadas con la gestión y funcionamiento de la unidad de convivencia.
- Desarrollar intervenciones de cuidados físicos dirigidas a personas dependientes en el ámbito institucional y personas con cuidadores en el domicilio.
- Desarrollar intervenciones asistenciales sociosanitarias dirigidas a personas dependientes en el ámbito institucional y domiciliario.
- Desarrollar intervenciones de atención psicosocial dirigidas a personas dependientes en el ámbito institucional y personas con cuidadores en el domicilio.

Curso curricular

Tras analizar las necesidades de nuestra población de referencia en los seis países de este proyecto (España, Portugal, Francia, Hungría, Grecia, Irlanda), desde nuestra doble perspectiva de partida (necesidades de cuidado de las personas mayores y necesidades formativas de sus cuidadores) planteamos la siguiente propuesta y el desarrollo de un

adecuado currículo educativo dirigido a este grupo de cuidadores. Con el objetivo de poder dar respuesta a estas necesidades, para atender esta importante y urgente demanda social, también hemos considerado el marco de la economía plateada. Por tanto, el Currículo de este proyecto se puede sintetizar en los siguientes aspectos clave en los que se profundizará:

MÓDULO 1: EL PROCESO DE ENVEJECIMIENTO.

En este módulo se recogen aquellos aspectos y factores que determinan un envejecimiento exitoso, basado en el envejecimiento activo. De esta forma, el cuidador puede intentar contribuir a mejorar dicho proceso en el mayor:

Tema 1. INGREDIENTES DEL ENVEJECIMIENTO CON ÉXITO. Factores determinantes del envejecimiento activo: cultura, género, económicos, sistemas sanitarios y servicios sociales, determinantes conductuales, relacionados con factores personales, con el entorno físico y social.

Tema 2. ENVEJECER “ACTIVA-MENTE”. Cultura, género, estatus económico.

MÓDULO 2: CONCEPTUALIZACIÓN Y FUNDAMENTACIÓN DEL ENVEJECIMIENTO ACTIVO Y SALUDABLE.

En este módulo se recogen experiencias desarrolladas en países de la Unión Europea o en otros lugares, que hayan promocionado de forma eficaz un modelo de envejecimiento activo, de manera que esta información puede dotar de conocimientos, referencias y ejemplos para instaurar o promover algunas de estas acciones con los mayores con los que se trabaja.

Tema 1. PROGRAMAS DE PROMOCIÓN DEL ENVEJECIMIENTO ACTIVO. Modelos y ejemplos en Europa y en el mundo.

Tema 2. PROGRAMAS DE PROMOCIÓN DE ENVEJECIMIENTO SALUDABLE. Modelos y ejemplos.

MÓDULO 3: IDENTIFICACIÓN DE BUENAS PRÁCTICAS Y METODOLOGÍAS DE LA EDUCACIÓN REFERIDA A LAS PERSONAS MAYORES.

En este módulo, proporcionaremos información relativa a diferentes plataformas dirigida a los cuidadores en las que se pueda desarrollar formación on-line para complementar y reciclar sus conocimientos. Estos cursos son gratuitos proporcionados por las universidades y empresas más prestigiosas del mundo, de fácil acceso y con posibilidad de realización de manera flexible.

Tema 1. FORMACIÓN CONTINUA EN LOS CUIDADORES: Plataformas de cursos gratuitos online en diferentes idiomas.

Tema 2. LA BRECHA DE LA DIGITALIZACIÓN. Educación a distancia, redes sociales, compras por internet, teleconsultas, etc.

MÓDULO 4: HABILIDADES SOCIALES Y REDES ASOCIATIVAS DE LAS PERSONAS MAYORES. ALGUNOS EJEMPLOS.

En este módulo se capacitará a los cuidadores para que entrenen a los mayores en habilidades sociales, hacer nuevos amigos y ampliar sus redes sociales.

Tema 1. ENTRENAMIENTO EN HABILIDADES SOCIALES

Tema 2. HACER NUEVOS AMIGOS Y AMPLIAR LAS REDES SOCIALES DE LOS MAYORES

MÓDULO 5: TECNOLOGÍA PARA PERSONAS MAYORES.

En este módulo se recogerán algunos de los apoyos tecnológicos con los que contamos actualmente para mejorar la calidad de vida de las personas mayores y que facilitan la labor de los cuidadores.

Tema 1. APOYOS TECNOLÓGICOS Y TECNOLOGÍAS ASISTENCIALES O DE LA REHABILITACIÓN. Soluciones técnicas que facilitan actividades: telemedicina, teleasistencia, robótica, etc.

Tema 2. DISEÑO UNIVERSAL O DISEÑO PARA TODOS. Adaptación de medios, equipos y servicios.

MÓDULO 6: FOMENTAR LA VIDA ACTIVA DE LAS PERSONAS MAYORES: EMPRENDIMIENTO SOCIAL

En este módulo les enseñaremos a los cuidadores cómo fomentar la vida activa de las personas mayores. Y, por otro lado, se tratará de cualificar o dar competencias al cuidador para enseñar a las personas mayores a afrontar y resolver las dificultades propias de la vida diaria.

Tema 1. LAS PERSONAS MAYORES COMO OPORTUNIDAD SOCIAL Y LABORAL

Tema 2. PARTICIPACIÓN Y EMPRENDIMIENTO SOCIAL.

MÓDULO 7: AMBIENTES SALUDABLES PARA LAS PERSONAS MAYORES EN EL MARCO DE LA ECONOMÍA PLATEADA.

En este módulo se presenta una aproximación al concepto de Economía Plateada como eje central de este proyecto. Además, se detallarán las áreas de la economía plateada y las oportunidades que ofrece tanto al mayor como al cuidador. Ya que mientras para el cuidador son oportunidades laborales, para las personas mayores suponen oportunidad de mejorar su calidad de vida y bienestar.

Tema 1. LA ECONOMÍA PLATEADA Y SU IMPORTANCIA EN LA ECONOMÍA MUNDIAL. ÁMBITOS DE LA ECONOMÍA PLATEADA

Tema 2. CREACIÓN Y ADAPTACIÓN DE ENTORNOS SALUDABLES PARA LAS PERSONAS MAYORES. CIUDADES AMIGABLES CON LAS PERSONAS MAYORES

MÓDULO 8: CÓMO ENFRENTARSE A UN CONTEXTO DE CRISIS Y CATÁSTROFES.

En este módulo se recogerán diferentes medidas para la atención y prevención en situaciones excepcionales, por ejemplo, la que estamos viviendo actualmente con el covid-19, de forma que se estudie cómo prevenir e intervenir en caso de epidemia o pandemia. También se incluirán conocimientos para el cuidador dirigido a prevenir contagios.

Tema 1. EPIDEMIAS Y PANDEMIAS. MEDIDAS DE AUTOCUIDADO.

Tema 2. TÉCNICAS PARA AFRONTAR EL "DUELO".

2. OBJETIVOS

El objetivo principal es la creación de un currículo innovador de formación, dirigido a cuidadores formales e informales de personas mayores; cada vez se requiere ser más especializado y capaz de cumplir con las necesidades de las personas mayores en el envejecimiento activo y saludable y, al mismo tiempo, el desarrollo de la tecnología requiere que el personal esté formado en habilidades digitales.

Los objetivos específicos que se pretenden alcanzar con el proyecto son:

- Anticiparse a las necesidades de cuidado de una población que envejece para evitar brechas, mejorando los conocimientos, habilidades y competencias de los cuidadores informales
- Los módulos de formación en envejecimiento activo y saludable se integrarán en los programas educativos de FP existentes.
- Promover las mejores prácticas para involucrar a las personas mayores y a sus cuidadores en el diseño de un nuevo currículo de formación en envejecimiento activo y saludable.
- Colaboración de todos los actores (formadores / estudiantes de FP en el campo de la salud, responsables políticos, profesionales de la salud (cuidadores formales e informales e instituciones educativas)), en asociación con la UE, para lograr el cambio que se necesita.
- Mejorar la calidad de docentes, formadores y otros profesionales en el ámbito de la salud.
- Hacer que los cursos sean más relevantes para el mercado laboral, en envejecimiento activo y saludable de la economía plateada.
- Crear conciencia sobre la importancia de establecer sistemas de economía plateada sostenibles y socialmente inclusivos, que puedan promover la ciudadanía global, la solidaridad y empoderar a las comunidades locales.

3. METODOLOGÍA

La presente investigación aborda el diseño y la gestión de un curso a distancia u online para promover conocimientos que ayuden a dar una atención de calidad a las personas mayores en el marco de la economía plateada en seis países europeos.

El curso se pondrá a prueba con un total de 15 formadores y 20 participantes

reclutados por cada uno de los socios del proyecto en sus respectivos países.

El “Currículo” ha sido la actividad encomendada a la Universidad de Almería y al Instituto Politécnico de Castelo Branco en Portugal, en colaboración con la Diputación Provincial de Zamora. Esto guiará los objetivos de aprendizaje, los resultados y las actividades del curso.

Para cada módulo del curso se creará una herramienta con información dividida y organizada de forma atractiva, con enlaces a recursos electrónicos, videos de YouTube y animaciones.

Finalmente, todos los textos del curso estarán traducidos a seis idiomas: las instrucciones, los materiales e información adicional, los cuestionarios de evaluación. Además, en la plataforma online, tanto las instrucciones para empezar el curso como las presentaciones en vídeo y la evaluación estarán disponibles en todos los idiomas.

4. ESTRUCTURA DEL CURSO: MÓDULOS Y TEMAS

MÓDULO 1 El proceso de envejecimiento

INTRODUCCIÓN

El envejecimiento exitoso se ha convertido en un concepto importante para describir la calidad del envejecimiento. El concepto se ha desarrollado desde un enfoque biomédico hasta una comprensión más amplia de los procesos de adaptación social y psicológica en la vejez (Urtamo, Jyväskylä y Strandberg, 2019).

La investigación muestra que existe una relación entre los aspectos sociales y biológicos con importantes efectos en la salud durante el proceso de envejecimiento, ya que los factores sociales están fuertemente relacionados con el funcionamiento físico y cognitivo y la multimorbilidad en las personas mayores, incluso cuando un número significativo de aspectos biológicos son controlados (Crimmins, 2020). Por lo tanto, no hace falta decir que la identificación adecuada de los aspectos más importantes del envejecimiento, tanto sociales como biológicos, es una habilidad invaluable, especialmente para los cuidadores. Desarrollar un sentido de crecimiento a lo largo del proceso de envejecimiento nos ayuda a darnos cuenta de que la experiencia de vida que viene con la edad, cuando se reflexiona sobre ella, es un valor absoluto tanto para uno mismo como para la sociedad en su conjunto. Cada vez más, las personas mayores son percibidas como parte esencial de sus comunidades y actores sociales importantes en relación con los desafíos sociales. En ese sentido, mantener una “mente activa” es un punto clave para asegurar la contribución de las personas mayores a la sociedad (Socci, Clarke, & Principi, 2020). En este módulo revisaremos algunos conceptos esenciales en torno al proceso de envejecimiento como proceso de crecimiento, necesario para una sociedad activa y en evolución, un envejecimiento exitoso a través de determinantes sociales, biológicos y personales, además de reflexionar sobre cómo se puede mantener una mente activa con la edad.

OBJETIVOS

Los cuidadores de personas mayores:

1. Conocerán cómo el envejecimiento es un proceso de crecimiento que forma parte de la sociedad.
2. Crearán vínculos entre los diferentes aspectos y determinantes del envejecimiento para adquirir una comprensión más holística de lo que se considera “envejecimiento exitoso”.
3. Identificarán el papel clave de las personas mayores en los cambios sociales y la importancia de la participación activa durante el envejecimiento.
4. Utilizarán su experiencia para reflexionar y discutir conceptos de política, cultura, género y economía, en relación con el envejecimiento y la permanencia activa.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final de este módulo, los participantes deberían haber adquirido lo siguiente.

CONOCIMIENTOS

- a. Identificar los elementos clave del propio concepto de envejecimiento exitoso.
- b. Ser capaz de ofrecer asesoramiento y recursos apropiados para estimular la mente activa durante el envejecimiento.

HABILIDADES

- a. Ser un oyente activo para apoyar la reflexión y la duda sobre el proceso de cambio que acompaña al envejecimiento.
- b. Diseñar círculos de aprendizaje o sesiones “uno a uno” para discutir conceptos de atención plena, bienestar y compromiso social.

ACTITUDES

- a. Percibir críticamente las políticas y estructuras sociales que incluyen o excluyen a las personas mayores de varios sectores de la vida.
- b. Ser proactivos en cuanto a incentivar el compromiso y promover los ideales para tomar posesión del poder que aún tiene la población mayor en la sociedad.

MÓDULO 2 Conceptualización y fundamentación del envejecimiento activo y saludable

INTRODUCCIÓN

El envejecimiento es considerado como un proceso dinámico y multifactorial, que se experimenta a lo largo del tiempo con cambios visibles, cuando se pierde la vitalidad y la capacidad funcional (García & Alfonso, 2020). Pero, por otro lado, las personas mayores aportan valores importantes, conocimientos y experiencias que representan un baluarte para la sociedad; sin embargo, esta posibilidad estará condicionada por sus niveles de salud, de ahí la importancia de lograr una respuesta integral de salud pública. La Organización Mundial de la Salud (2002) ha definido el "Envejecimiento Activo como el proceso de mejora de las oportunidades de salud, participación y seguridad para mejorar la calidad de vida de las personas que envejecen". Es evidente la necesidad de promover un envejecimiento activo y saludable, una forma de conseguirlo es interviniendo sobre los profesionales encargados del mismo. Este módulo de aprendizaje propone varios programas de intervención como futuros referentes, dirigidos a profesionales y cuidadores de personas mayores.

OBJETIVOS

Los cuidadores de personas mayores:

1. Conocerán diferentes programas para promover el envejecimiento activo y saludable.
2. Determinarán los beneficios de estos programas de envejecimiento activo y saludable.
3. Establecerán diferencias entre envejecimiento activo y envejecimiento saludable.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS

- a. Reconocer las diferencias entre los programas.
- b. Identificar los beneficios de los programas y su relevancia.

HABILIDADES

- a. Identificar y evaluar buenas prácticas.
- b. Desarrollar programas de intervención positiva para cuidadores y ancianos.

ACTITUDES

- a. Desarrollar el pensamiento crítico.
- b. Adquirir una actitud positiva para lograr la autonomía en el desarrollo de programas o actividades que promuevan un envejecimiento activo y saludable.

MÓDULO 3 Identificación de buenas prácticas y metodologías de la educación referida a las personas mayores

INTRODUCCIÓN

El proceso de envejecimiento conlleva un aumento de la necesidad de cuidadores, que pueden provenir del núcleo familiar y/o de la sociedad como profesión.

Existe un vacío al que la sociedad no ha podido responder de manera efectiva, por un lado, por la falta de acceso a recursos educativos y buenas prácticas, por otro lado, por la imposibilidad de distribuir los que aún existen en los territorios nacionales considerando sus múltiples asimetrías, tanto geográficas como económico-sociales.

Una forma de superar esta brecha puede ser utilizando las múltiples plataformas de recursos educativos disponibles online con acceso gratuito, en diferentes idiomas, organizados con distintos niveles de dificultad y dirigidos a los cuidadores tanto familiares como profesionales.

Estos cursos - MOOCs permiten incrementar la alfabetización sobre el rol y la función del cuidador y facilitar el acceso a un aprendizaje continuo, estructurado y basado en información fiable y actualizada.

OBJETIVOS

1. Difundir recursos educativos y buenas prácticas de libre acceso a los cuidadores.
2. Facilitar el acceso a recursos educativos para los cuidadores.
3. Promover el incremento de competencias en el ámbito del cuidador (Cuidadores de personas mayores).
4. Identificar los beneficios de los diferentes recursos educativos y su relevancia.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final de este módulo de aprendizaje, los participantes deberían haber adquirido:

CONOCIMIENTOS

- a. Identificar diferentes ofertas de formación a distancia u online.
- b. Ser capaz de aplicar los conocimientos adquiridos tanto como cuidador informal como profesional.
- c. Reconocer las diferencias entre cada uno de los cursos y seleccionarlos según sus necesidades.

HABILIDADES

- a. Identificar y evaluar buenas prácticas (Cuidadores de personas mayores).
- b. Adaptar el conocimiento a las necesidades de su práctica.

ACTITUDES

- a. Desarrollar el pensamiento crítico.
- b. Fomentar la proactividad y autonomía en la búsqueda y participación en las redes sociales, fomentando el intercambio de experiencias y conocimientos de buenas prácticas.

MÓDULO 4 Habilidades sociales y redes asociativas de las personas mayores. Algunos ejemplos

INTRODUCCIÓN

Preservar el vínculo social con nuestros mayores se ha convertido en un tema social y de salud pública que nos concierne a todos.

La soledad y el aislamiento social son una dura realidad en la Unión Europea. Según una encuesta de Eurostat de 2017, el 6 % de los europeos (de 16 años o más) dice que no tiene a nadie a quien acudir para pedir ayuda en momentos de necesidad o para hablar de asuntos personales, y las personas mayores representan el 75 % de este 6 %.

Los cuidadores del día a día satisfacen en parte esta necesidad de relacionarse con los demás, pero parece adecuado que además ayuden a las personas mayores a mantener y restablecer los vínculos sociales fuera de su propio entorno doméstico. El cuidador necesita tener nuevas habilidades y conocimientos para ayudar a las personas mayores a mantener redes sociales, ya sea ayudando a conectar con asociaciones de vecinos, ofreciendo actividades lúdicas o fomentando el uso de herramientas digitales.

OBJETIVOS

Los cuidadores de personas mayores:

1. Evaluarán las destrezas interpersonales de la persona.
2. Identificarán el entorno de relación de la persona mayor: hábitos y deseos.
3. Explorarán las posibilidades de mantener o crear vínculos sociales según el estado de salud de la persona atendida.
4. Explorarán las oportunidades y limitaciones de la tecnología digital en las relaciones sociales.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS

- a. Identificar y definir las competencias sociales
- b. Comprender el impacto de las relaciones del entorno en la salud de las personas mayores

HABILIDADES

- a. Evaluar las habilidades sociales en personas mayores y ayudarles en su desarrollo
- b. Apoyar a las personas mayores en su relación con los demás fuera de su ambiente vital y a través de las nuevas tecnologías

ACTITUDES

- a. Desarrollar habilidades analíticas para identificar el nivel de relación y las necesidades de la persona que está siendo asistida.
- b. Ser un motor en el desarrollo de vínculos sociales para promover un buen envejecimiento.

MÓDULO 5 Tecnología para las personas mayores

INTRODUCCIÓN

En los últimos años, las personas mayores han constituido el segmento de más rápido crecimiento de la población virtual. Cada vez más personas mayores de 60 años se conectan con el mundo a través de medios como Facebook, Google, Yahoo y Youtube. Envían correos electrónicos, mensajes de texto e incluso blogs, teniendo un impacto positivo en sus vidas, permitiéndoles comunicarse con la familia más a menudo, reconectarse con viejos amigos, mantenerse al día de los avances de la comunidad y mantenerse conectados con otras personas que comparten intereses similares.

"Ya estamos viendo algunas formas realmente interesantes en las que se utiliza la tecnología para ayudar a las personas a medida que envejecen", dijo Ben Jonash, autor de El futuro del envejecimiento del Deloitte Center for Health Solutions. Junto con Internet y los dispositivos móviles, la tecnología de salud y movilidad para las personas mayores también ha mejorado drásticamente durante la última década. En este módulo veremos algunos ejemplos de tecnología que pueden ayudar a las personas mayores y explicaremos cómo funciona cada pieza tecnológica y los beneficios que puede ofrecer. Han llegado al mercado nuevos dispositivos que utilizan Realidad Virtual, robótica y otras tecnologías que ayudan a las personas mayores a vivir una vida más larga y saludable. Estas innovaciones incluyen auriculares de RV para personas mayores con Alzheimer y relojes de detección de caídas, tecnologías de seguridad y vida inteligente, salud y atención remota, y tecnologías de bienestar y ejercicio físico.

OBJETIVOS

- Discutir las dificultades tecnológicas de las personas mayores y sus soluciones.
- Describir soportes tecnológicos para mejorar la calidad de vida de las personas mayores y facilitar el trabajo de los cuidadores.
- Describir métodos de avances tecnológicos para las personas mayores.
- Explorar aplicaciones de dispositivos inteligentes para usar con las personas mayores.
- Explorar el uso exitoso de la tecnología en las personas mayores.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS:

- a. Conocer la tecnología existente para apoyar a las personas mayores.
- b. Identificar los beneficios y la relevancia de la tecnología y su uso en beneficio de las personas mayores.

HABILIDADES:

- a. Identificar y evaluar buenas prácticas con el uso de la tecnología.
- b. Desarrollar programas de intervención positiva para cuidadores y personas mayores considerando la tecnología disponible.

ACTITUDES

- a. Adquirir una actitud adecuada para apoyar y ayudar a las personas mayores a adquirir conocimientos en tecnología.
- b. Desarrollar una comprensión de las dificultades del uso de la tecnología desde la perspectiva de las personas mayores.

MÓDULO 6 Fomentar la Vida Activa de las Personas Mayores: Emprendimiento Social

INTRODUCCIÓN

Los emprendedores sociales ofrecen ideas innovadoras que producen un cambio social significativo. La tasa de éxito de los emprendedores mayores es el doble que la de los emprendedores jóvenes (Wadhwa, 2012). Además, las personas mayores cuentan con una dilatada experiencia y saber hacer, y juegan un papel fundamental en la sociedad. Ahora más que nunca, con el envejecimiento demográfico, existe una necesidad crucial de promover la importancia de introducir y alentar el emprendimiento social entre las personas mayores para combatir los prejuicios sociales y alentarlos a llevar una vida activa.

Este módulo de aprendizaje detalla la importancia del emprendimiento social para adultos mayores. Además, ofrece recursos y materiales de aprendizaje que son beneficiosos para motivar a las personas mayores a convertirse en agentes activos de cambio a través del emprendimiento social.

OBJETIVOS

Los cuidadores de mayores podrán:

1. Aprender sobre el emprendimiento social y cómo puede ser beneficioso para las personas mayores de la sociedad.
2. Alentar a las personas mayores a convertirse en miembros activos de la sociedad, combatiendo los prejuicios asociados a la edad.
3. Utilizar su conocimiento y experiencia para identificar formas de integrar la mentalidad empresarial social para las personas mayores.
4. Utilizar su experiencia para reflexionar y discutir formas de inspirar a las personas mayores a llevar estilos de vida empresariales activos.
5. Mejorar sus habilidades para animar al grupo a involucrarse en el emprendimiento social.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS:

- a. Conocimientos básicos de emprendimiento social.
- b. Conocimientos prácticos de la importancia de que las personas mayores lleven una vida activa.

HABILIDADES:

- a. Discutir sobre el emprendimiento social.
- b. Identificar cómo el emprendimiento social puede animar a las personas mayores a ser más activas en la sociedad.

ACTITUDES:

- a. Reconocer el papel fundamental de las personas mayores como agentes activos de la sociedad.
- b. Defender el emprendimiento social entre las personas mayores.

MÓDULO 7 Ambientes saludables para personas mayores en el marco de la economía plateada

INTRODUCCIÓN

Como ya sabemos, nuestro mundo está envejeciendo rápidamente: según las Naciones Unidas (2017), se espera que la población mundial de 60 años se duplique para 2050, llegando a casi 2.100 millones. Este inevitable aumento de la proporción de personas mayores se debe a la disminución de la fecundidad y la mejora de la supervivencia que caracterizan la transición demográfica. Se proyecta que cada uno de los 201 países o áreas con al menos 90.000 habitantes experimente un aumento en la proporción de personas de 60 años o más para 2050.

La Organización Mundial de la Salud (2020) describe los "entornos amigables" para las personas mayores como aquellos espacios que fomentan la salud y el bienestar, así como la participación de las personas a medida que envejecen. Son accesibles, equitativos, inclusivos, seguros, protegidos y solidarios. Junto con la población, la tendencia creciente de la urbanización representa otra fuerza importante que configura el siglo XXI (OMS, 2020) y exige la transformación de las ciudades en entornos amigables con los mayores, donde el envejecimiento activo optimice las oportunidades de salud, participación y seguridad para mejorar la calidad de vida a medida que las personas envejecen (OMS, 2020). Sin embargo, las instituciones no podrán desarrollar entornos saludables sin converger con las diferentes áreas de la economía plateada, ya que es fundamental abordar temas amplios como la sostenibilidad, modelos de financiamiento innovadores.

En este módulo, aprenderemos sobre las diferentes características de los entornos saludables y también trabajaremos en cómo transformar los espacios urbanos y rurales ya existentes (y cómo crear otros nuevos también). Además, aprenderemos sobre la importancia de la economía plateada en el mundo de la economía y su convergencia con la urbanización inclusiva.

OBJETIVOS

1. Determinar los beneficios de la Silver economy en la planificación urbana y cómo puede ayudar a los mayores a permanecer activos como miembros de la sociedad.
2. Construir conexiones entre la Silver economy y la creación de ambientes saludables para los mayores.
3. Utilizar sus conocimientos y experiencia para proponer formas de mejorar el ambiente rural o urbano.
4. Analizar los cambios que podrían mejorarse cuando diseñamos ambientes saludables.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS:

- a. Identificar las grandes virtudes y las carencias de las personas mayores en el día a día basadas en las características y beneficios de la economía plateada.
- b. Identificar las demandas de los diferentes perfiles de personas mayores relacionadas con los entornos saludables y el envejecimiento activo.

HABILIDADES:

- a. Desarrollar programas de intervención para crear entornos saludables para las personas mayores.
- b. Identificar buenas y malas prácticas en el diseño de entornos saludables y cómo adaptar los servicios de salud centrados en la persona.

ACTITUD:

- a. Desarrollar el pensamiento crítico.
- b. Adquirir actitudes proactivas hacia un enfoque integral de la salud enfocado a construir y mantener todas las capacidades físicas y mentales de las personas.

MÓDULO 8 Cómo enfrentarse a un contexto de crisis y catástrofes

INTRODUCCIÓN

El brote de coronavirus ha cambiado el mundo para siempre, apoderándose de él con miedo, ansiedad y, sobre todo, confusión. Lamentablemente, este virus es particularmente mortal entre los ancianos: por cada 1000 personas de entre 50 y 60 años, unas cinco morirán a causa de la COVID-19. Para las personas de setenta y tantos años o más, alrededor de 116 perderán la vida a causa de la pandemia (Nature, 2020). Estas condiciones de morbilidad les han dificultado enormemente el desarrollo de su vida con normalidad, dado que los servicios sociales y los sistemas de atención se han paralizado por completo. De repente, su única opción era quedarse en casa, una decisión difícil de tomar si vivían solos.

La rápida transmisión del brote pandémico de COVID-19, la mayor tasa de mortalidad, el autoaislamiento, el distanciamiento social y la cuarentena podrían aumentar el riesgo de problemas de salud mental en las personas mayores, empeorar y deteriorar aún más su función cognitiva y emocional (Mukhtar, 2020). Las personas mayores en general tienden a tener una mayor susceptibilidad a los efectos de las epidemias, probablemente debido a la disminución de su inmunidad, en parte por la fisiología del proceso de envejecimiento y más específicamente debido a cualquier condición mórbida existente (Satyanarayana, 2020).

Parte de la población de la tercera edad puede parecer obstinada al negarse a usar una mascarilla o a romper su rutina por el solo motivo de un virus, porque no pueden comprender realmente su alcance. Esto no solo genera tensión en la población, sino que aumenta el riesgo de verse afectados por el virus. El apoyo social, la vitalidad y el funcionamiento diario deben cumplirse durante las pandemias para que las personas mayores estén al día.

Además, cientos de personas mayores de 75 años que viven en residencias han sido testigos de primera mano de la morbilidad de COVID-19: en 26 países, los residentes en centros de atención a largo plazo representaron un promedio del 47% de todas las muertes por COVID-19 (El Washington Post, 2020). Los que sobrevivieron han tenido que lidiar con ver morir a sus compañeros sin poder darles un adiós como es debido por el alto riesgo de contagio.

OBJETIVOS

1. Conocer los diferentes riesgos físicos y emocionales a los que se enfrentan las personas mayores en caso de epidemias y pandemias
2. Construir conexiones entre la respuesta institucional a la pandemia y el funcionamiento de los sistemas de salud y atención social durante ese tiempo.
3. Identificar y definir medidas de autocuidado en el trabajo con personas mayores.
4. Utilizar su experiencia para dibujar diferentes técnicas para las personas mayores y sus familiares para hacer frente a la muerte.

LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE

CONOCIMIENTOS:

- a. Identificar los principales riesgos en las personas mayores ante la aparición de una epidemia o pandemia.
- b. Ser capaz de brindar cuidado y atención al mayor a través de técnicas adaptadas a un contexto de crisis.

HABILIDADES:

- a. Identificar buenas y malas prácticas en las medidas de autocuidado para protegerse a sí mismo y a la población con la que trabaja
- b. Diseñar programas de intervención para afrontar el duelo en el caso de epidemias y pandemias.

ACTITUD:

- a. Desarrollar el pensamiento crítico para identificar las fortalezas y los fallos del sistema de atención social en un contexto de crisis.
- b. Adquirir actitudes proactivas ante el día a día de las personas mayores y ayudarlas a seguir con su vida a pesar de epidemias o pandemias.

5. RECURSOS DE FORMACIÓN O APRENDIZAJE CREADOS

Los socios del proyecto han recopilado o creado materiales de formación/aprendizaje/evaluación con licencia CC de Internet, relacionados con los módulos y temas descritos; y han preparado para cada tema una lista de recursos OPCIONALES. El proyecto también tiene como objetivo que jóvenes, mujeres con pocas habilidades e inmigrantes desarrollen habilidades para su crecimiento personal y empleabilidad como cuidadoras de la economía plateada o refresquen su formación en este campo de interés en las zonas rurales.

Tabla 1. Modelo para desarrollar los recursos educativos de los MOOC.

RECURSOS: (INSERTAR AQUÍ TÍTULO DEL MÓDULO)				
Nº	TÍTULO Y DESCRIPCIÓN	TIPO	IDIOMA	ACCEDER/DESCARGAR URL
1	TÍTULO Descripción Limite a 500 palabras	ARCHIVOS WEB IMÁGENES AUDIO VIDEOS DIAPOSITIVAS CONCURSOS JUEGOS ANIMACIONES APLICACIONES OTROS		
2				

6. EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE APRENDIZAJE DE LOS PARTICIPANTES

Para medir el desempeño de los estudiantes y sus logros de aprendizaje, se han diseñado cuestionarios iniciales y finales sobre los contenidos.

El control de asistencia de los participantes registrados electrónicamente por la plataforma del curso, permitirá a los formadores supervisar a los participantes y seguir su progreso automáticamente, animándolos según su participación.

El alumno deberá aplicar los conocimientos teóricos y prácticos adquiridos a través de todos los módulos de formación y el aprendizaje basado en el trabajo de una manera integradora y críticamente reflexiva. Los alumnos deben poder demostrar a través de la prueba de evaluación final que pueden realizar tareas de manera adecuada, eficiente y profesional.

La UAL y todos los socios, como proveedores de material de formación, han sido los responsables de la elaboración de las pruebas de evaluación finales, en consulta con los estándares generales y contextuales/nacionales, así como en cooperación con las partes interesadas seleccionadas (proveedores de atención, servicios sociales, etc.). Más detalles sobre el procedimiento de certificación en los resultados intelectuales IO3.

La Prueba Final puede ser oral o escrita, en función de los conocimientos, habilidades y competencias que se quieran evaluar, y es un tipo de evaluación sumativa. La prueba final escrita puede estar compuesta por preguntas de opción múltiple, preguntas cerradas, respuestas cortas, preguntas de emparejamiento y preguntas estructuradas.

7. CALIFICACIÓN DE LOS PARTICIPANTES, ENTREGA DE CREDENCIALES Y CERTIFICADOS

El proyecto capacitará a las personas en el proceso de envejecimiento activo y saludable para generar y promover oportunidades de aprendizaje-servicio mientras aumenta la conciencia sobre temas globales como la economía plateada y los servicios sociales comunitarios. El proyecto también tendrá como objetivo que jóvenes, mujeres con pocas habilidades e inmigrantes desarrollen habilidades para su crecimiento personal y empleabilidad como cuidadoras de mayores o renueven su formación en este campo de interés en las zonas rurales.

El EQF define una calificación como "el resultado formal de un proceso de evaluación y validación obtenido cuando un organismo competente determina que una persona ha logrado los resultados de aprendizaje para los estándares establecidos".

Para la realización de la evaluación de cada módulo y conceder un certificado de aprovechamiento al final del curso, los socios se basarán en la capacidad del individuo para adquirir una certificación en base a su aprendizaje, lo que requiere un punto de referencia acordado previamente por todos los socios, adaptado al programa educativo/plan de estudios aprobado.

La evaluación en cada uno de los módulos está diseñada de tal manera que puede facilitar la creación y emisión de un certificado, ya que inicia el proceso de verificación necesario, comunicándose con el servidor que aloja los metadatos de la matriz original. El servidor, basado en la información recibida a través de la evaluación, definirá los resultados como válidos y se comunicará con los participantes con los detalles de confirmación y un breve resumen de la habilidad que ha sido validada.

8. CUESTIONARIOS DE EVALUACIÓN DEL CURSO E IMPACTO

A través de este cuestionario de autoevaluación, el estudiante puede evaluar cómo los materiales contribuyen a su aprendizaje. Las expectativas de aprendizaje se pueden extraer de los cuestionarios previos al curso completados por los participantes en la primera semana, así como de los debates/discusiones de clase.

9. PLANIFICACIÓN Y HORARIO DEL CURSO

El desarrollo del curso tendrá una duración de seis semanas (3 sesiones a la semana, con un total de 18 sesiones) a través de la plataforma online. La primera sesión se centrará en la orientación y familiarización con las tecnologías involucradas en el MOOC. Y la última sesión está dedicada a la reflexión y síntesis de las lecciones aprendidas durante las semanas anteriores, así como a la valoración y evaluación final del curso.

La primera sesión presentaría numerosos videos de introducción y orientación tecnológica, podcasts e instrucciones escritas. El objetivo es alentar a los participantes a familiarizarse con la navegación del curso, así como aprender sobre el contenido del mismo. Además, los participantes completarán un cuestionario previo al MOOC y darán su consentimiento informado para compartir sus publicaciones y cualquier producto que pudieran generar con sus compañeros y formadores, quienes podrían publicarlo utilizando datos anónimos.

La segunda sesión y la tercera sesión estarán dedicadas al primer módulo, cuyo contenido se divide cada día sobre un tema específico del “cuidado”. Se anima a los participantes a pasar un par de horas leyendo un artículo o viendo un video corto, escuchando un podcast y luego completando la actividad sobre el tema. Finalmente, los participantes realizarán una autoevaluación, a través de un cuestionario.

La cuarta y quinta sesión se centran en el segundo módulo, cuya estructura se ha descrito anteriormente. La sexta y séptima sesión, al tercer módulo (ver apartado anterior).

La última sesión estaría dedicada al módulo de síntesis y la evaluación final (cuestionario de contenidos post-curso y cuestionario de evaluación del proceso de enseñanza-aprendizaje del curso y su desarrollo).

Tabla 2. Organización del curso online durante las 6 semanas de desarrollo.

	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5	WEEK 6
1	Orientation Module 1. Topic 1 Module 1. Topic 2					
2		Module 2. Topic 1 Module 2. Topic 2 Module 3. Topic 1				
3			Module 3. Topic 2 Module 4. Topic 1 Module 4. Topic 2			
4				Module 5. Topic 1 Module 5. Topic 2 Module 6. Topic 1		
5					Module 6. Topic 2 Module 7. Topic 1 Module 7. Topic 2	
6						Module 8. Topic 1 Module 8. Topic 2 Assessment

10. REQUISITOS Y RECOMENDACIONES PARA EL FORMADOR

El curso tiene como objetivo capacitar a los profesionales que desempeñan formal o informalmente cuidados a personas mayores y promover la empleabilidad de la economía plateada. Como tal, el grupo objetivo de los cuidadores consiste principalmente en jóvenes, mujeres con pocas habilidades e inmigrantes. Otro objetivo, además de desarrollar sus habilidades, es empoderarlos para un envejecimiento activo y saludable, promover oportunidades de aprendizaje-servicio y aumentar la conciencia sobre problemas globales. Dicho esto, el formador que realizará este curso debe ser capaz de cubrir todos los temas mencionados y poder trabajar con el grupo objetivo especificado y sus características particulares.

Para empezar, el formador seleccionado debe ser un instructor con competencias en Educación de Adultos o tener un título/certificación como docente en el campo de la Educación de Adultos junto con experiencia laboral. El procedimiento de certificación, si lo hay, es diferente para cada país ya que no existen marcos nacionales unificados para la formación de formadores (existen algunas condiciones generales, como la necesidad de estudios universitarios o cursos de pedagogía vocacional o años de experiencia de campo, etc., pero difieren de un país a otro). Por lo tanto, le recomendamos que consulte la política de su país y actúe en consecuencia.

En cualquier caso, el formador debe poseer unas competencias básicas tanto profesionales como transversales. Las competencias que se requieren de un formador se dividen en los siguientes niveles: vocacional, pedagógico y social. En algunos casos, si, por ejemplo, un formador va a ser una parte permanente de una instalación (como una residencia de personas mayores), entonces se debe agregar otro nivel de competencia: la gestión.

11. REFERENCIAS

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G.V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. & Panaoura, R. (2014). Handbook for adult teaching staff: Basic teaching principles for adults who belong to vulnerable social groups, Nicosia, Frederick University Publication. Retrieved from http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_handbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123–126. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.09.009

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Key competences for adult learning professionals: Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals. Retrieved from

https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_key_competences_for_adult_learning_professionals

CEDEFOP (2013). Trainers in continuing VET: emerging competence profile,

Luxembourg, Publications Office of the European Union. Retrieved from https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya). Recuperado de <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Report of the Peer Learning Activity "Training of Trainers as a part of the quality assurance procedure". Retrieved from <https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA-on-Training-of-Trainers.pdf>

Notivol Tejero, P., Pollan Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153–171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevo paradigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE; Fondo Social Europeo.

Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A., Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29–37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., y Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145–150. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9–15. doi:10.4321/S1134-928X20080001000

Curriculum de Formação CT4SILVERCAREGIVERS

Produção Intelectual 1

Data: 01/10/2021

Coordenação da Publicação: Universidade de Almería
Instituto Politécnico de Castelo Branco
Diputación of Zamora

Project Coordinator

Diputación de Zamora- Spain

Project Partners

RURAL HUB-Ireland | UNIVERSITY OF ALMERIA- Spain | TREBAG-Hungary

Instituto Politécnico
de Castelo Branco

AGFE-France | IPBC-Portugal | DAFNI KEK-Greece

This Report is released under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

You are free to:

Share: copy and redistribute the material in any medium or format.

Adapt: remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially. The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

Share Alike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cofinanciado por el
programa Erasmus+
de la Unión Europea

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Índice

SÍNTESE	4
1. INTRODUÇÃO, JUSTIFICAÇÃO E SITUAÇÃO ACTUAL DO TEMA	4
Currículo do curso.....	5
2. OBJECTIVOS	8
3. METODOLOGIA.....	9
4. ESTRUTURA DO CURSO: MÓDULOS E TÓPICOS.....	9
MÓDULO 1 o processo de envelhecimento.....	10
MÓDULO 2 Conceptualização e modelo do envelhecimento ativo e saudável.	11
MÓDULO 3 Identificação de boas práticas e metodologias de educação referenciadas para a pessoa idosa.....	12
MÓDULO 4 Competências sociais e redes sociais dos idosos	13
MÓDULO 5 Tecnologia para idosos	14
MÓDULO 6 Promover a vida ativa dos idosos – empreendedorismo social	15
MÓDULO 7 Ambientes saudáveis para idosos no contexto da economia de prata	16
MÓDULO 8 Como lidar com um contexto de crise e desastres	17
5. RECURSOS DE FORMAÇÃO OU APRENDIZAGEM CRIADOS.....	18
6. AVALIAÇÃO DOS RESULTADOS DE APRENDIZAGEM DOS PARTICIPANTES	19
7. QUALIFICAÇÃO DOS PARTICIPANTES, ENTREGA DE DISTINTIVOS E CERTIFICADOS ..	20
8. QUESTIONÁRIOS DE CURSO E AVALIAÇÃO DE IMPACTO	20
9. PLANEAMENTO E PROGRAMAÇÃO DO CURSO	20
10. REQUISITOS E RECOMENDAÇÃO DO FORMADOR	22
11. REFERÊNCIAS	22

SÍNTESE

O envelhecimento da população é uma realidade muito presente no século XXI. A prestação de cuidados a longo prazo em casa está a revelar-se uma alternativa mais viável e rentável aos cuidados institucionais. No entanto, existe a escassez de prestadores de cuidados com formação.

O projeto europeu CT4SILVERCAREGIVERS reuniu sete parceiros (dois em Espanha, o Conselho Provincial de Zamora e a Universidade de Almería); AFGE (França), Dafni (Grécia), Rural Hub (Irlanda), TREBAG (Hungria) e Instituto Politécnico de Castelo Branco (Portugal), com o objetivo comum de criar um currículo e um conjunto de módulos sobre envelhecimento ativo e envelhecimento saudável. Este currículo desenvolve-se no âmbito do Quadro Europeu de Qualificações (QEQ), relacionados com a formação destes profissionais (no âmbito da construção de um perfil profissional de cuidados de saúde e de questões sociais para pessoas dependentes institucionalizadas e no domicílio) que trabalham como prestadores de cuidados formais e informais para pessoas idosas e que promovem a empregabilidade na economia de prata, “silver economy” (e. g. trabalhadores de prestadores de cuidados informais, professores, serviços sociais).

1. INTRODUÇÃO, JUSTIFICAÇÃO E SITUAÇÃO ACTUAL DO TEMA

A necessidade de formação, ou a inadequação da mesma, é uma limitação importante. Atualmente, não existe uma regulamentação coerente em todos os países, nem normas nacionais para a formação de cuidadores de idosos.

As novas formas de cuidados representam um desafio para a sociedade à medida que abrem numerosas linhas de estudo e investigação. Ao planear serviços de saúde e promover políticas que apoiam os cuidados familiares, é necessário reconhecer o envolvimento de outros atores fora da família. Por conseguinte, acreditamos, à semelhança de outros autores, que é necessário conceber e divulgar programas de formação e informação que incorporem boas práticas com o fim de prestar melhores cuidados aos nossos idosos (Red2Red Consultores, 2009).

Tentando dar soluções a esta importante e urgente necessidade de saúde social, o projeto reúne sete parceiros, com o objetivo comum de desenvolver um currículo educacional adequado destinado a cuidadores de idosos que recebem cuidados institucionalizados e domiciliários.

CT4SILVERCAREGIVERS visa desenvolver uma metodologia de formação dupla baseada no desempenho para promover a economia da prata e o espírito empreendedor social subjacente em programas de Educação e Formação Profissional para serviços comunitários em Espanha, França, Grécia, Hungria, Irlanda e Portugal. Também visa implementar uma nova competência de qualificação em envelhecimento ativo & saúde para um perfil como cuidadores da prata.

Para tornar isto possível, para além de criar materiais de formação para formadores/formandos de Educação e Formação Profissional e para cuidados informais, o projeto também recorrerá às redes de cada país através de *Living labs SILVER CAREGIVERS* destinadas a profissionais de saúde, cuidadores familiares, serviços sócios sanitários, de apoio às suas comunidades locais. Por outro lado, pretende-se que adquiram competências que podem contribuir para o seu crescimento pessoal, melhoria do CV e futura entrada no mercado de trabalho, de modo a facilitar a obtenção de empregos qualificados sustentáveis.

As competências das qualificações profissionais de Cuidados Sociais e de Saúde para pessoas dependentes em instituições sociais e no domicílio, propostas pela União Europeia como básicas, são desenvolvidas a partir dos módulos de trabalho que são propostos através deste projeto:

- Preparar e apoiar intervenções para o cuidado das pessoas e do seu ambiente ao nível institucional indicado pela equipa interdisciplinar.
- Desenvolver intervenções de cuidados físicos destinadas a pessoas dependentes no contexto institucional e a pessoas com necessidades de cuidados de saúde que vivem em casa.
- Desenvolver intervenções de cuidados sócio sanitários dirigidas a pessoas dependentes em ambiente institucional e domiciliário.
- Desenvolver intervenções de cuidados psicossociais dirigidas a pessoas dependentes em ambiente institucional e a pessoas com necessidades de cuidados de saúde que vivam no domicílio.

Currículo do curso

Após análise das necessidades da nossa população de referência nos seis países que incluem este projeto (Espanha, Portugal, França, Hungria, Grécia, Irlanda), partindo de uma perspetiva dupla (necessidades de cuidados para os idosos e necessidades de formação para os seus cuidadores), foi feita a seguinte proposta e o desenvolvimento de um currículo educacional adequado dirigido a este grupo de cuidadores. Objetiva-se responder a estas necessidades e, desta forma, responder há uma procura urgente e crescente no âmbito do quadro da Economia da Prata. De uma forma mais concreta, o Currículo deste projeto pode ser sintetizado nos seguintes aspetos-chave,

sendo que cada um deles será aprofundado:

MÓDULO 1: O PROCESSO DE ENVELHECIMENTO.

Neste módulo são apresentados os principais aspetos e fatores que determinam o envelhecimento bem-sucedido com base no envelhecimento ativo. Desta forma, o cuidador pode tentar contribuir para melhorar este processo na população mais velha tendo em consideração:

a. Tópico 1. I DETERMINANTES DO ENVELHECIMENTO BEM SUCEDIDO. Determinantes do envelhecimento ativo: sistemas de saúde e serviços sociais, fatores comportamentais, associados aos elementos pessoais, com o ambiente físico e social.

b. Tópico 2. ENVELHECIMENTO E "MENTE ATIVA. Cultura, género, estatuto económico.

MÓDULO 2: CONCEPTUALIZAÇÃO E MODELO DO ENVELHECIMENTO ATIVO E SAUDÁVEL.

Este módulo partilha um conjunto de experiências desenvolvidas em países da União Europeia ou noutros países, que promoveram efetivamente um modelo de envelhecimento ativo, pretende-se que esta informação seja para os cuidadores um veículo de obtenção de conhecimentos, referências e exemplos para estabelecer ou promover algumas destas ações com os idosos com quem trabalha.

a. Tópico 1. PROGRAMAS DE ENVELHECIMENTO ATIVO. Modelos e exemplos em Europa e no mundo.

b. Tópico 2. PROGRAMAS DE ENVELHECIMENTO SAUDÁVEL. Modelos e exemplos.

MÓDULO 3: IDENTIFICAÇÃO DE BOAS PRÁTICAS E METODOLOGIAS DE EDUCAÇÃO REFERENCIADAS PARA A PESSOA IDOSA.

Neste módulo, facilitamos um conjunto de informações aos cuidadores sobre diferentes plataformas em que está disponível formação online que pode ser que pode ser frequentada para complementar ou atualizar os conhecimento os cuidadores de idosos. Estes cursos são gratuitos, lecionados pelas mais prestigiadas universidades e empresas do mundo, facilmente acessíveis e flexíveis.

a. Tópico 1. FORMAÇÃO CONTÍNUA PARA CUIDADORES: Plataformas para cursos online gratuitos em diferentes idiomas.

b. Tópico 2. EXCLUSÃO DIGITAL. Educação à distância, redes sociais, compras na Internet, telemedicina, etc.

MÓDULO 4: COMPETÊNCIAS SOCIAIS E REDES SOCIAIS DE IDOSOS. ALGUNS EXEMPLOS.

Neste módulo, os cuidadores adquirem formação para que possam ensinar aos idosos a tecnologia que lhes permita aumentar as suas competências sociais, usar estas ferramentas para fazer novos amigos, por exemplo, e expandir as suas redes sociais.

a. Tópico 1. FORMAÇÃO EM COMPETÊNCIAS SOCIAIS.

b. Tópico 2. FAÇA NOVOS AMIGOS E ALARGUE AS REDES SOCIAIS MAIS ANTIGAS.

MÓDULO 5: TECNOLOGIA PARA IDOSOS.

Este módulo dá a conhecer alguns dos apoios / recursos tecnológicos que temos atualmente e que podem contribuir para melhorar a qualidade de vida dos idosos e facilitar o trabalho dos cuidadores.

a. Tópico 1. APOIOS TECNOLÓGICOS E TECNOLOGIAS DE ASSISTÊNCIA OU REABILITAÇÃO. Soluções técnicas que facilitam as atividades: telemedicina, teleassistência, robótica, etc.

b. Tópico 2. DESIGN OU DESIGN UNIVERSAL PARA TODOS. Adaptação de meios, equipamentos e serviços.

MÓDULO 6: PROMOVER A VIDA ATIVA DOS IDOSOS – EMPREENDEDORISMO SOCIAL

Neste módulo, pretende-se ensinar os cuidadores a promover uma vida ativa dos idosos. E, por outro lado, tentará facilitar a qualificação ou dar competências ao cuidador para que ensine os idosos a enfrentar e resolver as dificuldades do dia-a-dia.

a. Tópico 1. OPORTUNIDADE SOCIAL E DE TRABALHO PARA AS PESSOAS IDOSAS.

b. Tópico 2. PARTICIPAÇÃO E EMPREENDEDORISMO SOCIAL.

MÓDULO 7: AMBIENTES SAUDÁVEIS PARA IDOSOS NO CONTEXTO DA ECONOMIA DE PRATA.

Neste módulo apresenta-se uma abordagem ao conceito de Economia de Prata como eixo central deste projeto. Serão ainda descritas as áreas da Economia de Prata e as oportunidades que oferece tanto aos idosos como ao cuidador. Explora-se o trabalho nos idosos enquanto oportunidade para melhorar a sua qualidade de vida e bem-estar.

- a. Tópico 1. A ECONOMIA DE PRATA E A SUA IMPORTÂNCIA NA ECONOMIA MUNDIAL. Áreas da economia de prata.
- b. Tópico 2. CRIAÇÃO DE AMBIENTES SAUDÁVEIS PARA IDOSOS. CIDADES AMIGAS DOS IDOSOS.

MÓDULO 8: COMO LIDAR COM UM CONTEXTO DE CRISE E DESASTRES.

Este módulo apresenta as diferentes medidas de cuidado e prevenção em situações excecionais como, por exemplo, aquela que experienciámos com a Covid-19, que podem ser usadas como prevenção ou intervenção em caso de epidemia ou pandemia. Este tipo de conhecimento para o cuidador pode ajudar a prevenir o contágio.

- a. Tópico 1. LIDAR COM DIFICULDADES EMOCIONAIS DURANTE PANDEMIAS.
- b. Tópico 2. EPIDEMIAS E PANDEMIAS: UMA ABORDAGEM.

2. OBJECTIVOS

A criação de um currículo de formação inovador, centrado em cuidadores de seniores formais e informais; sendo que cada vez mais se exige que uma crescente especialização e que seja capaz de proporcionar um envelhecimento ativo e saudável de acordo com as necessidades dos seniores e, ao mesmo tempo, exige-se que cada um destes profissionais o domínio de algumas competências digitais. Pretende-se melhorar a qualidade da formação (educação inicial e desenvolvimento contínuo).

Os objetivos específicos a serem alcançados com o projeto são:

- Antecipar as necessidades de cuidar de uma população envelhecida, a fim de evitar lacunas de competências melhorando os conhecimentos, aptidões e competências dos prestadores de cuidados informais
- A formação em módulos de envelhecimento ativo e saudável deve ser integrada nos programas de ensino e formação profissionais existentes

- Promover as melhores práticas para envolver os idosos e cuidadores na conceção de um novo currículo e cursos de formação em envelhecimento ativo e saúde.
- Colaboração de todos os intervenientes (formadores/formandos na área da saúde, decisores políticos, profissionais de saúde (prestadores de cuidados formais e informais, e instituições educativas)), em parceria em toda a UE, para alcançar a mudança necessária
- Melhorar a qualidade dos professores, formadores, e outros profissionais de saúde nesta área.
- Tornar os cursos mais relevantes para o mercado de trabalho no envelhecimento ativo e de saúde no âmbito da economia de prata.
- Aumentar a consciência sobre a importância de estabelecer sistemas de economia de prata sustentáveis e socialmente inclusivos que possam promover a cidadania global, a solidariedade e a capacitação das comunidades locais.

3. METODOLOGIA

O presente curriculum aborda a conceção e gestão de um curso para promover o conhecimento que apoie cuidados de maior qualidade para os idosos no quadro da economia da prata em seis países europeus.

O curso será testado com um total de 15 formadores e 20 participantes recrutados por cada um dos parceiros do projeto nos seus respetivos países.

A delineação do "Curriculum" foi atribuída à Universidade de Almería e ao Instituto Politécnico de Castelo Branco em Portugal, em colaboração com a Diputación de Zamora. Este documento irá orientar os objetivos, resultados e atividades de aprendizagem do curso.

Para cada tópico ou módulo do curso, será criada uma ferramenta com informação dividida em várias sequências, organizadas de forma atrativa, com ligações a recursos eletrónicos, vídeos YouTube e animações.

Finalmente, o texto do curso será traduzido em seis línguas: incluindo as instruções e os materiais e informações adicionais, como os questionários de avaliação. E na plataforma online, tanto as instruções para iniciar o curso, como as apresentações em vídeo e a avaliação estarão disponíveis em todas as línguas.

4. ESTRUTURA DO CURSO: MÓDULOS E TÓPICOS

MÓDULO 1 O PROCESSO DE ENVELHECIMENTO

INTRODUÇÃO

O envelhecimento bem-sucedido tornou-se um conceito importante para descrever a qualidade do envelhecimento. O conceito desenvolveu-se a partir de uma abordagem biomédica para uma compreensão mais ampla dos processos de adaptação social e psicológica na vida posterior (Urtamo, Jyväskylä, & Strandberg, 2019).

A investigação mostra que existe uma força relativa das associações de medidas sociais e biológicas com importantes resultados de saúde no processo de envelhecimento, uma vez que os fatores sociais estão fortemente associados com o funcionamento físico e cognitivo e a multimorbilidade nesta população mais velha, mesmo quando um número significativo de medidas biológicas é controlado (Crimmins, 2020). Assim, é evidente que a identificação adequada dos aspetos mais elementares do envelhecimento, tanto sociais como biológicos, é uma competência inestimável, especialmente para os cuidadores de prata. Desenvolver um sentido de crescimento ao longo do processo de envelhecimento ajuda-nos a perceber que a experiência de vida que vem com a idade, quando refletida, é um bem absoluto tanto para si próprio como para a sociedade como um todo. Como as pessoas mais velhas são cada vez mais vistas como parte essencial das suas comunidades e atores sociais importantes em termos de revisão dos desafios da sociedade. Nessa medida, manter uma "mente ativa" é um ponto-chave para assegurar a contribuição das pessoas mais velhas para a sociedade (Socci, Clarke, & Principi, 2020). Neste módulo iremos rever alguns conceitos elementares em torno do processo de envelhecimento como um processo de crescimento, necessário para uma sociedade ativa e em evolução, envelhecimento bem-sucedido através de determinantes sociais, biológicos e pessoais, bem como refletir sobre como se pode manter uma mente ativa com a idade.

OBJETIVOS

Os prestadores de cuidados para os idosos irão:

- Aprender sobre como o envelhecimento é um processo de crescimento que consiste numa parte elementar da sociedade.
- Criar ligações entre os diferentes aspetos e determinantes do envelhecimento, a fim de adquirir uma compreensão mais holística sobre o que é considerado "envelhecimento bem-sucedido".
- Identificar o papel-chave dos idosos nas mudanças sociais e a importância da participação ativa durante o envelhecimento.
- Utilizar a sua experiência para refletir e discutir conceitos de política, cultura, género e economia, em relação ao envelhecimento e à permanência ativa.

OBJETIVOS DA APRENDIZAGEM

No final deste módulo, os participantes deverão ter adquirido:

CONHECIMENTO

- a) Identificar os elementos-chave do próprio conceito de envelhecimento bem-sucedido
- b) Ser capaz de fornecer conselhos e recursos adequados para estimular a mente ativa durante o envelhecimento

COMPETÊNCIAS

- a. Ser um ouvinte ativo apoiando a reflexão e a dúvida sobre o processo de mudança que acompanha o envelhecimento.
- b. Conceber círculos de aprendizagem ou sessões individuais para discutir conceitos de mindfulness, bem-estar e envolvimento social.

ATITUDES

- a. Perceber criticamente as políticas e estruturas sociais que incluem ou excluem os idosos de vários sectores da vida.
- b. Tornar-se proactivo em termos de motivar o compromisso e cultivar os ideais de tomada de posse do poder que a população idosa ainda tem na sociedade.

MÓDULO 2 CONCEPTUALIZAÇÃO E MODELO DO ENVELHECIMENTO ATIVO E SAUDÁVEL.

INTRODUÇÃO

O envelhecimento é considerado um processo dinâmico e multifactorial, que é experienciado com mudanças visíveis ao longo do tempo, quando a vitalidade e a capacidade funcional se perdem (García & Alfonso, 2020). Mas, por outro lado, o envelhecimento das pessoas traz valores, conhecimentos e experiências apreciáveis que representam um baluarte para a sociedade; contudo, esta possibilidade será condicionada pelos seus níveis de saúde, daí a importância de alcançar uma resposta de saúde pública abrangente. A Organização Mundial de Saúde (2002) definiu o "Envelhecimento ativo é o processo de otimização das oportunidades de saúde, participação e segurança, com o objetivo de melhorar a qualidade de vida à medida que as pessoas ficam mais velhas". A necessidade de promover um envelhecimento ativo e saudável é evidente, uma forma de o conseguir é intervindo sobre os profissionais responsáveis. Este módulo de aprendizagem propõe vários programas de intervenção como referências futuras, destinados a profissionais e cuidadores de idosos.

OBJETIVOS

Os prestadores de cuidados de prata:

1. Divulgar diferentes programas para promover o envelhecimento ativo e saudável.
2. Determinar os benefícios destes programas de envelhecimento ativo e saudável.
3. Estabelecer diferenças entre o envelhecimento ativo e o envelhecimento saudável.

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO

- a. Reconhecer as diferenças entre os programas.
- b. Identificar os benefícios dos programas e a sua relevância.

COMPETÊNCIAS

- a. Identificar e avaliar as boas práticas.
- b. Desenvolver programas de intervenção positiva para cuidadores e idosos

ATITUDES

- a. Desenvolver o pensamento crítico.
- b. Adquirir uma atitude positiva para alcançar a autonomia no desenvolvimento de programas ou atividades que promovam um envelhecimento ativo e saudável.

MÓDULO 3 IDENTIFICAÇÃO DE BOAS PRÁTICAS E METODOLOGIAS DE EDUCAÇÃO REFERENCIADAS PARA A PESSOA IDOSA

INTRODUÇÃO

O processo de envelhecimento leva a um aumento da necessidade de prestadores de cuidados, que podem vir do núcleo familiar e/ou da sociedade como uma profissão.

Existe uma lacuna que a sociedade não tem sido capaz de preencher eficazmente, por um lado devido à falta de acesso aos recursos educativos e às boas práticas, por outro, devido à incapacidade de distribuir os que ainda existem pelos territórios nacionais, considerando as suas múltiplas assimetrias, tanto geográficas como económico-sociais.

Uma forma de ultrapassar esta lacuna pode ser, utilizando as múltiplas plataformas de recursos educativos disponíveis online com acesso gratuito, em diferentes línguas, organizadas por diferentes níveis de dificuldade e dirigidas a uma população de cuidadores nas suas diferentes perspetivas: familiar e profissional.

Estes cursos - MOOCs permitem aumentar a alfabetização sobre o papel e a função do cuidador e facilitar o acesso a uma aprendizagem contínua e estruturada, baseada em informação fiável e atualizada.

OBJETIVOS

1. Divulgar recursos educativos e boas práticas de livre acesso aos prestadores de cuidados.
2. Facilitar o acesso a recursos educativos a prestadores de cuidados indiferenciados.
3. Promover o aumento de competências no âmbito do prestador de cuidados ("Silver Caregivers").
4. Identificar os benefícios dos diferentes recursos educativos. e a sua relevância.

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

No final deste módulo de aprendizagem, os participantes deveriam ter adquirido:

CONHECIMENTO

- a. Identificar diferentes ofertas de formação em linha;
- b. Capaz de aplicar os conhecimentos adquiridos, tanto como cuidador informal como profissional;
- c. Reconhecer as diferenças entre cada um dos cursos e selecionar de acordo com as suas necessidades.

COMPETÊNCIAS

- a. Identificar e avaliar as boas práticas (prestadores de cuidados de prata).
- b. Ser capaz de adaptar os conhecimentos às necessidades da sua prática;

ATITUDES

- a. Desenvolver o pensamento crítico.
- b. Incentivar a proatividade e a autonomia na procura e participação em redes sociais, encorajando a partilha de experiências e conhecimentos de boas práticas.

MÓDULO 4 COMPETÊNCIAS SOCIAIS E REDES SOCIAIS DOS IDOSOS

INTRODUÇÃO

Preservar a ligação social com os mais velhos tornou-se uma questão social e de saúde pública que diz respeito a todos.

A solidão e o isolamento social constituem uma dura realidade na União Europeia. De acordo com um inquérito do Eurostat de 2017, 6% dos europeus (com 16 ou mais anos) dizem não ter a quem recorrer em caso de necessidade ou para discutir assuntos pessoais, e as pessoas mais velhas representam 75% destes 6%.

Os cuidadores do dia-a-dia satisfazem parcialmente esta necessidade de se relacionarem com outros, mas parece apropriado que ajudem os idosos a manter e restabelecer os laços sociais fora do seu próprio ambiente doméstico.

Quer se trate de ajudar a estabelecer ligações com associações de bairro que oferecem atividades divertidas ou de promover a utilização de ferramentas digitais, o cuidador precisa de ter novas competências e conhecimentos para ajudar os idosos a manter as redes sociais.

OBJETIVOS

Os prestadores de cuidados a idosos:

1. Avaliar as capacidades interpessoais da pessoa
2. Identificar o ambiente relacional da pessoa idosa: hábitos e desejos
3. Explorar as possibilidades de manter ou criar laços sociais de acordo com o estado de saúde da pessoa a ser apoiada
4. Explorando as oportunidades e limitações da tecnologia digital nas relações sociais

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO

1. Identificar e definir as competências sociais
2. Compreender o impacto do ambiente relacional na saúde das pessoas idosas.

COMPETÊNCIAS

Os prestadores de cuidados serão capazes de:

1. Avaliar as competências sociais das pessoas mais velhas e ajudar a desenvolvê-las
2. Apoiar os idosos na sua relação com outros fora do seu contexto de vida e através de novas tecnologias

ATITUDES

1. Desenvolver competências analíticas para identificar o nível de relacionamento e as necessidades da pessoa a ser assistida
2. Ser uma força motriz no desenvolvimento de laços sociais para promover bem o envelhecimento

MÓDULO 5 TECNOLOGIA PARA IDOSOS

INTRODUÇÃO

Ao longo dos últimos anos, os adultos mais velhos constituíram o segmento da população que mais rapidamente cresceu no acesso à internet. Cada vez mais pessoas com mais de 60 anos estão a entrar em online e a ligar-se ao mundo através de redes como o Facebook, Google, Yahoo e Youtube. Estão a enviar e-mails, mensagens de texto, e até blogues, e isto está a ter um impacto positivo nas suas vidas, permitindo-lhes comunicar com a família com mais frequência, voltar a ligar com velhos amigos, acompanhar a evolução da comunidade e manter-se ligados a outros que partilham interesses semelhantes.

"Já estamos a ver algumas formas realmente interessantes como a tecnologia está a ser utilizada para ajudar as pessoas à medida que envelhecem", disse Ben Jonash, um autor do The Future of Ageing do Deloitte Center for Health Solutions. Para além da Internet e dos dispositivos móveis, a tecnologia da saúde e da mobilidade das pessoas idosas também melhorou drasticamente ao longo da última década. Neste módulo analisamos alguns exemplos de tecnologia que podem ajudar as pessoas mais velhas. Iremos explicar como funciona cada peça de tecnologia e os benefícios que esta pode oferecer. Novos dispositivos que utilizam Realidade Virtual (RV), robótica e outras tecnologias têm chegado ao mercado que ajudam os idosos a viver mais tempo e de forma mais saudável. Estas inovações incluem auscultadores de RV para idosos com Alzheimer e relógios de deteção de quedas em nuvens. Tecnologias de segurança e de vida inteligente, saúde e cuidados remotos, e tecnologias de bem-estar e fitness

OBJECTIVOS

- Discutir as dificuldades tecnológicas dos adultos mais velhos e as soluções
- Recolher apoios tecnológicos para melhorar a qualidade de vida das pessoas idosas e facilitar o trabalho dos prestadores de cuidados
- Descrever métodos de avanços tecnológicos para os adultos mais velhos
- Explorar aplicações selecionadas de dispositivos inteligentes para utilização em adultos mais velhos
- Explorar a utilização bem-sucedida da tecnologia na população adulta mais velha.

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO:

- a. Aprender sobre a tecnologia existente para apoiar os idosos
- b. Identificar os benefícios e a relevância da tecnologia e a sua utilização em benefício dos idosos.

COMPETÊNCIAS:

- a. Identificar e avaliar as boas práticas com o uso da tecnologia.
- b. Desenvolver programas de intervenção positiva para cuidadores e idosos, considerando a tecnologia disponível.

ATITUDES

- a. Adquirir a atitude adequada para apoiar e ajudar os idosos na aquisição de conhecimentos em tecnologia
- b. Desenvolver uma compreensão das dificuldades da utilização da tecnologia a partir da perspectiva dos idosos.

MÓDULO 6 PROMOVER A VIDA ATIVA DOS IDOSOS – EMPREENDEDORISMO SOCIAL

INTRODUÇÃO

Os empreendedores sociais oferecem ideias inovadoras que produzem mudanças sociais significativas. A taxa de sucesso dos empresários mais velhos é o dobro da dos jovens empresários (Wadhwa, 2012). Além disso, os mais velhos têm uma vasta experiência e know-how, e desempenham um papel fundamental na sociedade. Agora mais do que nunca, com o envelhecimento demográfico, é crucial promover a importância de introduzir e encorajar o empreendedorismo social entre as pessoas mais velhas para combater os preconceitos sociais e encorajá-las a levar uma vida ativa.

Este módulo de aprendizagem detalha a importância do empreendedorismo social sênior. Adicionalmente, oferece recursos e materiais de aprendizagem que são benéficos para os prestadores de cuidados para motivar as pessoas idosas a tornarem-se agentes ativos de mudança através do empreendedorismo social.

OBJETIVOS

Os profissionais prestadores de cuidados aos idosos vão:

1. Aprender acerca de empreendedorismo social e como este pode ser benéfico para os membros seniores da sociedade
2. Incentivar os idosos a tornarem-se membros ativos da sociedade, combatendo os preconceitos associados à idade.
3. Utilizar os seus conhecimentos e experiência para identificar formas de integrar uma mentalidade empresarial social para os idosos
4. Usar a sua experiência para refletir e discutir formas de inspirar as pessoas mais velhas a levar um estilo de vida empresarial ativo.
5. Melhorar as suas competências para encorajar o grupo-alvo a envolver-se no empreendedorismo social.

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO:

- a. Conhecimentos elementares sobre empreendedorismo social
- b. Conhecimento prático acerca da importância das pessoas mais velhas levarem uma vida ativa.

COMPETÊNCIAS:

- a. Discutir o empreendedorismo social
- b. Identificar como o empreendedorismo social pode encorajar as pessoas mais velhas a serem mais ativas na sociedade

ATITUDES:

- a. Reconhecer o papel fundamental das pessoas mais velhas como agentes ativos na sociedade
- b. Vontade de defender o empreendedorismo social entre as pessoas mais velhas

MÓDULO 7 AMBIENTES SAUDÁVEIS PARA IDOSOS NO CONTEXTO DA ECONOMIA DE PRATA

INTRODUÇÃO

Como já sabemos, o mundo está a envelhecer rapidamente: de acordo com as Nações Unidas (2017), a população mundial com 60 anos de idade deverá duplicar até 2050, quando se prevê que atinja quase 2,1 mil milhões. Este aumento inevitável da percentagem de pessoas idosas resulta do declínio da fecundidade e da melhoria da sobrevivência que caracteriza a transição demográfica. Em cada um dos 201 países, ou áreas com pelo menos 90.000 habitantes, está previsto um aumento da proporção de pessoas com 60 ou mais anos de idade até 2050.

A Organização Mundial de Saúde (2020) descreve ambientes favoráveis à idade como sendo espaços que promovem a saúde e o bem-estar, bem como a participação das pessoas à medida que envelhecem. São acessíveis, equitativos, inclusivos, seguros, seguros e de apoio. Juntamente com a população, a crescente tendência de urbanização representa outra grande força que dá forma ao século XXI (OMS, 2020) e exige a transformação das cidades em ambientes favoráveis ao envelhecimento, onde o envelhecimento ativo otimiza as oportunidades de saúde, participação e segurança a fim de melhorar a qualidade de vida à medida que as pessoas envelhecem (OMS, 2020). Contudo, as instituições não serão capazes de desenvolver ambientes saudáveis sem convergir com as diferentes áreas da economia da prata, uma vez que é essencial abordar questões abrangentes como a sustentabilidade, modelos de financiamento inovadores, envolvimento dos utilizadores, novos modelos de negócio e sectores emergentes.

Neste módulo, estudaremos as diferentes características dos ambientes saudáveis e analisaremos a forma como transformar os espaços urbanos e rurais já existentes (e como criar também ambientes). Além disso, conheceremos a importância da economia da prata no mundo da economia e a sua convergência com a urbanização inclusiva.

OBJETIVOS

1. Aprender sobre empreendedorismo social e como este pode ser benéfico para os membros mais velhos da sociedade.
2. Encorajar os mais velhos a tornarem-se membros ativos da sociedade, combatendo os preconceitos associados à idade.
3. Utilizar os seus conhecimentos e experiência para identificar formas de integrar o empreendedorismo social para as pessoas mais velhas.
4. Utilizar a sua experiência para refletir e discutir formas de inspirar as pessoas idosas a liderar estilos de vida empreendedoras ativas.
5. Melhorar as suas competências para encorajar o grupo-alvo a envolver-se no empreendedorismo social.

OBJETIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO:

- a. Identificar as características mais fortes assim como as carências dos idosos no dia-a-dia, com base nas características e benefícios da *silver economy*
- b. Identificar as exigências dos diferentes perfis dos idosos em relação aos ambientes saudáveis e ao envelhecimento ativo

COMPETÊNCIAS:

- a. Desenvolver programas de intervenção para criar ambientes saudáveis para os idosos
- b. Identificar boas e más práticas na conceção de ambientes saudáveis e como adaptar serviços de saúde centrados na pessoa

ATITUDE:

- a. Desenvolver o pensamento crítico
- b. Adquirir atitudes pró-ativas para uma abordagem integrada da saúde centrada na construção e manutenção de todas as capacidades físicas e mentais das

MÓDULO 8 Como lidar com um contexto de crise e desastres

INTRODUÇÃO

O surto do coronavírus mudou o mundo de forma permanente, subjugando-o ao medo, ansiedade e, principalmente, à confusão. Infelizmente, este vírus é particularmente mortal com os idosos: por cada 1.000 pessoas na casa dos cinquenta e no início dos sessenta anos, cerca de cinco morrerão em consequência da COVID-19. Para as pessoas com mais de setenta e poucos anos, cerca de 116 perderão a vida por causa da pandemia (Nature, 2020). Estas condições de morbilidade tornaram extremamente difícil para os idosos levarem a sua vida normalmente, dado que os serviços sociais e os sistemas de cuidados ficaram paralisados por completo. De repente, a sua única opção era ficar em casa - uma decisão difícil de tomar se vivessem sozinhos.

A rápida transmissão do surto pandémico COVID-19, taxa de mortalidade mais elevada, autoisolamento, distanciamento social e quarentena poderia exacerbar o risco de problemas de saúde mental no idoso, agravando-se e prejudicando ainda mais a função cognitiva e emocional (Mukhtar, 2020). Os idosos em geral tendem a ter maior suscetibilidade aos efeitos das epidemias, provavelmente devido à sua imunidade cada vez menor, em parte pela fisiologia do processo de envelhecimento e, mais especificamente, devido a quaisquer condições co-mórbidas existentes (Satyanarayana, 2020).

Parte da população idosa pode parecer resistente ao recusar-se a usar uma máscara ou a quebrar a sua rotina pela única razão de um vírus, porque não é capaz de compreender plenamente o alcance do vírus. Isto não só gera tensão na população como aumenta o seu risco de serem afetados pelo vírus. O apoio social, a vitalidade e o dia-a-dia precisam de ser assegurados durante as pandemias para que os idosos se mantenham a par.

Além disso, centenas de pessoas com mais de 75 anos que vivem em lares de idosos têm sido testemunhas em primeira mão da morbilidade da COVID-19: em 26 países, os residentes em estabelecimentos de cuidados prolongados foram responsáveis por uma média de 47% de todas as mortes na COVID-19 (The Washington Post, 2020). Aqueles que sobreviveram tiveram de lidar com a morte dos seus companheiros. Não lhes foi permitido dizer-lhes um adeus adequado devido ao elevado risco de contágio.

OBJETIVOS

1. Aprender sobre os diversos riscos físicos e emocionais com que os idosos se deparam no caso de epidemias e pandemias
2. Construir ligações entre a resposta institucional à pandemia e o funcionamento dos sistemas de saúde e de assistência social durante esse período.
3. Identificar e definir medidas de autocuidado quando se trabalha com idosos
4. Utilizar a sua experiência para desenhar diferentes técnicas para os adultos idosos e seus familiares, a fim de lidar com a morte

OBJECTIVOS DE APRENDIZAGEM

CONHECIMENTO:

- a. Identificar os riscos potenciais na população idosa quando surge uma epidemia ou pandemia
- b. Ser capaz de prestar cuidados e atenção ao idoso através de técnicas adaptadas a um contexto de crise

COMPETÊNCIAS:

- a. Identificar boas e más práticas em medidas de autocuidado, de forma a se protegerem, bem como a população com quem trabalham
- b. Conceber programas de intervenção para lidar com as dificuldades em caso de epidemias e pandemias.

ATITUDE:

- a. Desenvolver o pensamento crítico de modo de identificar a força e as falhas do sistema de assistência social no contexto de crise
- b. Adquirir atitudes proativas em relação à rotina diária das pessoas idosas e ajudá-las a continuar com as suas vidas, apesar de epidemias ou pandemias

5. RECURSOS DE FORMAÇÃO OU APRENDIZAGEM CRIADOS

Os parceiros do projeto recolherão ou criarão materiais de formação / aprendizagem / avaliação com licença CC na Internet, relativos aos módulos e tópicos descritos; e elaborarão para cada tópico uma lista de recursos OPCIONAIS. O projeto visará também permitir aos jovens, mulheres com poucas competências e imigrantes desenvolver competências para o seu crescimento pessoal e empregabilidade como cuidadores de prata ou para a atualizar a sua formação neste campo de interesse nas zonas rurais.

Tabela 1. Modelo para desenvolver os recursos educativos do MOOC.

RECURSOS: (INSIRA AQUI O TÍTULO DO MÓDULO)				
Nº	TÍTULO E DESCRIÇÃO	TIPO	IDIOMA	ACCESSO/DOWNLOAD URL
1	TÍTULO Descrição limitada a 500 palavras	FICHEIROS DE ARQUIVOS WEB IMAGENS ÁUDIO- VÍDEOS APRESENTAÇÕES DE SLIDES ANIMAÇÕES DE JOGOS DE QUIZZ APLICAÇÕES OUTROS		
2				

6. AVALIAÇÃO DOS RESULTADOS DE APRENDIZAGEM DOS PARTICIPANTES

Para medir o desempenho dos estudantes e os seus resultados de aprendizagem, foram elaborados questionários iniciais e finais sobre os conteúdos.

A verificação da presença dos participantes registados eletronicamente pela plataforma do curso, uma gestão que permite aos formadores supervisionar os participantes e acompanhar automaticamente o seu progresso, motivá-los de acordo com a sua participação.

O formando terá de aplicar os conhecimentos teóricos e práticos adquiridos através de todos os módulos de formação e aprendizagem baseada no trabalho de uma forma integradora e criticamente reflexiva. Os formandos deverão ser capazes de demonstrar através de um teste de avaliação final que desenvolveram competências para executar tarefas de uma forma adequada, eficiente e profissional.

Todos os parceiros como fornecedores de material de formação serão responsáveis pela produção dos testes de avaliação final, em consulta com as Normas Gerais e Contextuais/Nacionais, como também em cooperação com as partes interessadas selecionadas (fornecedores de cuidados, SE, etc.). Mais pormenores sobre o procedimento de certificação podem ser consultados no IO3.

O Teste Final pode ser oral ou escrito, dependendo dos conhecimentos, aptidões e competências que precisam de ser avaliados, e é um tipo de avaliação sumativa. O teste final escrito pode ser composto por perguntas de escolha múltipla, perguntas de Cloze, respostas curtas, perguntas de correspondência, e perguntas estruturadas.

7. QUALIFICAÇÃO DOS PARTICIPANTES, ENTREGA DE DISTINTIVOS E CERTIFICADOS

O projeto irá capacitar as pessoas no processo de envelhecimento ativo e saudável para gerar e promover oportunidades de aprendizagem de serviços, enquanto aumenta a consciencialização para questões globais tais como economia de prata (*silver economy*) e serviços sociais comunitários. O projeto visa também permitir aos jovens, mulheres com escassas competências e imigrantes desenvolver competências para o seu crescimento pessoal e empregabilidade como cuidadores de prata ou para atualizar a sua formação em áreas com menor oferta, como seja as zonas rurais.

A avaliação em cada um dos módulos é concebida de modo a facilitar a criação e emissão de um certificado, que após validação do processo de verificação comunica com o servidor que aloja os metadados originais do percurso formativo do aluno. De acordo com esta informação o sistema devolverá aos participantes um pequeno resumo do seu percurso formativo.

8. QUESTIONÁRIOS DE CURSO E AVALIAÇÃO DE IMPACTO

Através deste questionário de autoavaliação, o estudante pode avaliar de que forma os materiais contribuíram para a sua aprendizagem. As expectativas de aprendizagem podem ser obtidas a partir dos questionários de pré-curso preenchidos pelos participantes na primeira semana, bem como a partir das discussões entre participantes.

9. PLANEAMENTO E PROGRAMAÇÃO DO CURSO

O desenvolvimento do curso terá a duração de seis semanas (3 sessões por semana, total de 18 sessões) na plataforma online para lecionar os oito módulos. A primeira sessão centrar-se-á na orientação e familiarização com as tecnologias envolvidas no MOOC. E a última sessão é dedicada à reflexão e síntese das lições aprendidas durante as semanas anteriores, assim como à avaliação e avaliação final do curso.

A primeira sessão contará com vários vídeos de introdução e orientação tecnológica, podcasts, e instruções escritas. Para encorajar os participantes a familiarizarem-se com a navegação do curso, bem como a aprenderem sobre o conteúdo do curso. Além disso, os participantes

preencherão um questionário antes do MOOC e darão o seu consentimento livre e esclarecido para partilhar as suas publicações e qualquer produto que pudessem gerar com os seus pares e formadores, que o poderão publicar utilizando dados anónimos.

A segunda sessão e a terceira sessão serão dedicadas ao primeiro módulo, cujo conteúdo está organizado sobre um tópico específico acerca dos "cuidados". Os participantes são incentivados a dedicar a algum tempo a ler um artigo ou a ver um pequeno vídeo, a ouvir um podcast, e depois a completar a atividade sobre o tema. Finalmente, os participantes irão efetuar uma autoavaliação, através de um questionário.

A quarta e quinta sessões centram-se no segundo módulo, cuja estrutura já foi descrita anteriormente.

A sexta e sétima sessões, para o terceiro módulo (ver a secção anterior).

A última sessão será dedicada ao módulo de síntese e à avaliação final (questionário de conteúdo pós-curso e um questionário de avaliação do processo de ensino-aprendizagem do curso e do seu desenvolvimento).

Tabela 2. Organização do curso online durante as 6 semanas de desenvolvimento.

	Semana 1	Semana 2	Semana 3	Semana 4	Semana 5	Semana 6
1	Orientação Módulo 1: Tópico 1 Módulo 1: Tópico 2					
2		Módulo 2: Tópico 1 Módulo 2: Tópico 2 Módulo 3: Tópico 1				
3			Módulo 3: Tópico 2 Módulo 4: Tópico 1 Módulo 4: Tópico 2			
4				Módulo 5: Tópico 1 Módulo 5: Tópico 2 Módulo 6: Tópico 1		
5					Módulo 6: Tópico 2 Módulo 7: Tópico 1 Módulo 7: Tópico 2	
6						Módulo 8: Tópico 1 Módulo 8: Tópico 2 Avaliação

10. REQUISITOS E RECOMENDAÇÃO DO FORMADOR

O curso visa formar os profissionais que trabalham, formal ou informalmente, como prestadores de cuidados aos idosos e promover a empregabilidade da Economia da Prata. Como tal, o grupo-alvo dos prestadores de cuidados é constituído principalmente por jovens, mulheres com poucas competências e imigrantes. Um outro objetivo, para além de desenvolver as suas competências, é capacitá-los para um envelhecimento ativo e saudável, promover oportunidades de aprendizagem de serviço e aumentar a sensibilização para questões globais. Assim sendo, o formador que irá realizar este curso deverá ser capaz de cobrir todos os tópicos acima mencionados e ser capaz de trabalhar com o grupo-alvo especificado e as respetivas características particulares.

Para iniciar, o formador selecionado para conduzir o processo de formação deve ser um instrutor certificado em Educação de Adultos ou ter um diploma/certificação em teoria educacional no campo da Educação de Adultos aliado a experiência relacionada com o trabalho. O procedimento de certificação, caso exista, é diferente para cada país, uma vez que não existem quadros nacionais unificados para uma formação de formadores (existem algumas condições gerais, como a necessidade de estudos superiores, ou cursos sobre pedagogia profissional ou anos de experiência no terreno, etc., mas ainda diferem de país para país). Assim, é aconselhável verificar a política do seu país e agir em conformidade.

Em qualquer caso, o formador deve possuir algumas competências básicas tanto profissionais como transversais. As competências exigidas a um formador estão divididas nos seguintes níveis: profissional, pedagógico, e social. Em alguns casos, se, por exemplo, um formador faz parte de uma instituição (como um alojamento para os idosos), então é necessário acrescentar outro nível de competência, que é a gestão.

11. REFERÊNCIAS

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G.

V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo

social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. & Panaoura, R. (2014). Handbook for adult teaching staff: Basic teaching principles for adults who belong to vulnerable social groups, Nicosia, Frederick University Publication. Retrieved from http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_handbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123–126. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.09.009

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Key

Competences for adult learning professionals: Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals. Retrieved from https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_key_competences_for_adult_learning_professionals

CEDEFOP (2013). Trainers in continuing VET: emerging competence profile, Luxembourg, Publications Office of the European Union. Retrieved from https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya). Recuperado de <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Report of the Peer Learning Activity "Training of Trainers as a part of the quality assurance procedure". Retrieved from <https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA->

Notivol Tejero, P., Pollan Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153–171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La

perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevoparadigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE; Fondo Social Europeo. Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A.,

Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29–37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., y Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145–150. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9–15. doi:10.4321/S1134-928X2008000100002

Περιγραφή εκπαιδευτικού προγράμματος CT4SILVERCAREGIVERS

Παραδοτέο 1

Ημερομηνία έκδοσης: 01/10/2021

Συντονισμός της έκδοσης: University of Almeria

Polytechnic Institute of Castelo Branco

Diputación of Zamora

Συντονιστής του έργου

Εταίροι του έργου

RURAL HUB-Ιρλανδία | UNIVERSITY OF ALMERIA- Ισπανία | TREBAG-Ουγγαρία

Instituto Politécnico
de Castelo Branco

AGFE-Γαλλία | IPBC-Πορτογαλία | ΔΑΦΝΗ ΚΕΚ-Ελλάδα

Η παρούσα έκθεση δημοσιεύεται υπό την άδεια Creative Commons Attribution 4.0 International License. Είστε ελεύθεροι να κάνετε:

Κοινή χρήση: αντιγραφή και αναδιανομή του υλικού σε οποιοδήποτε μέσο ή μορφή.

Προσαρμογή: μετασχηματίζετε και αξιοποιείτε το υλικό για οποιονδήποτε σκοπό, ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς. Ο δικαιιοπάροχος δεν μπορεί να ανακαλέσει αυτές τις ελευθερίες εφόσον ακολουθείτε τους όρους της άδειας χρήσης. Υπό τους ακόλουθους όρους:

Αναφορά - Πρέπει να δώσετε την κατάλληλη αναφορά, να παρέχετε σύνδεσμο προς την άδεια χρήσης και να αναφέρετε αν έγιναν αλλαγές. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υποδηλώνει ότι ο δικαιιοπάροχος υποστηρίζει εσάς ή τη χρήση σας.

Share Alike - Εάν αναμίξετε, μεταμοσχηματίσετε ή αξιοποιήσετε το υλικό, πρέπει να διανείμετε τις συνεισφορές σας με την ίδια άδεια χρήσης όπως και το πρωτότυπο.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ	5
Περιγραμμά εκπαιδευτικού προγράμματος	6
Ενότητα 1: Η διαδικασία γήρανσης	6
Ενότητα 2: Εννοιολογική βάση της ενεργού και υγιούς γήρανσης	7
Ενότητα 3: Προσδιορισμός καλών πρακτικών και μεθοδολογιών εκπαίδευσης που απευθύνονται στους ηλικιωμένους	7
Ενότητα 4: Κοινωνικές δεξιότητες και συνεργατικά δίκτυα των ηλικιωμένων - Μερικά παραδείγματα	8
Ενότητα 5: Τεχνολογία για ηλικιωμένους	8
Ενότητα 6: Προώθηση της ενεργού ζωής των ηλικιωμένων - Κοινωνική επιχειρηματικότητα	8
Ενότητα 7: Υγιή περιβάλλοντα για τους ηλικιωμένους στο πλαίσιο της ασημένιας οικονομίας	9
Ενότητα 8: Πώς να διαχειριστείτε ένα πλαίσιο κρίσης και καταστροφών	9
2. ΣΤΟΧΟΙ	10
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	10
4. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ, ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ	11
5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	20
6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	21
7. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΣΗΜΑΤΩΝ (BADGES) & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ	22
8. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	23
9. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	23
10. ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ	25
ΑΝΑΦΟΡΕΣ	26

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η γήρανση του πληθυσμού είναι μια πολύ παρούσα πραγματικότητα στον 21ο αιώνα. Η παροχή μακροχρόνιας φροντίδας στο σπίτι αποδεικνύεται μια πιο βιώσιμη και οικονομικά αποδοτική εναλλακτική λύση έναντι της ιδρυματικής φροντίδας, ωστόσο υπάρχει σοβαρή έλλειψη εκπαιδευμένων φροντιστών.

Το ευρωπαϊκό έργο **CT4SILVERCAREGIVERS** έφερε σε επαφή επτά εταίρους (δύο στην Ισπανία, το Επαρχιακό Συμβούλιο της Zamora και το Πανεπιστήμιο της Almería, το AFGE (Γαλλία), το ΔΑΦΝΗ ΚΕΚ (Ελλάδα), το Rural Hub (Ιρλανδία), το TREBAG (Ουγγαρία) και το IPCB (Πορτογαλία)), με κοινό στόχο τη δημιουργία ενός νέου εκπαιδευτικού προγράμματος και των ενοτήτων του για την ενεργό γήρανση και την υγεία, εντός του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF), που σχετίζονται με την κατάρτιση αυτών των επαγγελματιών (εντάσσονται στο γενικότερο επαγγελματικό προφίλ της κοινωνικής φροντίδας υγείας για ηλικιωμένα άτομα που βρίσκονται σε ιδρύματα ή σε κατοικία και έχουν ανάγκη εξωτερικής βοήθειας), οι οποίοι εργάζονται ως επίσημοι και ανεπίσημοι φροντιστές των ηλικιωμένων ατόμων και οι οποίοι προωθούν την απασχολησιμότητα της ασημένιας οικονομίας (π.χ. εργαζόμενοι άτυπων φροντιστών, καθηγητές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, κοινωνικές υπηρεσίες).

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΡΈΧΟΥΣΑ ΚΑΤΆΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η ανάγκη για εκπαίδευση, ή η μη επαρκής παροχή της, αποτελεί σημαντικό περιορισμό. Επί του παρόντος, δεν υπάρχει ενιαία ρύθμιση σε όλες τις χώρες, ούτε εθνικά πρότυπα για την εκπαίδευση των φροντιστών ηλικιωμένων.

Οι νέες μορφές φροντίδας αποτελούν πρόκληση για την κοινωνία, καθώς ανοίγουν πολυάριθμες κατευθύνσεις μελέτης και έρευνας. Κατά το σχεδιασμό των υπηρεσιών υγείας και την προώθηση πολιτικών που υποστηρίζουν την οικογενειακή φροντίδα, είναι απαραίτητο να αναγνωρίζεται η συμμετοχή και άλλων φορέων εκτός της οικογένειας. Ως εκ τούτου, πιστεύουμε, όπως και άλλοι ερευνητές και εκπαιδευτές, ότι είναι απαραίτητο να σχεδιάσουμε και να διαδώσουμε προγράμματα κατάρτισης και ενημέρωσης που ενσωματώνουν καλές πρακτικές, προκειμένου να παρέχουμε καλύτερη φροντίδα στους ηλικιωμένους μας (Red2Red Consultores, 2009).

Προσπαθώντας να δώσει λύσεις σε αυτή τη σημαντική και επείγουσα ανάγκη κοινωνικής υγείας, το έργο συγκεντρώνει επτά εταίρους, με κοινό στόχο την ανάπτυξη ενός κατάλληλου εκπαιδευτικού προγράμματος που θα απευθύνεται σε φροντιστές ηλικιωμένων που λαμβάνουν ιδρυματική και κατ' οίκον φροντίδα.

Το CT4SILVERCAREGIVERS στοχεύει στην ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας διπλής κατάρτισης, με βάση τις επιδόσεις, για την προώθηση της ασημένιας οικονομίας και του πνεύματος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας που είναι ενσωματωμένα σε προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τις υπηρεσίες σε κέντρα κοινότητας στην Ισπανία, τη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία, με στόχο την εφαρμογή ενός νέου προσόντος, αυτού της εξειδίκευσης στην ενεργό γήρανση και την υγεία, δομώντας το προφίλ των ασημένιων φροντιστών.

Για να καταστεί αυτό δυνατό, εκτός από τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τους εκπαιδευτές ΕΕΚ/μαθητευόμενους και την άτυπη φροντίδα, το έργο θα στηριχθεί επίσης στα δίκτυα κάθε χώρας που ονομάζονται Living labs SILVER CAREGIVERS (απ: Ζωντανά εργαστήρια ασημένιων φροντιστών) και απευθύνονται σε επαγγελματίες υγείας, οικογενειακούς φροντιστές, υπηρεσίες κοινωνικής υγείας, υπηρεσίες στις τοπικές τους κοινότητες, αποκτώντας παράλληλα δεξιότητες που μπορούν να συμβάλουν στην προσωπική τους ανάπτυξη, τη βελτίωση του βιογραφικού τους και τη μελλοντική τους είσοδο στην αγορά εργασίας, με σκοπό την απόκτηση βιώσιμων θέσεων εργασίας με προσόντα.

Οι ικανότητες των επαγγελματιών προσόντων της Κοινωνικής και Υγειονομικής Φροντίδας για εξαρτώμενα άτομα σε κοινωνικά ιδρύματα και στο σπίτι που προτείνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως βασικές, και που αναπτύσσονται από τις ενότητες εργασίας που προτείνονται μέσω αυτού του έργου, είναι οι εξής:

- Ικανότητα προετοιμασίας και υποστήριξης παρεμβάσεων για τη φροντίδα των ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους στο θεσμικό επίπεδο που υποδεικνύει η διεπιστημονική ομάδα.
- Ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διαχείριση και τη λειτουργία μιας ευχάριστης μονάδας.
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων φυσικής φροντίδας που απευθύνονται σε εξαρτώμενα άτομα σε ιδρύματα και σε άτομα με ανάγκες φροντίδας που ζουν στο σπίτι.
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων φροντίδας κοινωνικο-υγειονομικής περίθαλψης που απευθύνονται σε εξαρτώμενα άτομα στο ιδρυματικό και οικιακό περιβάλλον.
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων ψυχοκοινωνικής φροντίδας που απευθύνονται σε εξαρτώμενα άτομα στο ιδρυματικό περιβάλλον και σε άτομα με ανάγκες φροντίδας που ζουν κατ' οίκον.

Περιγραμμά εκπαιδευτικού προγράμματος

Μετά την ανάλυση των αναγκών του πληθυσμού αναφοράς μας στις έξι χώρες του παρόντος έργου (Ισπανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ελλάδα, Ιρλανδία), από τη διπλή προοπτική μας (ανάγκες φροντίδας των ηλικιωμένων και ανάγκες κατάρτισης των φροντιστών τους), έγινε η ακόλουθη πρόταση και η ανάπτυξη ενός κατάλληλου εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών που απευθύνεται σε αυτή την ομάδα φροντιστών, με στόχο να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε σε αυτές τις ανάγκες, να καλύψουμε αυτό το σημαντικό και επείγον κοινωνικό αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη και το πλαίσιο της Ασημένιας Οικονομίας. Ως εκ τούτου, το Πρόγραμμα Σπουδών αυτού του έργου μπορεί να συντεθεί στις ακόλουθες βασικές πτυχές στις οποίες θα εμβαθύνει:

Ενότητα 1: Η διαδικασία γήρανσης

Σε αυτή την ενότητα συλλέγονται εκείνες οι πτυχές και οι παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχή γήρανση με βάση την ενεργό γήρανση. Με αυτόν τον τρόπο, ο φροντιστής μπορεί να προσπαθήσει να συμβάλει στο σχεδιασμό αυτής της διαδικασίας στους ηλικιωμένους:

Θέμα 1ο. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ. Καθοριστικοί παράγοντες της ενεργού γήρανσης: συστήματα υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες, καθοριστικοί παράγοντες συμπεριφοράς, που σχετίζονται με προσωπικούς παράγοντες, με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Θέμα 2ο. ΓΗΡΑΝΣΗ "ΕΝΕΡΓΟΣ ΝΟΥΣ". Πολιτισμός, φύλο, οικονομική κατάσταση.

Ενότητα 2: Εννοιολογική βάση της ενεργού και υγιούς γήρανσης

Αυτή η ενότητα συλλέγει εμπειρίες που αναπτύχθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλού, οι οποίες έχουν προωθήσει αποτελεσματικά ένα ενεργό μοντέλο γήρανσης, έτσι ώστε αυτές οι πληροφορίες να μπορούν να παρέχουν γνώσεις, αναφορές και παραδείγματα για τη δημιουργία ή την προώθηση ορισμένων από αυτές τις δράσεις με τους ηλικιωμένους με τους οποίους εργάζεστε.

Θέμα 1ο. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΓΗΡΑΝΣΗΣ. Μοντέλα και παραδείγματα στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Θέμα 2ο. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΓΙΟΥΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ. Μοντέλα και παραδείγματα.

Ενότητα 3: Προσδιορισμός καλών πρακτικών και μεθοδολογιών εκπαίδευσης που απευθύνονται στους ηλικιωμένους

Σε αυτή την ενότητα, θα παρέχουμε πληροφορίες στους φροντιστές σχετικά με διαφορετικές πλατφόρμες στις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί η διαδικτυακή εκπαίδευση για να συμπληρώσει και να «ανακυκλώσει» τις γνώσεις τους. Τα μαθήματα αυτά παρέχονται δωρεάν από τα πιο διάσημα πανεπιστήμια και εταιρείες στον κόσμο, εύκολα προσβάσιμα και με τη δυνατότητα να υλοποιηθούν με ευέλικτο τρόπο.

Θέμα 1ο. ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ: Πλατφόρμες για δωρεάν διαδικτυακά μαθήματα σε διαφορετικές γλώσσες.

Θέμα 2ο. ΨΗΦΙΑΚΟ ΧΑΣΜΑ. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, κοινωνικά δίκτυα, διαδικτυακές αγορές, τηλεδιάσκεψη κλπ.

Ενότητα 4: Κοινωνικές δεξιότητες και συνεργατικά δίκτυα των ηλικιωμένων - Μερικά παραδείγματα

Σε αυτή την ενότητα, οι φροντιστές θα εκπαιδεύονται για το πώς να εκπαιδεύσουν τους ηλικιωμένους πάνω στις κοινωνικές δεξιότητες, να κάνουν νέους φίλους, να επεκτείνουν τα κοινωνικά τους δίκτυα.

Θέμα 1ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Θέμα 2ο. ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΝΕΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΚΙ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΕ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Ενότητα 5: Τεχνολογία για ηλικιωμένους

Αυτή η ενότητα θα συλλέξει μερικά παραδείγματα από την τεχνολογική υποστήριξη που έχουμε σήμερα για να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των ηλικιωμένων και που θα διευκολυνθούν το έργο των φροντιστών.

Θέμα 1. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ Ή ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ. Τεχνικές λύσεις που διευκολύνουν τις δραστηριότητες: τηλεϊατρική, τηλεβοήθεια, ρομποτική κ.λπ.

Θέμα 2. ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ Ή ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΌΛΟΥΣ. Προσαρμογή των μέσων, του εξοπλισμού και των υπηρεσιών.

Ενότητα 6: Προώθηση της ενεργού ζωής των ηλικιωμένων - Κοινωνική επιχειρηματικότητα

Σε αυτή την ενότητα θα διδάξουμε, αφενός, στους φροντιστές πώς να προωθήσουν την ενεργή ζωή των ηλικιωμένων κι, αφετέρου, θα προσπαθήσει να δώσει δεξιότητες στον φροντιστή για να διδάξει τους ηλικιωμένους να αντιμετωπίσουν και να λύσουν τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής.

Θέμα 1ο. ΟΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Θέμα 2ο. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Ενότητα 7: Υγιή περιβάλλοντα για τους ηλικιωμένους στο πλαίσιο της ασημένιας οικονομίας

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζεται ως ο κεντρικός άξονας αυτού του έργου μια προσέγγιση στην έννοια της Ασημένιας Οικονομίας. Επιπλέον, οι τομείς της Ασημένιας Οικονομίας και οι ευκαιρίες που προσφέρει τόσο στους ηλικιωμένους όσο και στον φροντιστή θα είναι λεπτομερείς. Work, για τους ηλικιωμένους αντιπροσωπεύουν μια ευκαιρία να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής και την ευημερία τους.

Θέμα 1. Η ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΗΜΕΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Θέμα 2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΥΓΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ. ΠΟΛΕΙΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

Ενότητα 8: Πώς να διαχειριστείτε ένα πλαίσιο κρίσης και καταστροφών

Αυτή η ενότητα θα συλλέξει διαφορετικά μέτρα για τη φροντίδα και την πρόληψη σε καταστάσεις όπως, για παράδειγμα, αυτή που βιώνουμε επί του παρόντος με τον covid-19, έτσι ώστε να μελετήσουμε πώς να αποτρέψουμε και να παρέμβουμε σε περίπτωση επιδημίας ή πανδημίας. Γνώσεις για τον φροντιστή για την πρόληψη της μετάδοσης.

Θέμα 1ο. ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΕΣ. ΜΕΤΡΑ ΑΥΤΟΦΡΟΝΤΙΔΑΣ.

Θέμα 2ο. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ «ΜΟΝΟΜΑΧΙΑΣ».

2. ΣΤΟΧΟΙ

Η δημιουργία ενός καινοτόμου εκπαιδευτικού προγράμματος, επικεντρωμένου στους επίσημους και ανεπίσημους φροντιστές ηλικιωμένων, είναι αναγκαία λόγω των ολοένα και περισσότερων απαιτήσεων για εξειδίκευση και ικανότητες παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες των ηλικιωμένων με στόχο την ενεργό και υγιή γήρανση. Ταυτόχρονα η ανάπτυξη της τεχνολογίας απαιτεί το προσωπικό να εκπαιδευτεί ανάλογα με τις ψηφιακές δεξιότητες, ανώ αντίστοιχα υπάρχει ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης (αρχική εκπαίδευση και συνεχής ανάπτυξη).

Οι ειδικοί στόχοι που έχει σαν στόχο το έργο είναι:

- Πρόβλεψη των αναγκών της φροντίδας ενός γηράσκοντος πληθυσμού για την αποφυγή ελλείψεων δεξιοτήτων, βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των άτυπων φροντιστών.
- Οι ενότητες κατάρτισης για την ενεργό και υγιή γήρανση πρέπει να ενσωματωθούν στα υφιστάμενα εκπαιδευτικά προγράμματα ΕΕΚ.
- Προώθηση βέλτιστων πρακτικών για τη συμμετοχή ηλικιωμένων και φροντιστών στο σχεδιασμό ενός νέου προγράμματος σπουδών και μαθημάτων κατάρτισης για την ενεργό και υγιή γήρανση.
- Συνεργασία όλων των φορέων (εκπαιδευτές ΕΕΚ/εκπαιδευόμενοι στον τομέα της υγείας, φορείς χάραξης πολιτικής, επαγγελματίες υγείας (επίσημοι και ανεπίσημοι φροντιστές και εκπαιδευτικά ιδρύματα), σε συνεργασία σε όλη την ΕΕ, για την επίτευξη της αλλαγής που απαιτείται.
- Βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και άλλων επαγγελματιών υγείας στον τομέα.
- Να καταστήσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα πιο συναφή με την αγορά εργασίας, τόσο ως προς την ενεργό και υγιή γήρανση όσο και στην ασημένια οικονομία.
- Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της δημιουργίας βιώσιμων και κοινωνικών συστημάτων ασημένιας οικονομίας που θα μπορούσαν να προωθήσουν την παγκόσμια ιθαγένεια, την αλληλεγγύη και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η παρούσα έρευνα ασχολείται με το σχεδιασμό και τη διαχείριση ενός διαδικτυακού μαθήματος για την προώθηση της γνώσης που υποστηρίζει την ποιοτικότερη φροντίδα των ηλικιωμένων στο πλαίσιο της ασημένιας οικονομίας

σε έξι ευρωπαϊκές χώρες.

Το μάθημα έχει εφαρμοστεί πιλοτικά με συνολικά 15 εκπαιδευτές και 20 συμμετέχοντες που επιλέχθηκαν από κάθε εταίρο του έργου στις αντίστοιχες χώρες τους.

Η δημιουργία του "Εκπαιδευτικού Προγράμματος" είναι η δραστηριότητα που ανατέθηκε στο Πανεπιστήμιο της Αλμερίας και στο Πολυτεχνείο του Castelo Branco στην Πορτογαλία, σε συνεργασία με το Επαρχιακό Συμβούλιο της Zamora. Οι τρεις αυτοί εταίροι ανέλαβαν τον προσδιορισμό των μαθησιακών στόχων, των αποτελεσμάτων και των δραστηριοτήτων του μαθήματος.

Για κάθε θέμα ή ενότητα του μαθήματος, δημιουργήθηκε ένας σκελετός πληροφοριών, χωρισμένος σε διάφορες περιοχές, και οργανωμένος με ενδιαφέρον τρόπο, συμπεριλαμβάνοντας επίσης συνδέσμους σε ηλεκτρονικές πηγές, βίντεο στο YouTube και κινούμενα σχέδια.

Τέλος, το περιεχόμενο του μαθήματος χει μεταφραστεί σε έξι γλώσσες: τόσο οι οδηγίες όσο και το υλικό και οι πρόσθετες πληροφορίες, καθώς και τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης. Και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα τόσο οι οδηγίες για την έναρξη του μαθήματος, όσο και η αξιολόγηση είναι διαθέσιμες σε όλες τις γλώσσες.

4. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ, ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΗΡΑΝΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επιτυχής γήρανση έχει γίνει μια σημαντική έννοια για την περιγραφή της ποιότητας της γήρανσης. Η έννοια έχει εξελιχθεί από μια βιοϊατρική προσέγγιση σε μια ευρύτερη κατανόηση των κοινωνικών και ψυχολογικών διαδικασιών προσαρμογής στη μετέπειτα ζωή (Urtamo, Jynäkorpi, & Strandberg, 2019).

Οι έρευνες δείχνουν ότι υπάρχει σχετική ισχύς των συσχετίσεων των κοινωνικών και βιολογικών μέτρων με σημαντικές εκβάσεις της υγείας κατά τη διαδικασία της γήρανσης, καθώς οι κοινωνικοί παράγοντες σχετίζονται στενά με τη σωματική και γνωστική λειτουργία και την πολυνοσηρότητα στον ηλικιωμένο πληθυσμό, ακόμη και όταν ελέγχεται ένας σημαντικός αριθμός βιολογικών μέτρων (Crimmins, 2020). Συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι ο κατάλληλος προσδιορισμός των πιο στοιχειωδών πτυχών της γήρανσης, τόσο των κοινωνικών όσο και των βιολογικών, αποτελεί ανεκτίμητη δεξιότητα, ιδίως για τους ασημένιους φροντιστές. Η ανάπτυξη της αίσθησης της ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας γήρανσης μας βοηθά να συνειδητοποιήσουμε ότι η εμπειρία ζωής που συνοδεύει την ηλικία, όταν την αναλογιστούμε, αποτελεί απόλυτο πλεονέκτημα τόσο για τον εαυτό μας όσο και για την κοινωνία στο σύνολό της. Οι ηλικιωμένοι άνθρωποι θεωρούνται όλο και περισσότερο ως ουσιαστικό μέρος των κοινοτήτων τους και σημαντικοί κοινωνικοί παράγοντες όσον αφορά την αναθεώρηση των κοινωνικών προκλήσεων. Στο βαθμό αυτό, η διατήρηση ενός "ενεργού μυαλού", αποτελεί βασικό σημείο για τη διασφάλιση της συμβολής των ηλικιωμένων στην κοινωνία (Socci, Clarke, & Principi, 2020). Σε αυτή την ενότητα θα επανεξετάσουμε ορισμένες στοιχειώδεις έννοιες γύρω από τη διαδικασία της γήρανσης ως διαδικασία ανάπτυξης, απαραίτητη για μια ενεργή και εξελισσόμενη κοινωνία, την επιτυχή γήρανση μέσω κοινωνικών, βιολογικών και προσωπικών καθοριστικών παραγόντων, καθώς και τον προβληματισμό για το πώς μπορεί κανείς να διατηρήσει ένα ενεργό μυαλό με την ηλικία.

ΕΤΟΧΟΙ

Ετην παρούσα ενότητα, ως φροντιστές ηλικιωμένων θα:

•νωρίσουμε πώς η γήρανση είναι μια διαδικασία ανάπτυξης που αποτελεί στοιχειώδες μέρος της κοινωνίας.

Δημιουργήσουμε συνδέσμους μεταξύ των διαφόρων πτυχών και καθοριστικών παραγόντων της γήρανσης, προκειμένου να αποκτήσουμε μια πιο ολιστική κατανόηση του τι θεωρείται "επιτυχής γήρανση".

Προσδιορίσουμε τους βασικούς ρόλους των ηλικιωμένων στις κοινωνικές αλλαγές και της σημασίας της ενεργού συμμετοχής κατά τη γήρανση.

Χρησιμοποιήσουμε τις εμπειρίες μας για να προβληματιστούμε και να συζητήσουμε έννοιες πολιτικής, πολιτισμού, φύλου και οικονομίας σε σχέση με τη γήρανση και την παραμονή στην ενεργό δράση.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο τέλος αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τα εξής:

ΓΝΩΣΕΙΣ

Προσδιορισμός των βασικών στοιχείων της δικής σας αντίληψης για την επιτυχή γήρανση.

Δυνατότητα παροχής συμβουλών και κατάλληλων πόρων για την τόνωση της ενεργού σκέψης κατά τη γήρανση

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Ενεργή ακρόαση για να υποστηρίξετε τον προβληματισμό και την αμφιβολία σχετικά με τη διαδικασία της αλλαγής που συνοδεύει τη γήρανση.

Σχεδιασμός κύκλων μάθησης ή ατομικές συνεδρίες για τη συζήτηση των εννοιών της ενσυνειδητότητας, της ευεξίας και της κοινωνικής δέσμευσης.

ΣΤΑΣΕΙΣ

Κριτική αντιληψιμότητα των πολιτικών και τις κοινωνικών δομών που περιλαμβάνουν ή αποκλείουν τους ηλικιωμένους από διάφορους τομείς της ζωής.

Πρόληψη όσον αφορά την παρακίνηση της δέσμευσης και την καλλιέργεια των ιδανικών για την αξιοποίηση της δύναμης που εξακολουθεί να έχει ο ηλικιωμένος πληθυσμός στην κοινωνία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαδικασία της γήρανσης οδηγεί σε αύξηση της ανάγκης για φροντιστές, οι οποίοι μπορεί να προέρχονται από τον πυρήνα της οικογένειας ή/και την κοινωνία, ως επάγγελμα.

Υπάρχει ένα κενό στο οποίο η κοινωνία δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, αφενός λόγω της έλλειψης πρόσβασης σε εκπαιδευτικούς πόρους και καλές πρακτικές, αφετέρου λόγω της αδυναμίας κατανομής των πόρων που εξακολουθούν να υπάρχουν στις εθνικές επικράτειες, λαμβάνοντας υπόψη τις πολλαπλές ασυμμετρίες, τόσο γεωγραφικές όσο και οικονομικο-κοινωνικές.

Ένας τρόπος για να ξεπεραστεί αυτό το κενό μπορεί να είναι η χρήση των πολλαπλών πλατφορμών εκπαιδευτικών πόρων που είναι διαθέσιμοι στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση, σε διάφορες γλώσσες, οργανωμένοι με διαφορετικά επίπεδα δυσκολίας και απευθυνόμενοι σε έναν πληθυσμό φροντιστών με διαφορετικές προοπτικές: οικογενειακές και επαγγελματικές.

Αυτά τα μαθήματα - MOOCs επιτρέπουν την ενίσχυση των γνώσεων σχετικά με το ρόλο και τη λειτουργία του φροντιστή και διευκολύνουν την πρόσβαση σε μια συνεχή, δομημένη μάθηση που βασίζεται σε αξιόπιστες και ενημερωμένες πληροφορίες.

ΣΤΟΧΟΙ

Διάδοση εκπαιδευτικών πόρων και καλών πρακτικών ελεύθερης πρόσβασης στους φροντιστές.

Διευκόλυνση της πρόσβασης σε εκπαιδευτικές πηγές για διαφορετικά προφίλ φροντιστών.

Προώθηση της ενίσχυσης των δεξιοτήτων στο πεδίο εφαρμογής του φροντιστή.

Προσδιορισμός των οφελών των διαφόρων εκπαιδευτικών πόρων και της σημασίας τους.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει:

ΓΝΩΣΕΙΣ

Εντοπισμός διαφορών μεταξύ των προσφορών κατάρτισης στο διαδίκτυο, Ικανότητα εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησε τόσο ως άτυπος όσο και ως επαγγελματίας φροντιστής, Αναγνώριση των διαφορών μεταξύ των μαθημάτων και επιλογή ανάλογα με τις ανάγκες.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Εντοπισμός και αξιολόγηση καλών πρακτικών, Ικανότητα προσαρμογής των γνώσεων σας στις ανάγκες της πρακτικής σας.

ΣΤΑΣΕΙΣ

Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, Ενθάρρυνση της ενεργητικότητας και της αυτονομίας στην αναζήτηση και τη συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών και τη γνώση καλών πρακτικών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια, οι ηλικιωμένοι αποτελούν το ταχύτερα αναπτυσσόμενο τμήμα του διαδικτυακού πληθυσμού. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι άνω των 60 ετών μπαίνουν στο διαδίκτυο και συνδέονται με τον κόσμο μέσω διαδικτυακών τόπων όπως το Facebook, το Google, το Yahoo και το Youtube. Στέλνουν ηλεκτρονικά μηνύματα, γραπτά μηνύματα και ακόμη και ιστολόγια, και αυτό έχει θετικό αντίκτυπο στη ζωή τους, επιτρέποντάς τους να επικοινωνούν συχνότερα με την οικογένειά τους, να επανασυνδέονται με παλιούς φίλους, να παρακολουθούν τις εξελίξεις στην κοινότητα και να παραμένουν συνδεδεμένοι με άλλους που μοιράζονται παρόμοια ενδιαφέροντα.

Βλέπουμε ήδη μερικούς πραγματικά ενδιαφέροντες τρόπους με τους οποίους η τεχνολογία χρησιμοποιείται για να βοηθήσει τους ανθρώπους καθώς γερνούν", δήλωσε ο Ben Jonash, συγγραφέας του βιβλίου The Future of Aging του Deloitte Center for Health Solutions. Παράλληλα με το διαδίκτυο και τις κινητές συσκευές, η τεχνολογία υγείας και κινητικότητας για τους ηλικιωμένους έχει επίσης βελτιωθεί δραματικά την τελευταία δεκαετία. Θα εξετάσουμε ορισμένα παραδείγματα τεχνολογίας που μπορεί να βοηθήσει τους ηλικιωμένους. Θα εξηγήσουμε πώς λειτουργεί το κάθε κομμάτι της τεχνολογίας και τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει. Νέες συσκευές που χρησιμοποιούν εικονική πραγματικότητα, ρομποτική και άλλες τεχνολογίες έχουν βγει στην αγορά και βοηθούν τους ηλικιωμένους να ζουν περισσότερο και υγιέστερα. Αυτές οι καινοτομίες περιλαμβάνουν ακουστικά VR για ηλικιωμένους με Αλτσχάιμερ και ρολόγια ανίχνευσης πτώσεων με δυνατότητα cloud. Τεχνολογίες ασφάλειας και έξυπνης διαβίωσης, υγείας και απομακρυσμένης φροντίδας, καθώς και τεχνολογίες ευεξίας και γυμναστικής.

ΕΤΟΧΟΙ

Ευζητήστε τις τεχνολογικές δυσκολίες των ηλικιωμένων και τις λύσεις

Ευλογή τεχνολογικών υποστηρικτικών μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και τη διευκόλυνση του έργου των φροντιστών.

Περιγράψτε τις μεθόδους τεχνολογικών εξελίξεων για τους ηλικιωμένους ενήλικες

Εξερευνήστε επιλεγμένες εφαρμογές έξυπνων συσκευών για χρήση με ηλικιωμένους ενήλικες

Εξερευνήστε την επιτυχή χρήση της τεχνολογίας στον πληθυσμό των ηλικιωμένων ενηλίκων.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΓΝΩΣΕΙΣ

- α. Μάθετε για την υπάρχουσα τεχνολογία για την υποστήριξη των ηλικιωμένων
- β. Προσδιορίστε τα οφέλη και τη σημασία της τεχνολογίας και της χρήσης της προς όφελος των ηλικιωμένων.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- α. Εντοπισμός και αξιολόγηση καλών πρακτικών με τη χρήση της τεχνολογίας.
- β. Ανάπτυξη θετικών προγραμμάτων παρέμβασης για τους φροντιστές και τους ηλικιωμένους λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη τεχνολογία.

ΣΤΑΣΕΙΣ

- α. Αποκτήστε την κατάλληλη στάση για την υποστήριξη των ηλικιωμένων να αποκτήσουν γνώσεις στην τεχνολογία.
- β. Ανάπτυξη κατανόησης των δυσκολιών της χρήσης της τεχνολογίας από την οπτική γωνία των ηλικιωμένων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες προσφέρουν καινοτόμες ιδέες που παράγουν σημαντικές κοινωνικές αλλαγές. Το ποσοστό επιτυχίας των επιχειρηματιών μεγαλύτερης ηλικίας είναι διπλάσιο από εκείνο των νέων επιχειρηματιών (Wadhwa, 2012). Επιπλέον, οι ηλικιωμένοι διαθέτουν εκτεταμένη εμπειρία και τεχνογνωσία και διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στην κοινωνία.

Είημερα, περισσότερο από ποτέ, με τη γήρανση του δημογραφικού πληθυσμού, υπάρχει ζωτική ανάγκη να προωθηθεί η σημασία της εισαγωγής και της ενθάρρυνσης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μεταξύ των ηλικιωμένων, ώστε να καταπολεμηθούν οι κοινωνικές προκαταλήψεις και να ενθαρρυνθούν να ζήσουν ενεργά.

Αυτή η ενότητα μάθησης περιγράφει λεπτομερώς τη σημασία της κοινωνικής επιχειρηματικότητας των ανώτερων στελεχών. Επιπλέον, προσφέρει πόρους και μαθησιακό υλικό που είναι ωφέλιμο για τους φροντιστές, ώστε να παρακινήσουν τους ηλικιωμένους να γίνουν ενεργοί φορείς αλλαγής μέσω της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

ΕΤΟΧΟΙ

Νάθετε για την κοινωνική επιχειρηματικότητα και πώς μπορεί να είναι επωφελής για τα ανώτερα μέλη της κοινωνίας

Ενθαρρύνετε τους ηλικιωμένους να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας, καταπολεμώντας τις προκαταλήψεις που σχετίζονται με την ηλικία.

Σοηθήστε τους ηλικιωμένους να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους για να προσδιορίσουν τρόπους ενσωμάτωσης της κοινωνικής επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Χρησιμοποιήστε την εμπειρία σας για να προβληματιστείτε και να συζητήσετε τρόπους έμπνευσης των ηλικιωμένων να έχουν ενεργό επιχειρηματικό τρόπο ζωής.

Ζελιώστε τις δεξιότητές σας για να ενθαρρύνετε την ομάδα-στόχο να ασχοληθεί με την κοινωνική επιχειρηματικότητα.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΓΝΩΣΕΙΣ:

Βασικές γνώσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας
Πρακτικές γνώσεις σχετικά με τη σημασία της ενεργού ζωής των ηλικιωμένων.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Συζήτηση για την κοινωνική επιχειρηματικότητα
Προσδιορίστε πώς η κοινωνική επιχειρηματικότητα μπορεί να ενθαρρύνει τους ηλικιωμένους να είναι πιο δραστήριοι στην κοινωνία.

ΣΤΑΣΕΙΣ:

Αναγνωρίστε τον θεμελιώδη ρόλο των ηλικιωμένων ως ενεργών παραγόντων της κοινωνίας.
Προθυμία υποστήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μεταξύ των ηλικιωμένων

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 ΥΓΙΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως ήδη γνωρίζουμε, ο κόσμος μας γερνάει με ταχείς ρυθμούς: σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη (2017), ο παγκόσμιος πληθυσμός ηλικίας 60 ετών αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, οπότε και θα φτάσει σχεδόν τα 2,1 δισεκατομμύρια. Αυτή η αναπόφευκτη αύξηση του μεριδίου των ηλικιωμένων προκύπτει από τη μείωση της γονιμότητας και τη βελτίωση της επιβίωσης που χαρακτηρίζουν τη δημογραφική μετάβαση. Σε κάθε μία από τις 201 χώρες ή περιοχές με τουλάχιστον 90.000 κατοίκους προβλέπεται αύξηση του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 60 ετών και άνω έως το 2050.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (2020) περιγράφει τα φιλικά προς την τρίτη ηλικία περιβάλλοντα ως τους χώρους εκείνους που προάγουν την υγεία και την ευημερία, καθώς και τη συμμετοχή των ανθρώπων καθώς γερνούν. Είναι προσβάσιμα, δίκαια, χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλή, προστατευμένα και υποστηρικτικά. Μαζί με τον πληθυσμό, η αυξανόμενη τάση της αστικοποίησης αποτελεί άλλη μια σημαντική δύναμη που διαμορφώνει τον 21ο αιώνα (WHO, 2020) και απαιτεί τη μετατροπή των πόλεων σε φιλικά προς την ηλικία περιβάλλοντα, όπου η ενεργός γήρανση βελτιστοποιεί τις ευκαιρίες για υγεία, συμμετοχή και ασφάλεια, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής καθώς οι άνθρωποι γερνούν (WHO, 2020). Ωστόσο, οι θεσμοί δεν θα μπορέσουν να αναπτύξουν υγιή περιβάλλοντα χωρίς να συγκλίνουν με τους διάφορους τομείς της ασημένιας οικονομίας, καθώς είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν θέματα ευρείας κλίμακας, όπως η βιωσιμότητα, τα καινοτόμα μοντέλα χρηματοδότησης, η συμμετοχή των χρηστών, τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα και οι αναδυόμενοι τομείς.

Εν αυτή την ενότητα, θα μάθουμε για τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των υγιών περιβαλλόντων και θα ασχοληθούμε επίσης με τον τρόπο μετασχηματισμού των ήδη υπάρχοντων αστικών και αγροτικών χώρων (και με τον τρόπο δημιουργίας νέων). Επιπλέον, θα μάθουμε για τη σημασία της ασημένιας οικονομίας στον κόσμο της οικονομίας και τη σύγκλισή της με την αστικοποίηση χωρίς αποκλεισμούς.

ΕΤΟΧΟΙ

Προσδιορίστε τα οφέλη της ασημένιας οικονομίας στον αστικό σχεδιασμό και πώς μπορεί να βοηθήσει τους ηλικιωμένους να παραμείνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας.

Δημιουργήστε συνδέσεις μεταξύ της ασημένιας οικονομίας και της δημιουργίας υγιών περιβαλλόντων για τους ηλικιωμένους.

Χρησιμοποιήστε τις γνώσεις και την εμπειρία σας για να προτείνετε τρόπους βελτίωσης του ήδη υπάρχοντος αστικού ή αγροτικού περιβάλλοντος.

Αναλύστε τις προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά το σχεδιασμό υγιών περιβαλλόντων.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΓΝΩΣΕΙΣ:

- a. Προσδιορίστε τα ισχυρά χαρακτηριστικά και τις ελλείψεις των ηλικιωμένων καθημερινά με βάση τα χαρακτηριστικά και τα οφέλη της ασημένιας οικονομίας
- b. Προσδιορισμός των απαιτήσεων των διαφόρων προφίλ ηλικιωμένων που σχετίζονται με υγιή περιβάλλοντα και ενεργό γήρανση

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ:

- a. Ανάπτυξη προγραμμάτων παρέμβασης για τη δημιουργία υγιών περιβαλλόντων για τους ηλικιωμένους
- b. Προσδιορισμός καλών και κακών πρακτικών στο σχεδιασμό υγιών περιβαλλόντων και τρόπων προσαρμογής των ανθρωποκεντρικών υπηρεσιών υγείας

ΣΤΑΣΗ:

- a. Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- b. Απόκτηση προληπτικών στάσεων προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της υγείας με επίκεντρο την οικοδόμηση και τη διατήρηση όλων των σωματικών και ψυχικών ικανοτήτων των ανθρώπων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ξέσπασμα του κοροναϊού άλλαξε μόνιμα τον κόσμο, τον κατέλαβε φόβος, ανησυχία και, κυρίως, σύγχυση. Δυστυχώς, ο ιός αυτός είναι ιδιαίτερα θανατηφόρος για τους ηλικιωμένους: για κάθε 1.000 άτομα της ηλικιακής ομάδας 50 έως 65 ετών, περίπου πέντε θα πεθάνουν εξαιτίας του COVID-19. Για τα άτομα 70+ ετών, περίπου 116 θα χάσουν τη ζωή τους από την πανδημία (Nature, 2020). Αυτές οι συνθήκες νοσηρότητας έχουν καταστήσει εξαιρετικά δύσκολη την κανονική διεξαγωγή της ζωής τους, δεδομένου ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες και τα συστήματα περίθαλψης έχουν παραλύσει πλήρως. Ξαφνικά, η μόνη τους επιλογή ήταν να μείνουν στο σπίτι - μια δύσκολη απόφαση αν ζουν μόνοι τους.

Η ταχεία μετάδοση της πανδημικής επιδημίας COVID-19, το υψηλότερο ποσοστό θνησιμότητας, η αυτοαπομόνωση, η κοινωνική απομάκρυνση και η καραντίνα θα μπορούσαν να επιδεινώσουν τον κίνδυνο εμφάνισης προβλημάτων ψυχικής υγείας στους ηλικιωμένους, επιδεινώνοντας και υποβαθμίζοντας περαιτέρω τη γνωστική και συναισθηματική λειτουργία (Mukhtar, 2020). Οι ηλικιωμένοι γενικά τείνουν να έχουν μεγαλύτερη ευαισθησία στις επιπτώσεις των επιδημιών, πιθανότατα λόγω της φθίνουσας ανοσίας τους, εν μέρει λόγω της φυσιολογίας της διαδικασίας γήρανσης και πιο συγκεκριμένα λόγω τυχόν υφιστάμενων συννοσηρών καταστάσεων (Satyanarayana, 2020).

Ένα μέρος του ηλικιωμένου πληθυσμού μπορεί να πεισμώνουν και να αρνούνται να φορέσουν μάσκα ή να διακόψουν τη ρουτίνα τους λόγω ενός ιού, επειδή δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν πλήρως το εύρος του. Αυτό όχι μόνο δημιουργεί ένταση στον πληθυσμό αλλά αυξάνει τον κίνδυνο να προσβληθούν από τον ιό. Η κοινωνική υποστήριξη, η ζωντάνια και η καθημερινή λειτουργία πρέπει να ικανοποιούνται κατά τη διάρκεια των πανδημιών για να μπορούν οι ηλικιωμένοι να συμβαδίζουν.

Επιπλέον, εκατοντάδες άτομα άνω των 75 ετών που ζουν σε οίκους φροντίδας ηλικιωμένων έχουν γίνει από πρώτο χέρι μάρτυρες της νοσηρότητας του COVID-19: σε 26 χώρες, οι κάτοικοι σε εγκαταστάσεις μακροχρόνιας φροντίδας αντιπροσώπευαν κατά μέσο όρο το 47% όλων των θανάτων από COVID-19 (The Washington Post, 2020). Όσοι επέζησαν έπρεπε να αντιμετωπίσουν το γεγονός ότι είδαν τους συντρόφους τους να πεθαίνουν. Δεν τους επιτράπηκε να τους αποχαιρετήσουν δρόντως λόγω του υψηλού κινδύνου μετάδοσης της ασθένειας.

ΠΟΙΟΙ

Λάβετε για τους διαφορετικούς φυσικούς και συναισθηματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι σε περίπτωση επιδημιών και πανδημιών

Δημιουργήστε συνδέσεις μεταξύ της θεσμικής αντίδρασης στην πανδημία και της λειτουργίας των συστημάτων υγείας και κοινωνικής φροντίδας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Προσδιορίστε και ορίστε μέτρα αυτοφροντίδας κατά την εργασία με ηλικιωμένους

Χρησιμοποιήστε την εμπειρία σας για να σχεδιάσουν διαφορετικές τεχνικές για τους ηλικιωμένους ενήλικες και τα μέλη της οικογένειάς τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν το θάνατο.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΓΝΩΣΕΙΣ:

- a. Προσδιορισμός των πιθανών κινδύνων στον ηλικιωμένο πληθυσμό όταν εκδηλώνεται μια επιδημία ή πανδημία
- b. Να είναι σε θέση να παρέχει φροντίδα και προσοχή στον ηλικιωμένο μέσω τεχνικών προσαρμοσμένων σε συνθήκες κρίσης

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ:

- a. Να εντοπίζουν καλές και κακές πρακτικές στα μέτρα αυτοφροντίδας προκειμένου να προστατεύουν τον εαυτό τους καθώς και τον πληθυσμό με τον οποίο εργάζονται
- b. Σχεδιασμός προγραμμάτων παρέμβασης για την αντιμετώπιση της μονομαχίας σε περίπτωση επιδημιών και πανδημιών

ΣΤΑΣΗ:

- a. Ανάπτυξη κριτικής σκέψης για τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του συστήματος κοινωνικής φροντίδας στο πλαίσιο της κρίσης
- b. Να αποκτήσουν προληπτική στάση απέναντι στην καθημερινή ρουτίνα των ηλικιωμένων και να τους βοηθήσουν να συνεχίσουν τη ζωή τους παρά τις επιδημίες ή τις πανδημίες

5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι εταίροι του έργου εντόπισαν και δημιούργησαν υλικό κατάρτισης/μάθησης/αξιολόγησης με άδεια χρήσης CC (ελεύθερη χρήση και μετασχηματισμός πνευματικών παραγώγων). Το υλικό αυτό σχετίζεται με τις ενότητες και τα θέματα που περιγράφονται και προετοιμάστηκαν για κάθε θεματική ενότητα, μέσα από έναν κατάλογο προαιρετικών πόρων. Το έργο έχει επίσης ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα σε νέους, γυναίκες με λίγες δεξιότητες και μετανάστες, να αναπτύξουν δεξιότητες για την προσωπική τους ανάπτυξη και την απασχολησιμότητά τους ως ασημένιοι φροντιστές ή να ανανεώσουν την εκπαίδευσή τους σε αυτόν τον τομέα ενδιαφέροντος αναφορικά με αγροτικές περιοχές.

Πίνακας 1. Μοντέλο για την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών πόρων του ΜΟΟC.

ΠΟΡΟΙ: (ΕΙΣΑΓΕΤΕ ΕΔΩ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ)				
Νº	ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΤΥΠΟΣ	ΓΛΩΣΣΑ	URL ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
1	ΤΙΤΛΟΣ Περιγραφή - Όριο 250 λέξεων	ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΕΣ (WEB ARCHIVES) ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΡΧΕΙΑ ΗΧΟΥ ΒΙΝΤΕΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΚΟΥΙΖ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΑΛΛΟ		
2				

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Για τη μέτρηση των επιδόσεων των εκπαιδευόμενων και των μαθησιακών τους επιτευγμάτων, σχεδιάστηκαν αρχικά και τελικά ερωτηματολόγια σχετικά με τα περιεχόμενα.

Ως προς τη διαδικτυακή πραγματοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, ανάλογα με την υποδομή του εκπαιδευτικού φορέα, μπορεί να γίνει επαλήθευση της παρουσίας των συμμετεχόντων που έχουν εγγραφεί ηλεκτρονικά από την πλατφόρμα μαθημάτων, η διαχείριση που θα επιτρέψει στους εκπαιδευτές να επιβλέπουν τους συμμετέχοντες και να παρακολουθούν αυτόματα την πρόοδό τους, να τους εμψυχώνουν ανάλογα με τη συμμετοχή τους.

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που αποκτούν μέσω όλων των ενοτήτων κατάρτισης και της μάθησης στο χώρο εργασίας (WBL¹) με τρόπο ολοκληρωμένο και κριτικά αναστοχαστικό. Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν μέσω της τελικής δοκιμασίας αξιολόγησης ότι είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντα με επαρκή, αποτελεσματικό και επαγγελματικό τρόπο.

Το UAL² και όλοι οι εταίροι ως πάροχοι εκπαιδευτικού υλικού ήταν υπεύθυνοι για την παραγωγή των τελικών ερωτηματολογίων αξιολόγησης, σε συνεννόηση με τα γενικά και τα πλαισιακά/εθνικά (NQF) πρότυπα, καθώς και σε συνεργασία με επιλεγμένους ενδιαφερόμενους φορείς (πάροχοι φροντίδας, SE, κ.λπ.). Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία πιστοποίησης θα βρείτε στο παραδοτέο 3.2.

Η τελική εξέταση μπορεί να είναι προφορική ή γραπτή, ανάλογα με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που πρέπει να αξιολογηθούν, και αποτελεί ένα είδος συνοπτικής αξιολόγησης. Η γραπτή τελική δοκιμασία μπορεί να αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις κλειστού τύπου, σύντομες απαντήσεις, ερωτήσεις αντιστοίχισης και δομημένες ερωτήσεις.

¹ WBL - Work-Based Learning (Μάθηση μέσα από την εργασιακή πρακτική)

² UAL - University of Almeria

7. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΣΗΜΑΤΩΝ (BADGES) & ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

Το έργο θα δώσει τη δυνατότητα σε άτομα που βρίσκονται στη διαδικασία της ενεργού και υγιούς γήρανσης να δημιουργήσουν και να προωθήσουν ευκαιρίες μάθησης υπηρεσιών, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση σε παγκόσμια ζητήματα όπως η ασημένια οικονομία και οι κοινωνικές υπηρεσίες της κοινότητας. Το έργο θα έχει επίσης ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα σε νέους ανθρώπους, γυναίκες με λίγες δεξιότητες και μετανάστες να αναπτύξουν δεξιότητες για την προσωπική τους ανάπτυξη και την απασχολησιμότητά τους ως φροντιστές ηλικιωμένων ή να ανανεώσουν την εκπαίδευσή τους σε αυτόν τον τομέα ενδιαφέροντος σε αγροτικές περιοχές.

Η σύμπραξη προβλέπει τη δημιουργία ενός πίνακα που θα αποσαφηνίζει τη συμφωνία μεταξύ του επιπέδου των δεξιοτήτων που αποκτώνται με τα πρότυπα του EQF³. Πιο συγκεκριμένα, το EQF ορίζει ένα προσόν ως "το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης που λαμβάνεται όταν ένας αρμόδιος φορέας καθορίζει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με συγκεκριμένα πρότυπα".

Για την έκδοση των μικρο-πιστοποιημένων σημάτων η σύμπραξη έγκειται στην ικανότητα των εταίρων να υποστηρίξουν την απονομή μιας πιστοποίησης με βάση τη μη τυπική και άτυπη μάθηση, που απαιτεί ένα συμφωνημένο σημείο αναφοράς, μετά τη λήξη του έργου.

Η αξιολόγηση σε κάθε μία από τις ενότητες είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να διευκολύνει τη δημιουργία και την έκδοση ενός μικρο-πιστοποιημένου σήματος, καθώς ξεκινά την απαραίτητη διαδικασία επαλήθευσης που επικοινωνεί με τον διακομιστή που φιλοξενεί τα αρχικά μεταδεδομένα του σήματος. Ο διακομιστής με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει μέσω της αξιολόγησης θα ορίσει το σήμα ως έγκυρο και θα επικοινωνήσει με τους συμμετέχοντες με τα στοιχεία επιβεβαίωσης και ένα σύντομο περίγραμμα της δεξιότητας που επικυρώνεται από το σήμα.

³ EQF - European Qualifications Framework: Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων

8. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μέσω αυτού του ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης, ο εκπαιδευόμενος μπορεί να αξιολογήσει πώς το υλικό θα συνέβαλε στη μάθησή του. Οι μαθησιακές προσδοκίες μπορούν να εξαχθούν από τα ερωτηματολόγια πριν από το μάθημα που συμπλήρωσαν οι συμμετέχοντες την πρώτη εβδομάδα, καθώς και από τις συζητήσεις κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

9. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η πραγματοποίηση του μαθήματος θα διαρκέσει έξι εβδομάδες (3 συνεδρίες την εβδομάδα, συνολικά 18 συνεδρίες) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα για τη διδασκαλία των οκτώ ενότητων. Η πρώτη συνεδρία θα επικεντρωθεί στον προσανατολισμό και την εξοικείωση με τις τεχνολογίες που εμπλέκονται στο ΜΟΟC. Και η τελευταία συνεδρία είναι αφιερωμένη στον προβληματισμό και τη σύνθεση των γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων εβδομάδων, καθώς και στην τελική αξιολόγηση και αποτίμηση του προγράμματος.

Η πρώτη συνεδρία θα περιλαμβάνει πολυάριθμα εισαγωγικά και τεχνολογικού προσανατολισμού βίντεο, podcasts και γραπτές οδηγίες, για να ενθαρρυνθούν οι συμμετέχοντες να εξοικειωθούν με την πλοήγηση στο μάθημα, καθώς και να μάθουν για το περιεχόμενο του μαθήματος. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο πριν από το ΜΟΟC και θα δώσουν την ενημερωμένη συγκατάθεσή τους να μοιραστούν τις δημοσιεύσεις τους και οποιοδήποτε προϊόν θα μπορούσαν να δημιουργήσουν με τους συναδέλφους και τους εκπαιδευτές τους, οι οποίοι θα μπορούν να το δημοσιεύσουν χρησιμοποιώντας ανώνυμα δεδομένα.

Η δεύτερη συνεδρία και η τρίτη συνεδρία είναι αφιερωμένες στην πρώτη ενότητα, το περιεχόμενο της οποίας οργανώνεται κάθε μέρα σε ένα συγκεκριμένο θέμα σχετικά με τη "φροντίδα". Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να αφιερώσουν μερικές ώρες διαβάζοντας ένα άρθρο ή παρακολουθώντας ένα σύντομο βίντεο, ακούγοντας ένα podcast και στη συνέχεια να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα σχετικά με το θέμα. Τέλος, οι συμμετέχοντες πραγματοποίησαν αυτοαξιολόγηση, μέσω ερωτηματολογίου.

Από την τέταρτη έως και την δέκατη έβδομη συνεδρία, οι εκπαιδευόμενοι θα ολοκληρώσουν όλες τις υπόλοιπες ενότητες, η δομή των οποίων περιγράφηκε

προηγούμενως.

Η τελευταία συνεδρία θα είναι αφιερωμένη στη συνθετική ενότητα και στην τελική αξιολόγηση (ερωτηματολόγιο μετά το περιεχόμενο του μαθήματος και ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας του μαθήματος και της ανάπτυξής του).

Πίνακας 2. Οργάνωση του διαδικτυακού προγράμματος κατά τη διάρκεια των 6 εβδομάδων υλοποίησης.

	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5	WEEK 6
1	Orientation Module 1. Topic 1 Module 1. Topic 2					
2		Module 2. Topic 1 Module 2. Topic 2 Module 3. Topic 1				
3			Module 3. Topic 2 Module 4. Topic 1 Module 4. Topic 2			
4				Module 5. Topic 1 Module 5. Topic 2 Module 6. Topic 1		
5					Module 6. Topic 2 Module 7. Topic 1 Module 7. Topic 2	
6						Module 8. Topic 1 Module 8. Topic 2 Assessment

10. ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ

Στόχος του μαθήματος είναι να εκπαιδεύσει τους επαγγελματίες που εργάζονται, τυπικά ή άτυπα, ως φροντιστές ηλικιωμένων και να προωθήσει την απασχολησιμότητα της ασημένιας οικονομίας. Ως εκ τούτου, η ομάδα-στόχος των φροντιστών αποτελείται κυρίως από νέους, γυναίκες με λίγες δεξιότητες και μετανάστες. Ένας περαιτέρω στόχος, εκτός από την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους, είναι να τους ενδυναμώσει στην ενεργό και υγιή γήρανση, να προωθήσει ευκαιρίες μάθησης μέσα από παροχή υπηρεσιών και να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σε παγκόσμια ζητήματα. Τούτου λεχθέντος, ο εκπαιδευτής που θα αναλάβει αυτό το μάθημα θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύψει όλα τα προαναφερθέντα θέματα και να είναι σε θέση να εργαστεί με τη συγκεκριμένη ομάδα-στόχο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Αρχικά, η εκπαιδευτρια που θα επιλεγεί για τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας θα πρέπει να είναι πιστοποιημένη στην εκπαίδευση ενηλίκων ή να έχει πτυχίο/πιστοποίηση στην εκπαιδευτική θεωρία στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων σε συνδυασμό με εργασιακή εμπειρία. Η διαδικασία πιστοποίησης, αν υπάρχει, είναι διαφορετική για κάθε χώρα, καθώς δεν υπάρχουν ενιαία εθνικά πλαίσια για την κατάρτιση των εκπαιδευτών (υπάρχουν κάποιες γενικές προϋποθέσεις, όπως η ανάγκη για πανεπιστημιακές σπουδές ή μαθήματα επαγγελματικής παιδαγωγικής ή πολυετής εμπειρία στο πεδίο κ.λπ. αλλά εξακολουθούν να διαφέρουν από χώρα σε χώρα). Συνεπώς, σας συμβουλεύουμε να ελέγξετε την πολιτική της χώρας σας και να ενεργήσετε αναλόγως.

Σε κάθε περίπτωση, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να διαθέτει κάποιες βασικές δεξιότητες, τόσο επαγγελματικές όσο και εγκάρσιες. Οι ικανότητες που απαιτούνται από έναν εκπαιδευτή χωρίζονται στα ακόλουθα επίπεδα: επαγγελματικό, παιδαγωγικό και κοινωνικό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εάν, για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτής πρόκειται να αποτελέσει μόνιμο τμήμα μιας εγκατάστασης (όπως μια μονάδα στέγασης ηλικιωμένων), τότε πρέπει να προστεθεί ένα άλλο επίπεδο ικανοτήτων και αυτό είναι η διοίκηση.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G. V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. & Panaoura, R. (2014). Εγχειρίδιο για το διδακτικό προσωπικό ενηλίκων: Basic teaching principles for adults who belong to vulnerable social groups, Nicosia, FrederickUniversityPublication .

Ανακτήθηκε από

http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_handbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123-126. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.09.009

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Βασικές ικανότητες για τους επαγγελματίες της εκπαίδευσης ενηλίκων: Συμβολή στην ανάπτυξη ενός πλαισίου αναφοράς βασικών ικανοτήτων για τους επαγγελματίες της εκπαίδευσης ενηλίκων. Ανακτήθηκε from

https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_βασικές_ικανότητες_για_επαγγελματίες_ενηλίκων_μάθησης

CEDEFOP (2013). Εκπαιδευτές στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση: αναδυόμενο προφίλ ικανοτήτων, Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανακτήθηκε από https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf.

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya). Recuperado de <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Έκθεση της δραστηριότητας μάθησης από ομότιμους "Εκπαίδευση εκπαιδευτών ως μέρος της διαδικασίας διασφάλισης ποιότητας". Ανακτήθηκε από <https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA-on-Training-of-Trainers.pdf>

Notivol Tejero, P., Pollan Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153-171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevo paradigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE, Fondo Social Europeo.

Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A., Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29-37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., y Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145-150. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9-15. doi:10.4321/S1134-928X200800010000

CT4SILVER CAREGIVERS KÉPZÉSI TERV

1. szellemi termék

Erasmus + Szakképzési stratégiai partnerség

Projectsám: 2020-1-ES01-KA202-081989

Almería, 2022, Június

Koordinátor: **Almeriai Egyetem, Spanyolország**
Remedios López Liria, José M. Aguilar Parra, Patricia Rocamora

Hozzájárult:

Castelo Branco Politechnikai Intézet, Portugália
Maria Joao Guardado Moreira, Lucinda S. Carvalho

Diputación of Zamora, Spanyolország
Ana I. Sánchez Iglesias, Cristina Suárez Vega

DAFNI KEK, Görögország
Vasiliki Tsekoura, Angeliki Giannakopoulou, Anastasia Gkotsi

TREBAG, Magyarország
Enikő Nagy, Gergely Zsóri

RURAL HUB, Írország
Jennifer Nolan, Nataly Cabanillas

AGFE, Franciaország
Béatrice Martins, Sophie Vacossin

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt koordinátor

Diputacion de Zamora-
Spanyolország

Projekt Partnerek

RURAL HUB-Ireland

UNIVERSITY OF ALMERIA- Spain

TREBAG-Hungary

AGFE-France

IPBC-Portugal

Instituto Politécnico
de Castelo Branco

Ez a jelentés a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 nemzetközi licence alatt jelent meg.

Szabadon:

Megosztható: az adott mű szabadon másolható, terjeszthető, bemutatható és előadható.

Megváltoztatható: feldolgozható, átalakítható, és bármilyen célra felhasználható, beleértve a kereskedelmi felhasználást is. A licencadó nem vonhatja vissza ezeket a szabadságjogokat, amíg betartja a licenccfeltételeket.

Az alábbi feltételek szerint:

Nevezd meg! – A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetni a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a mű címét).

Így add tovább! – A mű a jelenlegivel megegyező, vagy azzal csereszabatos licenc alatt terjeszthető.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Tartalom

Összefoglalás	4
1. A TÉMA BEVEZETÉSE, INDOKLÁSA ÉS AKTUÁLIS ÁLLAPOTA	4
2. MODUL: AZ AKTÍV ÉS EGÉSZSÉGES ÖREGEDÉS KONCEPCIÓJA ÉS ALAPJAI.....	6
3. MODUL: AZ IDŐSEK OKTATÁSÁNAK BEVÁLT GYAKORLATAI ÉS MÓDSZEREI	6
4. MODUL: AZ IDŐSEK SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEI ÉS TÁRSAS KAPCSOLATAI.....	7
5. MODUL: TECHNOLÓGIA AZ IDŐSEK SZÁMÁRA	7
6. MODUL: AZ IDŐSÖDŐK ÖSZTÖNZÉSE AZ AKTÍV ÉLETRE: TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁS	7
7. MODUL: EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET AZ IDŐSEK SZÁMÁRA. AZ EZÜST GAZDASÁGI KERETRENDSZER	8
8: MODUL: HOGYAN KEZELJÜK A VÁLGÁG- ÉS KATASZTRÓFAHELYZETEKET?	8
2. CÉLOK	8
3. MÓDSZERTAN.....	9
4. A KURZUS STRUKTÚRÁJA: MODULOK ÉS TÉMÁK	10
5. KÉPZÉS ÉS TANULÁSI FORRÁSOK	19
6. A RÉSZTVEVŐK TANULÁSI EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE.....	20
7. A RÉSZTVEVŐK MINŐSÍTÉSE, JELVÉNYEK ÉS TANÚSÍTVÁNYOK ÁTADÁSA.....	21
8. TANFOLYAM ÉS HATÁS ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍVEK	21
9. A TANFOLYAM TERVEZÉSE ÉS ÜTEMEZÉSE.....	22
10. KÖVETELMÉNYEK ÉS TRÉNER AJÁNLÁS	23
REFERENCIÁK.....	24

Összefoglalás

A népesség előregedése a 21. század nagyon súlyos realitása. Az otthoni tartós gondozás életképesebb és költséghatékonyabb alternatívájának bizonyul az intézményes gondozásnál, Ennek ellenére komoly hiány van a képzett gondozókból.

A CT4SILVERCAREGIVERS európai projekt 7 partner együttműködésében valósul meg (kettő Spanyolországból; a Zamora Tartományi Tanács és az Almeriai Egyetem, AFGE (Franciaország), Dafni (Görögország), Rural Hub (Írország), TREBAG (Magyarország), IPCB (Portugália) azzal a közös céllal, hogy az Európai Képesítési Keretrendszeren (EKKR) belül új, aktív időskor és egészség témakörű tananyag illetve moduljai jöjjenek létre e szakemberek képzéséhez kapcsolódóan (az intézményekben elhelyezett, illetve otthon élő személyek szociális egészségügyi ellátásának szakmai profiljában), akik formális és informális gondozóként dolgoznak időskorúakkal, és elősegítik az ezüst gazdaság foglalkoztathatóságát (pl. informális gondozók, szakoktatók, szociális szolgáltatások).

1. A TÉMA BEVEZETÉSE, INDOKLÁSA ÉS AKTUÁLIS ÁLLAPOTA

A képzés szükségessége vagy annak elégtelensége komoly korlátot jelent. Jelenleg nincs minden országban egységes szabályozás, sem nemzeti szabványok az idősgondozók képzésére vonatkozóan.

Az új ellátási formák kifejlesztése kihívást jelent a társadalom számára, mivel számos tanulmányi és kutatási irányt nyitnak meg. Az egészségügyi szolgáltatások tervezése és a családgondozást támogató politikák előmozdítása során fel kell ismerni a családon kívüli szereplők bevonásának szükségességét. Ezért más szerzőkhöz hasonlóan úgy gondoljuk, hogy olyan képzési és információs programokat kell tervezni és terjeszteni, amelyek a jó gyakorlatokat is magukba foglalják annak érdekében, hogy időseink jobb ellátását biztosítani tudjuk (Red2Red Consultores, 2009).

Erre a fontos és sürgető szociális egészségügyi szükségletre próbál megoldást nyújtani a projekt, amely hét partnert tömörít. Közös céljuk az, hogy megfelelő oktatási tananyagot dolgozzanak ki az intézményes és otthoni gondozásban részesülő idősök gondozói számára.

A CT4SILVERCAREGIVERS célja egy a közösségi szolgáltatások szakképzési programjaiba ágyazott teljesítményalapú, duális képzési módszertan

kidolgozása az Ezüst Gazdaság és a szociális vállalkozói szellem előmozdítása érdekében Spanyolországban, Franciaországban, Görögországban, Magyarországon, Írországon és Portugáliában annak érdekében, hogy az idősödéssel kapcsolatban új képesítési kompetencia profilt valósítson meg aktivitás és egészség területén, mint Ezüst Gondozói tevékenység.

Továbbá ennek lehetővé tétele érdekében a projekt tananyagot fejleszt ki a szakképzési oktatók/ösztöndíjas tanulók és az informális ellátók számára. Ezen kívül a projekt az egyes országok Living labs SILVER CAREGIVERS nevű hálózataira is támaszkodik, melyek célja (egészségügyi szakemberek, családgondozók, szociális egészségügyi szolgáltatók) szolgáltatások nyújtása a helyi közösségeknek miközben olyan késégeket sajátítanak el, amelyek hozzájárulnak személyes fejlődésükhöz, önéletrajzuk értékesebbé tételéhez és ahhoz, hogy nagyobb eséllyel lépjenek fel a munkaerőpiacon olyan állások megszerzése érdekében, melyekhez magasabb fokú szakképzettség szükséges.

A szociális intézetekben és az otthon élő szociálisan és egészségügyileg függő emberek számára szolgáltatást nyújtók Európai Unió által javasolt professzionális minősítésének megszerzéséhez szükséges kompetenciák képezik e projektben kifejlesztett moduljainak alapját. Ezek a modulok a következők:

- Az interdiszciplináris csapat által megjelölt intézményi szintű beavatkozások előkészítése és támogatása az emberek és környezetük gondozására.
- Az egység irányításával és működtetésével kapcsolatos tevékenységek fejlesztése.
- Olyan fizikai gondozási beavatkozások kidolgozása, amelyek az intézeti környezetben gondozottakat célozzák, és akik számára otthon élő egészségügyi dolgozókra van szükség.
- A függő embereket célzó szociális-egészségügyi gondozási beavatkozások kialakítása intézményi és otthoni környezetben.
- Olyan pszichoszociális gondozási beavatkozások kidolgozása, amelyek az intézeti környezetben élő függő embereket és a gondozottakat ellátó otthon élő egészségügyi dolgozókat célozzák.

A kurzus tananyaga

Miután elemeztük a projekt hat országában (Spanyolország, Portugália, Franciaország, Magyarország, Görögország, Írország) a referencia népesség szükségleteit, a kettős kiinduló perspektívánkból (idősödők gondozási szükségletei és a gondozók tréning szükségletei) az alábbi javaslatot tettük, és megfelelő oktatási tananyag kidolgozását céloztuk meg a gondozói csoport

számára azzal a céllal, hogy ezekre az igényekre reagálni tudjunk, és hogy az Ezüst Gazdaság kereteit is figyelembe véve megfeleljünk ennek a fontos és sürgető társadalmi igénynek. Ezért ennek a projektnek a tananyaga a következő kulcsfontosságú szempontokból szintetizálható:

1. MODUL: AZ ÖREGEDÉSI FOLYAMAT

Ebben a modulban azokat a szempontokat és tényezőket gyűjtjük össze, amelyek meghatározzák az aktív öregedésen alapuló jó minőségű öregedést. Így módon a gondozó megpróbálhat hozzájárulni a folyamat javításához az időseknél:

1. Téma: A SIKERES ÖREGEDÉS ÖSSZETEVŐI

Az aktív öregedés meghatározói: egészségügyi rendszer és szociális szolgáltatások, személyes tényezőkkel, illetve fizikai és szociális környezettel kapcsolatos viselkedési meghatározók.

2. Téma: „AKTÍV SZELLEMŰ” ÖREGEDÉS: kultúra, nemi és gazdasági státusz.

2. MODUL: AZ AKTÍV ÉS EGÉSZSÉGES ÖREGEDÉS KONCEPCIÓJA ÉS ALAPJAI

Ez a modul az Európai Unió országaiban vagy máshol szerzett olyan tapasztalatokat gyűjti össze, amelyek hatékonyan támogatják az aktív öregedés modelljét, így ezek az információk tájékoztatást és példákat nyújthatnak az idősekkel való foglalkozási tevékenységek némelyikének megalapozásához vagy népszerűsítéséhez. Ezeket felhasználhatja azoknál az időseknél, akikkel Ön együtt dolgozik.

1. Téma: PROGRAMOK AZ AKTÍV ÖREGEDÉS ELŐMOZDÍTÁSÁRA. Modellek és példák Európában és a világban.

2. Téma: EGÉSZSÉGES ÖREGEDÉST NÉPSZERŰSÍTŐ PROGRAMOK: Modellek és példák

3. MODUL: AZ IDŐSEK OKTATÁSÁNAK BEVÁLT GYAKORLATAI ÉS MÓDSZEREI

Ebben a modulban tájékoztatást nyújtunk a gondozóknak azokról a platformokról, amelyeken tudásuk kiegészítésére és újra feldolgozására online képzések fejleszthetők. Ezeket a kurzusokat a világ legrangosabb egyetemei és

cégei fejlesztették ki, és ingyenesek bocsátják a felhasználók rendelkezésére, Könnyen elérhetőek és rugalmasan alkalmazhatók.

1. Téma: FOLYAMATOS TRÉNING A GONDOZÓK RÉSZÉRE: Online platformok a különböző nyelven történő ingyenes kurzusokhoz.
2. Téma: A DIGITLIZÁCIÓS SZAKADÉK: Távoktatás, közösségi hálózatok, internetes vásárlás, tele-tanácsadás, stb.

4. MODUL: AZ IDŐSEK SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEI ÉS TÁRSAS KAPCSOLATAI

Ebben a modulban a gondozók képzést kapnak az idős emberek szociális készségeit javító képzésére, új barátokra és közösségi hálózataik bővítésére.

1. Téma: TRÉNING A SZOCIÁLIS KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSE
2. Téma: ÚJ BARÁTOK ÉS TÁRSAS KAPCSOLATOK

5. MODUL: TECHNOLÓGIA AZ IDŐSEK SZÁMÁRA

Ez a modul összegyűjti azokat a technológiai támogatásokat, amelyekkel jelenleg az idősök életminősége javítható, és amelyek megkönnyítik a gondozók munkáját.

1. Téma: TECHNOLÓGIAI TÁMOGATÁS ÉS SEGÍTSÉG, VAGY REHABILITÁCIÓS TECHNOLÓGIÁK. A tevékenységet elősegítő műszaki megoldások: telemedicina, távsegítség, robotika stb.
2. Téma: UNIVERZÁLIS DESIGN VAGY DESIGN MINDENKINEK. Eszközök, berendezések és szolgáltatások adaptálása.

6. MODUL: AZ IDŐSÖDŐK ÖSZTÖNZÉSE AZ AKTÍV ÉLETRE: TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁS

Ebben a modulban megtanítjuk a gondozóknak azt, hogy hogyan segíthetik elő az idősök aktív életét. Ezen túlmenően pedig igyekszünk olyan készségeket adni a gondozónak, amellyel megtaníthatják az idősöket szembesülni és megoldani a mindennapi élet nehézségeit.

1. Téma: AZ IDŐSKORÚAK, MINT TÁRSADALMI SZEREPLŐK ÉS MUNKAVÁLLALÓK
2. Téma: RÉSZVÉTEL ÉS TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁS

7. MODUL: EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET AZ IDŐSEK SZÁMÁRA. AZ EZÜST GAZDASÁGI KERETRENDSZER

Ebben a modulban a projekt központi tengelyeként az Ezüst Gazdaság koncepciójának megközelítése kerül bemutatásra. Emellett kifejtjük az Ezüst Gazdaság területeit és az általa kínált lehetőségeket mind az idősek, mind a gondozók számára. A munka az idősek számára lehetőséget jelent életminőségük és jóllétük javítására.

1. Téma: AZ EZÜSTGAZDASÁG ÉS ANNAK JELENTŐSÉGE A VILÁGGAZDASÁGBAN. AZ EZÜSTGAZDASÁG TERÜLETEI
2. Téma: AZ IDŐSEK EGÉSZSÉGES KÖRNYEZETÉNEK MEGTEREMTÉSE ÉS ÁTALAKÍTÁSA. IDŐSBARÁT VÁROSOK

8: MODUL: HOGYAN KEZELJÜK A VÁLGÁG- ÉS KATASZTRÓFAHELYZETEKET?

Ez a modul összegyűjti a rendkívüli helyzetekben - például a covid-19 kapcsán tapasztalt helyzetekben - az ellátásra és megelőzésre vonatkozó különböző intézkedéseket, hogy tanulmányozza, hogyan lehet megelőzni és beavatkozni egy járvány vagy világjárvány esetén. Ismereteket nyújt a gondozó számára a fertőzés megelőzésének módszerére.

1. Téma: ÖNGONDOSKODÁS JÁRVÁNYOK ÉS VIÁGJÁRVÁNYOK IDEJÉN
2. Téma: TECHNIKÁK A "VÉGSŐ HARC" KEZELÉSÉHEZ

2. CÉLOK

A cél egy innovatív képzési tananyag létrehozása, amely a formális és informális idősgondozókra összpontosít; fokozatosan megköveteli, hogy egyre szakosodjon és képes legyen kielégíteni az idősek igényeit az aktív és egészséges idősödés alatt, miközben lépést tart a technológiai fejlődéssel, digitális képességekkel. A képzés minőségének javítása (alapképzés és folyamatos fejlesztés).

A projekttel megvalósítandó konkrét célok a következők:

- Előre kell látni az idősödő népesség gondozásának szükségleteit annak érdekében, hogy elkerüljék a készséghiányokat, javítsuk az informális gondozók tudását, készségeit és kompetenciáit.

- Az aktív & egészséges idősödés képzés moduljainak illeszkedniük kell a fennálló szakképzési oktatási programokba.
- A jó gyakorlatok népszerűsítése annak érdekében, hogy az időseket és a gondozókat minél jobban be lehessen vonni az új Ezüst Gondozói tanterv és az aktív és egészséges idősödéssel foglalkozó képzések kidolgozásába.
- Valamennyi érdekelt fél (szakoktatók/tanulók az egészségügyben, politikai döntéshozók, egészségügyi szakemberek (formális és informális gondozók és oktatási intézmények) együttműködése EU szintű partnerségben a szükséges változás elérése érdekében.
- A tanárok, trénerek és más egészségügyi szakemberek munkájának minőségének javítása a szektorban.
- A kurzusok a munkaerőpiac szempontjából relevánsabbá tétele az aktív és egészséges időszerűk Ezüst Gazdaságban való szélesebb körű tevékenysége érdekében.
- Fel kell hívni a figyelmet a fenntartható és társadalmi inkluzív Ezüst Gazdasági rendszerek létrehozásának fontosságára, amelyek elősegíthetik a globális állampolgárságot, a szolidaritást és megerősíthetik a helyi közösségeket.

3. MÓDSZERTAN

Jelen kutatás egy olyan online kurzus tervezésével és vezetésével foglalkozik, amely hat európai országban segíti elő az idősek magasabb színvonalú ellátását az Ezüst Gazdaság keretein belül.

A kurzust összesen 15 oktatóval és 20 résztvevővel próbáljuk ki, akiket a projekt partnerek saját országukban vesznek fel.

A tananyagot az Almeríai Egyetem és a portugáliai Castelo Branco Politechnikai Intézet a Zamora Tartományi Tanáccsal együttműködve fejleszti ki. Ők határozzák meg a kurzus tanulási céljait, várható eredményeit és tevékenységeit.

A kurzus minden témájához vagy moduljához egy olyan eszköz készül, amely az elektronikus forrásokhoz, YouTube-videókhöz és animációkhoz mutató hivatkozásokkal vonzó módon rendezve több sorozatra bontott információt tartalmaz.

Végül a kurzus szövegét hat nyelvre fordítjuk le: mind az utasításokat, mind az anyagokat és kiegészítő információkat, valamint az értékelő kérdőíveket. Az online platformon pedig minden nyelven elérhetőek lesznek a tanfolyam indításához szükséges instrukciók, a videós prezentációk és az értékelés.

4. A KURZUS STRUKTÚRÁJA: MODULOK ÉS TÉMÁK

1. Modul Az öregedési folyamat

BEVEZETÉS

A sikeres öregedés fontos fogalomként vált az idősödés minőségének leírására. A koncepció az orvosbiológiai megközelítésből a későbbi életkorban a szociális és pszichológiai adaptációs folyamatok szélesebb körű megértéséhez fejlődött (Urtamo, Jyväkorpi és Strandberg, 2019).

A kutatások azt mutatják, hogy a társadalmi és biológiai intézkedések és az öregedési folyamat fontos egészségügyi következményei közötti összefüggések viszonylagos erősséggel bírnak, mivel a társadalmi tényezők szorosan összefüggnek a fizikai és kognitív működéssel és a multimorbiditással ebben az idősebb populációban, még akkor is, ha jelentős számú biológiai intézkedést alkalmaznak. ellenőrzik (Crimmins, 2020). Így magától értetődő, hogy az öregedés legelemibb, társadalmi és biológiai vonatkozásainak megfelelő azonosítása felbecsülhetetlen értékű készség különösen az Ezüst Gondozók számára. A növekedés érzésének fejlesztése az öregedési folyamat során segít felismernünk, hogy az életkorral járó élettapasztalat, ha visszagondolunk rá, abszolút értéket képvisel mind önmagunk, mind a társadalom egésze számára. Az idős embereket egyre inkább közösségük alapvető részének tekintik, és fontos társadalmi szereplőnek tekintik a társadalmi kihívások áttekintésében. Ennyiben az „aktív elme” fenntartása kulcsfontosságú az idős emberek társadalomhoz való hozzájárulásának biztosításában (Socci, Clarke és Principi, 2020). Ebben a modulban áttekintünk néhány elemi fogalmat az öregedési folyamatról mint növekedési folyamatról, amely egy aktív és fejlődő társadalomhoz szükséges, a sikeres öregedést társadalmi, biológiai és személyes tényezőkön keresztül, valamint áttekintjük, hogyan lehet fenntartani az aktív elmét. az életkorral

CÉLOK

Az Ezüst Gondozók:

Ismerjék meg, hogy hogyan lesz az öregedés egy növekedési folyamat, amely a társadalom elemi részét képezi.

Hozzanak létre kapcsolatokat az öregedés különböző aspektusai és meghatározó tényezői között úgy, hogy holisztikusabb képet kapjunk arról, hogy mit tekintünk „sikeres öregedésnek”.

Azonosítsák az idősök kulcsszerepét a társadalmi változásokban és az aktív részvétel jelentőségét az időskorban.

Használják fel tapasztalataikat a politika, a kultúra, a nemek és a gazdaság fogalmainak tükrözésére és megvitatására az öregedéssel és az aktív maradással kapcsolatban.

TANULÁSI KIMENETEK

A modul végére a résztvevőknek el kell sajátítaniuk a következőket.

ISMERETEK

a) Határozza meg a sikeres öregedés saját koncepciójának kulcsfontosságú elemeit.

b) Legyen képes tanácsot és megfelelő forrásokat adni az aktív szellem serkentésére az öregedés során.

KÉPESSÉGEK

a) Legyen aktív megfigyelő, hogy támogathassa a reflexiót és a kételkedést az öregedéssel együtt járó változás folyamatában.

b) Tervezen tanulóköröket vagy egyéni foglalkozásokat az éberség, a wellness és a társadalmi elköteleződés fogalmainak megvitatására.

HOZZÁÁLLÁS

a) Kritikusan szemlélje azokat a politikákat és társadalmi struktúrákat, amelyek az időseket az élet számos területére bevonják vagy kizárják.

b) Legyen proaktív az elkötelezettség motiválása és az eszmék ápolása terén, hogy megragadja az idős lakosság társadalomban még meglévő erejét.

2. Modul

Az aktív és egészséges idősödés fogalma és alapjai

BEMUTATÁS

Az öregedést dinamikus és többtényezős folyamatnak tekintjük, amely az idő múlásával látható változásokkal tapasztalható, amikor az életerő és a funkcionális kapacitás elveszik (García & Alfonso, 2020). Másrésről azonban az idősödő emberek értékelhető értékeket, ismereteket és tapasztalatokat hoznak magukkal, amelyek bástyát jelentenek a társadalom számára; ez a lehetőség azonban az egészségi állapotuktól függ, ezért fontos az átfogó közegészségügyi válasz elérése. Az Egészségügyi Világszervezet (2002) az „Aktív Öregedést” az egészség, a részvétel és a biztonság lehetőségeinek optimalizálásának folyamataként határozta meg az idősödő emberek életminőségének javítása érdekében. Az aktív és egészséges időskor előmozdításának szükségessége nyilvánvaló, ennek egyik módja az, ha fejlesztjük a felelős szakemberek ismereteit. Ez a tanulási modul különféle intervenciós programokat javasol jövőbeli referenciaként a szakemberek és az idősek gondozói számára.

Az Ezüst Gondozók:

1. Tegyenek közzé különböző programokat az aktív és egészséges időskor népszerűsítésére.
2. Határozzák meg ezen aktív és egészséges öregedési programok előnyeit.
3. Állapítsák meg az aktív öregedés és az egészséges öregedés közötti különbségeket.

TANUÁSI KIMENETEK

TUDÁS

- a. Ismerjék fel a programok közötti különbözőségeket.
- b. Határozzák meg a programok és relevanciájuk előnyeit.

KÉPESSÉGEK

- a. Azonosítsák és értékeljék a jó gyakorlatokat.
- b. Fejlesszenek ki a gondozók és az idősek számára beavatkozási programokat.

Hozzáállás

- a. Fejlesszék a kritikus gondolkodást.
- b. Hozzáállásuk legyen pozitív annak érdekében, hogy autonómiát érjen el az aktív és egészséges idősödést elősegítő programok vagy tevékenységek kidolgozásában.

3. MODUL

AZ IDŐSEK OKTATÁSÁNAK BEVÁLT GYAKORLATAI ÉS MÓDSZEREI

BEMUTATÁS

Az öregedés folyamata a gondozói igény növekedéséhez vezet. A gondozók - akik e munkát hivatásszerűen végzik - a családból és/vagy a társadalomból érkehetnek.

A gondozási igények és ellátási lehetőségek között azonban szakadék van. Egyrészt az oktatási forrásokhoz és a jó gyakorlatokhoz való hozzáférési lehetőségek hiánya miatt, másrészt azért, mert nem lehet szétosztani a már meglévőket a nemzeti területeken. tekintettel annak többszörös, földrajzi és gazdasági-társadalmi aszimmetriájára.

E szakadék leküzdésének egyik módja lehet az ingyenes hozzáféréssel online elérhető, különböző nehézségi fokok szerint szervezett, különböző nyelveken elérhető oktatási források többféle platformjának létrehozása és használata. Ezek különböző nézőpontokból: (családi és szakmai szempontból) a gondozók csoportjait célozzák meg.

Ezek a kurzusok - MOOC-ok lehetővé teszik a gondozó szerepével és funkcióival kapcsolatos műveltség növelését, valamint a megbízható és naprakész információkon alapuló folyamatos, strukturált tanuláshoz való hozzáférést.

CÉLOK

1. A gondozók oktatási forrásokhoz és a jó gyakorlatokhoz való ingyenes hozzáféréseinek biztosítása.
2. Az oktatási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése a nem differenciált gondozók számára.
3. A szakképzettség növelésének elősegítése a gondozói körben (Ezüst Gondozók).
4. A különböző oktatási források előnyeinek és relevanciájuk azonosítása.

A TANULÁSI KIMENETEK

Ennek a tanulási modulnak a végén a résztvevőknek el kell sajátítaniuk:

ISMERETEK

- a) Ismerje meg a különböző online képzési ajánlatokat;
- b) Legyen képes a megszerzett tudást informális és szakmai tudásként is alkalmazni;
- c) Ismerje fel a kurzusok közötti különbségeket, és válassza ki az igényeinek megfelelőt.

Képességek

- a. Azonosítsa és értékelje a jó gyakorlatokat (Ezüst Gondozók).
- b. A tudást legyen képes gyakorlat igényeihez igazítani;

HOZZÁLLÁS

- a. Alakítson ki kritikus gondolkodást.
- b. A közösségi hálózatok keresésében és az azokban való részvételben ösztönözze a proaktivitást és autonómiát. Ösztönözze a tapasztalatok megosztását és a bevált gyakorlatok megismerését.

4. MODUL

AZ IDŐSEK SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEI ÉS TÁRSAS KAPCSOLATAI

BEMUTATÁS

Az időseinkkel való társadalmi kapcsolat megőrzése mindannyiunkat foglalkoztató társadalmi és közegészségügyi kérdéssé vált.

A magány és az elszigeteltség durva valóság az Európai Unióban. Az Eurostat 2017. évi felmérése szerint (a 16 éves, vagy annál idősebb) európaiak 6 %-a nyilatkozott úgy, hogy nincs kihez fordulnia, ha szükség van rá, vagy akivel személyes ügyeiket megbeszélhetik. És ennek a 6 %-nak a 75 %-a idősebb korú.

A mindennapi gondozók részben megfelelnek ennek a másokkal való kapcsolattartási igénynek, de helyénvalónak tűnik, hogy segítsenek az időseknek fenntartani és helyreállítani a szociális kapcsolatokat saját otthoni környezetükön kívül.

Legyen szó akár szórakoztató tevékenységet kínáló környékbeli egyesületekkel való kapcsolatteremtésről, akár a digitális eszközök használatának népszerűsítéséről, a gondozónak új készségekkel és ismeretekkel kell rendelkeznie ahhoz, hogy segítse az időseket fenntartani a közösségi hálózatokat.

CÉLOK

Az Ezüst Gondozók a következőket végzik:

1. Felméri a személy interperszonális készségeit.
2. Megismerik az idős ember kapcsolati környezetét: szokásait és vágyait
3. A támogatott személy egészségi állapotától függően feltárják a társadalmi kapcsolatok fenntartásának, illetve kialakításának lehetőségeit fel
4. Feltárják a digitális technológia lehetőségeit és korlátait a társas kapcsolatokban.

TANULÁSI KIMENETEK

TUDÁS

1. A szociális kompetenciák azonosítása és meghatározása
2. A kapcsolati környezet idős emberek egészségére gyakorolt hatásának megértése

KÉPESSÉGEK

A gondozóknak képesnek kell lenniük:

1. Idős emberek szociális képességeinek felmérése és fejlesztésük segítése
2. Az idősek másokkal való kapcsolatának támogatása lakókörnyezetükön kívül és az új technológiák megismertetésén keresztül.

HOZZÁÁLLÁS

1. Fejleszteni kell az elemző készségeket a segítő személy kapcsolati szintjének és szükségleteinek azonosítása érdekében
2. A társadalmi kapcsolatok fejlesztése hajtóerő a jó minőségű öregedés elősegítése érdekében.

5. MODUL

TECHNOLÓGIA AZ IDŐSEK SZÁMÁRA

BEMUTATÁS

Az elmúlt néhány évben az idősebb felnőttek tették ki az online lakosság leggyorsabban növekvő szegmensét. Egyre több 60 év feletti ember csatlakozik az internethez, és olyan online szolgáltatásokon keresztül lép kapcsolatba a világgal, mint a Facebook, a Google, a Yahoo és a Youtube. E-maileznek, sms-eznek, sőt blogolnak is, és ez pozitív hatással van az életükre, lehetővé téve számukra, hogy gyakrabban kommunikáljanak családjukkal, újra kapcsolatba lépjenek régi barátaikkal, lépést tartsanak a közösség fejleményeivel, és kapcsolatban maradjanak másokkal, akiknek hasonló érdeklődési köre van.

„Már látunk néhány igazán érdekes módot, ahogyan a technológiát felhasználják az emberek jó minőségű öregedésének segítésére” – mondta Ben Jonash, a Deloitte Center for Health Solutions The Future of Aging című könyvének szerzője. Az internet és a mobil eszközök mellett az idősek egészségügyi és mobilitási technológiája is drámai fejlődésen ment keresztül az elmúlt évtizedben. Megnézünk néhány olyan technológiát, amely segíthet az idős embereknek. Elmagyarázzuk az egyes technológiai elemek működését és az általuk kínált előnyöket. Olyan új eszközök jelentek meg a piacon, amelyek VR-t, robotikát és egyéb technológiákat használnak, amelyek elősegítik az idősek hosszabb és egészségesebb életét. Ezek az újítások közé tartoznak az Alzheimer-kórban szenvedő idősek számára készült VR-fejhallgatók és a felhőalapú esésérzékelős órák. Biztonsági és intelligens életvitel-technológiák, egészségügyi és távollátás, valamint wellness- és fitnesztechnológiák.

CÉLOK

- Beszéljék meg az idősebb felnőttek technológiai nehézségeit és a megoldásokat.
- Vegyenek igénybe technológiai támogatások az idősek életminőségének javítása és a gondozók munkájának megkönnyítése érdekében.
- Mutassák be a technológiai módszerek előnyeit az idősebb felnőtteknek.
- Fedezzenek fel kiválasztott okoseszköz-alkalmazásokat, melyeket idősebb felnőtteknek célszerű használniuk-
- Fedezzék fel a technológia sikeres alkalmazásának lehetőségeit az idősebb felnőtt lakosság körében.

TANULÁSI KIMENETEK

TUDÁS:

- a. Ismerje meg az idősek támogatására alkalmas meglévő technológiát
- b. Azonosítsa a technológia előnyeit és relevanciáját, valamint az idősek javára történő felhasználásának lehetőségeit.

KÉPESSÉGEK:

- a. A technológia használatával kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása és értékelése.
- b. A rendelkezésre álló technológia figyelembe-vételével dolgozzon ki pozitív beavatkozási programokat a gondozók és idősek számára.

HOZZÁÁLLÁS

- a. Megfelelő hozzáállás kialakítása az idősek támogatására és segítésére a technológiai ismeretek megszerzésében
- b. A technológiahasználat nehézségeinek megértése az idősek szemszögéből.

6. MODUL

AZ IDŐSÖDŐK ÖSZTÖNZÉSE AZ AKTÍV ÉLETRE: TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁS

BEMUTATÁS

A szociális vállalkozók olyan innovatív ötleteket kínálnak, amelyek jelentős társadalmi változást idéznek elő. Az idősebb vállalkozók sikerének aránya kétszerese a fiatal vállalkozókénak (Wadhwa, 2012). Ezenkívül az idősek kiterjedt tapasztalattal és know-how-val rendelkeznek, és fontos szerepet játszanak a társadalomban. Az idősödők demográfiában növekvő aránya miatt most minden eddiginél nagyobb szükség van arra, hogy előmozdítsuk a szociális vállalkozások bevezetésének és ösztönzésének fontosságát az idősek körében a társadalmi elfogultság leküzdése és az aktív életvitelre való ösztönzés érdekében.

Ez a tanulási modul részletezi a szenior szociális vállalkozások fontosságát. Ezenkívül olyan forrásokat és tananyagokat kínál, amelyek hasznosak a gondozók számára annak érdekében, hogy motiválják az idősebb embereket arra, hogy társadalmi vállalkozásokon keresztül a változás aktív szereplőivé váljanak.

CÉLOK

Az Ezüst Gondozók:

1. Ismerje meg a szociális vállalkozást, és azt, hogy az milyen előnyökkel járhat a társadalom idősebb tagjai számára.
2. Az idősebb emberek ösztönzése arra, hogy a társadalom aktív tagjaivá váljanak, leküzdve az életkorral összefüggő elfogultságot.
3. Használják tudásukat és tapasztalataikat az idősek szociális vállalkozói gondolkodásmódjának integrálására.
4. Használja fel tapasztalataikat, hogy átgondolja és megvitassa, hogyan lehet az időseket aktív vállalkozói életmódra ösztönözni.
5. Fejlesszék készségeiket, hogy ösztönözzék a célcsoportot a szociális vállalkozásba való bekapcsolódásra.

TANULÁSI KIMENETEK

TUDÁS:

- a. Alap: Társadalmi vállalkozási ismeretek
- b. Gyakorlati ismeretek az idősebb emberek aktív életvitelének fontosságáról.

KÉPESSÉGEK:

- a. Megbeszélések a társadalmi vállalkozásokról
- b. Határozza meg, hogyan ösztönözheti a társadalmi vállalkozás az idősebb embereket arra, hogy aktívabbak legyenek a társadalomban.

HOZZÁLLÁS:

- a. Annak érdekében, hogy az idősebb emberek aktív szereplői legyenek a társadalomnak el kell ismerni alapvető szerepüket.
- b. Hajlandóság a társadalmi vállalkozás támogatására az idősek körében.

7. MODUL

EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET AZ IDŐSEK SZÁMÁRA. AZ EZÜST GAZDASÁGI KERETRENDSZER

BEVEZETÉS

Amint azt már tudjuk, világunk rohamosan öregszik: az ENSZ (2017) szerint a világ 60 éves népessége várhatóan megduplázódik 2050-re, amikor az előrejelzések szerint eléri a 2,1 milliárd főt. Az idősek arányának ez az elkerülhetetlen növekedése a termékenység csökkenésének és a túlélés javulásának a következménye, és ami a demográfiai átmenetet jellemzi. A 201, legalább 90 000 lakosú ország vagy terület mindegyikében az előrejelzések szerint 2050-re növekedni fog a 60 év felettiek aránya.

Az Egészségügyi Világszervezet (2020) az életkorbarát környezetet olyan tereként írja le, amelyek elősegítik az egészséget és a jólétet, valamint az emberek részvételét az életkor előrehaladtával is. Hozzáférhetők, méltányosak, befogadók, biztonságosak és támogatóak. A népességgel együtt a növekvő urbanizációs tendencia a 21. század másik meghatározó ereje (WHO, 2020), és megköveteli a városok korbarát környezetté alakítását, ahol az aktív időskor optimalizálja az egészség, a részvétel és a biztonság lehetőségeit annak érdekében, hogy javítja az életminőséget az életkor előrehaladtával is (WHO, 2020). Az intézmények azonban nem tudnak egészséges környezetet kialakítani anélkül, hogy ne konvergálnának az Ezüst Gazdaság különböző területeihez, mivel elengedhetetlen olyan széles körű kérdések kezelése, mint a fenntarthatóság, az innovatív finanszírozási modellek, a felhasználók bevonása, az új üzleti modellek és a feltörekvő ágazatok.

Ebben a modulban megismerkedünk az egészséges környezet különböző jellemzőivel, és azon is dolgozunk, hogyan alakítsuk át a már meglévő városi és vidéki tereket (és hogyan alakítsunk ki újakat). Emellett megismerjük az ezüstgazdaság jelentőségét a gazdaság világában, valamint annak konvergenciáját a befogadó urbanizációval.

CÉLOK

1. Ismerjék meg a társadalmi vállalkozást, és azt, hogy az milyen előnyökkel járhat a társadalom idősebb tagjai számára.
2. Az idős emberek ösztönzése arra, hogy a társadalom aktív tagjaivá váljanak, leküzdvé az életkorral összefüggő elfogultságot.
3. Használják tudásukat és tapasztalataikat az idősek társadalmi vállalkozói gondolkodásmódjának integrálására.
4. Használja tapasztalataikat arra, hogy átgondolja és megvitassa, hogyan lehet az időseket aktív vállalkozói életmódra ösztönözni.
5. Fejlesszék készségeiket, hogy ösztönözzék a célcsoportot a társadalmi vállalkozásba való bekapcsolódásra.

TANULÁSI KIMENETEK

TUDÁS:

- a. Az Ezüst Gazdaság jellemzői és előnyei alapján azonosítja az idősek erős jellemzőit és hiányosságait.
- b. Azonosítja a különböző időskori profilok egészséges környezettel és aktív öregedéssel kapcsolatos igényeit.

KÉPESSEGEK:

- a. Beavatkozási programok kidolgozása az idősek egészséges környezetének megteremtésére.
- b. Azonosítsa a jó és rossz gyakorlatokat az egészséges környezet kialakításában, valamint a személyközpontú egészségügyi szolgáltatások adaptálásában.

HOZZÁÁLLÁS:

- a. A kritikai gondolkodás fejlesztése.
- b. Proaktív attitűdök elsajátítása az egészség integrált megközelítése iránt, amely az emberek összes fizikai és szellemi képességének kiépítésére és fenntartására összpontosít

8. MODUL

HOGYAN KEZELJÜK A VÁLGÁG- ÉS KATASZTRÓFAHELYZETEKET

BEMUTATÁS

A koronavírus-járvány végleg megváltoztatta a világot, félelemmel, szorongással és különösen zavarral kerítette hatalmába. Sajnos ez a vírus különösen az idősekre veszélyes: minden 1000 ötvenes és hatvanas éveiben járó emberre körülbelül ötven haldokolt meg a COVID-19 miatt. A hetvenes éveik közepén járó vagy annál idősebb emberek esetében a 116 év körüli életüket veszítik a járvány (Nature, 2020). Ezek a morbiditási körülmények rendkívül megnehezítették számukra, hogy normálisan éljenek, tekintettel arra, hogy a szociális szolgáltatások és az ellátórendszerek teljesen megbénultak. Hirtelen az egyetlen lehetőségük az volt, hogy otthon maradjanak – nehéz döntést hozni, ha egyedül élnek. A koronavírus-járvány végleg megváltoztatta a világot, félelemmel, szorongással és különösen zavarral kerítette hatalmába. Sajnos ez a vírus különösen az idősekre veszélyes: minden 1000 ötvenes és hatvanas éveiben járó emberre körülbelül ötven haldokolt meg a COVID-19 miatt. A hetvenes éveik közepén járó vagy annál idősebb emberek esetében a 116 körüli életet vesz el a járvány (Nature, 2020). Ezek a morbiditási körülmények rendkívül megnehezítették számukra, hogy normálisan éljenek, tekintettel arra, hogy a szociális szolgáltatások és az ellátórendszerek teljesen megbénultak. Hirtelen az egyetlen lehetőségük az volt, hogy otthon maradjanak – nehéz ilyen döntést hozni, ha egyedül élnek.

A COVID-19 világjárvány kitörése, gyors terjedése, a magasabb halálozási arány, az önelzáródás, a társadalmi távolságtartás és a karantén fokozhatja az idősek mentális egészségügyi problémáinak kockázatát, súlyosbíthatja és tovább ronthatja a kognitív és érzelmi funkciókat (Mukhtar, 2020). Az idősek emberekre általában veszélyesebbek a járványok. Ennek oka valószínűleg gyengülő immunitásuk, illetve részben az öregedési folyamat fízológája, pontosabban a meglévő társbetegségek miatt (Satyanarayana, 2020).

Az idősek lakosság egy része makacsna tűnhet abban, hogy megtagadja a maszk viselését vagy a rutin megszakítását pusztán egy vírus miatt, mert nem tudja teljesen megérteni a vírus veszélyeit. Ez nemcsak feszültséget okoz a lakosság körében, hanem növeli a vírus általi érintettség kockázatát is. Társadalmi támogatást, élénkséget és napi működést kell biztosítani a járvány idején, hogy az idősek lépést tudjanak tartani a körülmények változásával.

Ezen túlmenően az idősek otthonában élő 75 év felettiek százai voltak első közvetlen tanúi a COVID-19 megbetegedésének: 26 országban a COVID-19-halálozások átlagosan 47 százalékának áldozatai a tartós ápolási intézményekben élők. (The Washington Post, 2020). Azok, akik túléltek, kénytelenek voltak megküzdeni társuk halálával. azt sem engedték meg nekik, hogy megfelelően búcsúzzanak el tőlük a nagy fertőzésveszély miatt.

CÉLOK

1. Ismerjék meg a különböző fizikai és érzelmi kockázatokat, amelyekkel az idősek járványok és világjárványok esetén szembesülnek
2. Építsenek ki kapcsolatokat a világjárványra adandó intézményi válaszadási és az egészségügyi és szociális ellátó rendszerekkel. Azonosítsák és határozzák meg a lehetséges öngondoskodási intézkedéseket az idősekkel végzett munka során
4. Tapasztalataikat felhasználva vázoljanak különböző technikákat az idősebb felnőttek és családtagjaik számára a halál kezelésére.

TANULÁSI KIMENETEK

TUDÁS:

- a. Meg tudja határozni a potenciális kockázatokat az idős lakosság körében, amikor járvány vagy világjárvány lép fel.
- b. Képes gondoskodni és odafigyelni az idősekre a válsághelyzethez igazított technikák segítségével.

KÉPESSÉGEK:

- a. Az öngondoskodásra vonatkozó jó és rossz gyakorlatok azonosítása önmaguk és a velük dolgozó lakosság védelme érdekében.
- b. Beavatkozási programok készítése a veszélyek kezelésére járványok és világjárványok esetén.

HOZZÁÁLÁS:

- Kritikus gondolkodás fejlesztése a szociális ellátórendszer erősségének és hibáinak azonosítása érdekében a válsághelyzetben.
- b. Az idősek napi rutinjával kapcsolatos proaktív attitűdök elsajátítása és abban való segítése, hogy járványok vagy világjárványok ellenére is folytatni tudják életüket.

5. KÉPZÉS ÉS TANULÁSI FORRÁSOK

A projektpartnerek összegyűjtik vagy elkészítik az Internet CC licensszel rendelkező tréning / tanulási / értékelési anyagokat a leírt modulokhoz és témákhoz kapcsolódóan; és minden témához elkészítik az OPCIONÁLIS források listáját. A projekt célja az is, hogy lehetővé tegye a fiataloknak, az alacsony képesítéssel rendelkező nőknek és a bevándorlóknak, hogy új készségeket fejlesszenek ki személyes fejlődésük és ezüstgondozóként való foglalkoztathatóságuk érdekében, vagy frissítsék képzésüket ezen az érdeklődési területen vidéken.

1. Táblázat Modell a MOOC oktatási erőforrásainak fejlesztésére

FORRÁSOK (ÍRJA BE IDE A MODUL CÍMÉT)				
N°	CÍM ÉS LEÍRÁS	TÍPUS	NYELV	BELÉPÉSI/LETÖLTÉSI URL
1	CÍM Leírási limit: 500 szó	WEB ARCHÍVUM KÉPEK, AUDIO VIDEÓ DIAVETÍTÉS/Q UIZZ JÁTÉKOK ANIMÁCIÓK APPLIKÁCIÓK MÁS		
2				

6. A RÉSZTVEVŐK TANULÁSI EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE

A tanulók teljesítményének és tanulási eredményességének mérésére a tartalomra tervezett kiinduló és záró kérdőívek készültek.

Az elektronikusan regisztrált résztvevők részvételének igazolása a kurzus felületén történik, ami lehetővé teszi a trénerek számára a résztvevők felügyeletét, előrehaladásuk automatikus követését.

A képzésben részt vevőnek az összes képzési modulon és a munkaalapú tanuláson (WBL) megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteit integráló, kritikusan reflektáló módon kell alkalmaznia. A tanulóknak képesnek kell lenniük a végső értékelő teszten keresztül igazolni, hogy képesek a feladatok megfelelő, hatékony és professzionális elvégzésére.

Az UAL és minden partner, mint a képzési anyagok szolgáltatója, a kiválasztott érdekelt felekkel (gondozók, SE stb.) együttműködve felelős lesz az általános és kontextuális/nemzeti (NQF) szabványokkal egyeztetett végső értékelő tesztek elkészítéséért. További részletek a tanúsítási eljárásról az IO3-ban található.

A záróvizsga lehet szóbeli vagy írásbeli, attól függően, hogy milyen ismereteket, készségeket és kompetenciákat kell értékelni, és ez egy fajta összegző értékelés. Az írásbeli záróteszt feleletválasztós kérdésekből, zárt kérdésekből, rövid válaszokból, megfelelő kérdésekből és strukturált kérdésekből állhat.

7. A RÉSZTVEVŐK MINŐSÍTÉSE, JELVÉNYEK ÉS

TANÚSÍTVÁNYOK ÁTADÁSA

A projekt képessé teszi az aktív és egészséges idősödés folyamatában lévő embereket arra, hogy tanulási szolgáltatási lehetőségeket teremtsenek és támogassanak, miközben növeli az olyan globális problémák tudatosságát, mint az Ezüst Gazdaság és a közösségi szociális szolgáltatások. A projekt célja az is, hogy lehetővé tegye a fiataloknak, az alacsony képzettséggel rendelkező nőknek és a bevándorlóknak, hogy készségeket fejlesszenek ki személyes fejlődésük és Ezüst Gondozóként való foglalkoztathatóságuk érdekében, vagy frissítsék képzésüket ezen az érdeklődési területen vidéken.

A partnerség egy mátrix létrehozását irányozza elő, amely tisztázza az EQF-szabványokkal megszerzett készségek szintje közötti összhangot. Pontosabban az EQF úgy határozza meg a képesítést, mint „az értékelési és érvényesítési folyamat formális eredménye, amelyet akkor kapunk, amikor egy illetékes testület megállapítja, hogy az egyén az adott szabványoknak megfelelő tanulási eredményeket ért el”. A mikrokredites kitűzős kurzusunk tárgykörébe történő kidolgozásában a partnerség abban rejlik, hogy a partnerség képes támogatni oktatási program/tananyag formában jóváhagyott, nem formális és informális tanuláson alapuló, egyeztetett referenciapontot igénylő minősítés kiadását. Az értékelés az egyes modulokban úgy van kialakítva, hogy megkönnyítse a kitűző létrehozását és kiadását, mivel elindítja a szükséges ellenőrző folyamatot, amely kommunikál az eredeti kitűző metaadatait tároló szerverrel. A szerver az értékelés során kapott információk alapján érvényesnek minősíti a kitűzőt, és kommunikál a résztvevőkkel a megerősítés részleteivel és a kitűző által érvényesített készség rövid ismertetésével. A projekt a Nyitott Kitűzők modelljét fogja használni a folyamat végrehajtásához, és a kiválasztott prototípusról további információk találhatóak a Nyitott Kitűzők specifikációs dokumentumban.

8. TANFOLYAM ÉS HATÁS ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍVEK

Az önértékelő kérdőív segítségével a tanuló felmérheti, hogy az anyagok hogyan járultak hozzá a tanuláshoz. A tanulási elvárások a résztvevők által az első héten kitöltött kurzust előtt kitöltött kérdőívekből, valamint a testületi megbeszélésekből állapíthatók meg.

9. A TANFOLYAM TERVEZÉSE ÉS ÜTEMEZÉSE

A tervezett kurzus hat hétig tartana (heti 3 alkalom, összesen 18 alkalom) az online platformon a nyolc modul tanítására. Az első ülés a MOOC-ban résztvevő technológiák eligazítására és megismerésére összpontosít. Az utolsó alkalom pedig az előző hetek során levont tanulságok reflektálására és szintézisére, valamint a kurzus közbenső és végső értékelésére szolgál.

Az első ülésen számos bevezető és technológiai orientációs videó, podcast és írásos utasítás kerül bemutatásra. Bátorítjuk a résztvevőket arra, hogy ismerkedjenek meg a kurzusban való navigációval, valamint a kurzus tartalmával. Ezenkívül a résztvevők a MOOC előtt kitöltenek egy kérdőívet, és beleegyezést adnak ahhoz, hogy publikációikat és bármilyen szellemi terméküket megosszák társaikkal és oktatóikkal, akik anonim adatok felhasználásával közzé tehetik ezeket.

A második és a harmadik szekciót az első modulnak szenteljük, amelynek tartalmát minden nap egy adott „gondozási” témában szervezzük meg. A résztvevőket arra ösztönözzük, hogy töltsenek néhány órát egy cikk elolvasásával vagy egy rövid videó megtekintésével, hallgassanak meg egy podcastot, majd fejezzék be a témával kapcsolatos tevékenységet. Végül a résztvevők önértékelést végeznek egy kérdőív segítségével.

A negyedik és ötödik ülés fókuszában a második modul áll, amelynek struktúráját korábban bemutattuk. A hatodik és hetedik szekciót a harmadik modulnak szenteljük (lásd az előző szekciót). Az utolsó szekciót a szintézis modulnak és a végső értékelésnek szánjuk (a kurzus utáni tartalmi kérdőív és egy értékelő kérdőív a kurzus tanítási-tanulási folyamatáról és fejlesztéséről).

2. táblázat Online tanfolyam szervezése a végrehajtás 6 hete alatt

	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5	WEEK 6
1	Orientation Module 1. Topic 1 Module 1. Topic 2					
2		Module 2. Topic 1 Module 2. Topic 2 Module 3. Topic 1				
3			Module 3. Topic 2 Module 4. Topic 1 Module 4. Topic 2			
4				Module 5. Topic 1 Module 6. Topic 2 Module 6. Topic 1		
5					Module 6. Topic 2 Module 7. Topic 1 Module 7. Topic 2	
6						Module 8. Topic 1 Module 8. Topic 2 Assessment

10. KÖVETELMÉNYEK ÉS TRÉNER AJÁNLÁS

A kurzus célja olyan szakemberek képzése, akik formálisan vagy informálisan idősgondozóként dolgoznak, és elősegítik az Ezüst Gazdaságban a foglalkoztathatóságot. Ennek megfelelően a gondozók célcsoportját többnyire fiatalok, alacsony képzettségű nők és bevándorlók alkotják. A készségeik fejlesztése mellett további cél az aktív és egészséges idős korban való képességek megőrzésének elősegítése, a tanulási szolgáltatási lehetőségek előmozdítása és a globális problémákkal kapcsolatos tudatosság növelése. Ennek megfelelően a trénernek, aki részt vesz ezen a tanfolyamon, képesnek kell lennie az összes fent említett téma befogadására, és képesnek kell lennie arra, hogy a meghatározott célcsoporttal azok sajátosságainak figyelembevételével dolgozzon.

Először is, a képzési folyamat lebonyolítására kiválasztott oktatónak okleveles felnőttképzési oktatónak kell lennie, vagy a felnőttképzés területén oktatáselméleti végzettséggel/bizonyítvánnyal kell rendelkeznie, amelynek megfelelő munkatapasztalattal is párosulnia kell. A tanúsítási eljárás, ha van, országonként eltérő, mivel nincsenek egységes nemzeti keretrendszerek az oktatók képzésére (egyes általános feltételek fennállnak, például egyetemi tanulmányok vagy szakpedagógiai kurzusok szükségessége, több éves terepgyakorlat stb.), de ezek országonként továbbra is különböznek. Ezért azt tanácsoljuk, hogy ellenőrizze országa releváns jogszabályait, és ennek megfelelően járjon el.

Az oktatónak rendelkeznie kell bizonyos szakmai és transzverzális alapkészségekkel. Az oktatóktól elvárt kompetenciák a következő szintekre oszlanak: szakmai, pedagógiai és szociális. Egyes esetekben, ha például egy oktató egy intézmény állandó munkavállalója lesz (például egy idősek lakhatási intézményében), akkor ezekhez további kompetenciaszintet kell hozzáadni. Ez a menedzsment feladata.

REFERENCIÁK

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G.

V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. & Panaoura, R. (2014). Handbook for adult teaching staff: Basic teaching principles for adults who belong to vulnerable social groups, Nicosia, Frederick University Publication.

Elérhető: http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_handbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123–126. doi: 10.1016/j.gaceta.2014.09.009

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Key competences for adult learning professionals: Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals.

Elérhető: https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_key_competences_for_adult_learning_professionals

CEDEFOP (2013). Trainers in continuing VET: emerging competence profile, Luxembourg, Publications Office of the European Union.

Elérhető: https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya).

Elérhető: <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Report of the Peer Learning Activity "Training of Trainers as a part of the quality assurance procedure".

Elérhető: <https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA-on-Training-of-Trainers.pdf>

Notivol Tejero, P., Pollán Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153–171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevo paradigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE; Fondo Social Europeo. Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A.,

Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29–37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., y Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145–150. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9–15. doi:10.4321/S1134-928X2008000100002

Programme de formation CT4SILVERCAREGIVERS

Production intellectuelle 1

Date : 01/10/2021

Coordination de la publication : Université d'Almería
Institut polytechnique de Castelo Branco
Diputación de Zamora

Cofinanciado por el
programa Erasmus+
de la Unión Europea

Coordinateur de projet

Diputación de Zamora-
Espagne

Partenaires du projet

RURAL HUB-Irlande | UNIVERSITY OF ALMERIA- Espagne | TREBAG-Hongrie

Instituto Politécnico
de Castelo Branco

AGFE-France | IPBC-Portugal | DAFNI KEK-Grèce

Ce rapport est publié sous une licence internationale Creative Commons Attribution 4.0.

Vous êtes libre de :

Partager : copier et redistribuer le support sur tout support ou format.

Adapter : remixer, transformer et utiliser le support à toutes fins, même commerciales. Le partenariat du projet (pourvoyeur de licence) ne peut pas révoquer ces libertés tant que vous respectez les conditions de la licence.

Dans les conditions suivantes :

Attribution - Vous devez mentionner le partenariat du projet qui est à l'origine des contenus, fournir un lien vers la licence et indiquer si des modifications ont été apportées. Vous pouvez le faire raisonnablement, mais pas d'une manière qui suggère que le partenariat du projet (pourvoyeur de licence) vous approuve ou approuve votre utilisation.

Partage des mêmes droits - Si vous remixez, transformez ou développez le support, vous devez distribuer vos contributions sous la même licence que l'original.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cofinancé par le
programme Erasmus+
de l'Union européenne

Le soutien de la Commission européenne à la production de cette publication ne constitue pas une approbation de son contenu, qui n'engage que ses auteurs, et la Commission ne peut être tenue responsable de l'usage qui pourrait être fait des informations qu'elle contient.

Contenu

1. INTRODUCTION, JUSTIFICATION ET POINT SUR LE SUJET	4
Programme des formation	5
2. OBJECTIFS... ..	8
3. MÉTHODOLOGIE	9
4. STRUCTURE DU COURS : MODULES ET SUJETS	10
MODULE 1 Le processus de vieillissement.....	11
MODULE 2 Conceptualisation et fondement du vieillissement actif et sain	12
MODULE 3 Identification des bonnes pratiques et méthodologies de l'éducation orientée vers les personnes âgées	13
MODULE 4 Compétences sociales et réseaux associatifs des personnes âgées. Quelques exemples.	14
MODULE 5 Technologie pour les personnes âgées	15
MODULE 6 Promouvoir la vie active des personnes âgées : L'entrepreneuriat social	16
MODULE 7 Environnements sains pour les personnes âgées dans le cadre de la Silver économie.....	17
MODULE 8 Comment faire face à un contexte de crise et de désastres	18
5. RESSOURCES DE FORMATION OU D'APPRENTISSAGE DÉVELOPPÉES	19
6. ÉVALUATION DES RÉSULTATS DE L'APPRENTISSAGE DES PARTICIPANTS	20
7. QUALIFICATION DES PARTICIPANTS, REMISE DES BADGES ET DES CERTIFICATS.....	21
8. QUESTIONNAIRES D'ÉVALUATION ET DE L'IMPACT.....	21
9. PLANIFICATION DES SESSIONS	22
10. EXIGENCES ET RECOMMANDATIONS DU FORMATEUR	23
11. RÉFÉRENCES	24

RÉSUMÉ

Le vieillissement de la population est une réalité bien présente au XXIe siècle. La prestation de soins sur le long termes à domicile s'avère être une alternative plus viable et plus rentable que les soins en institution, mais il existe une forte pénurie de soignants qualifiés.

Le projet européen **CT4SILVERCAREGIVERS** a réuni sept partenaires (deux en Espagne, le Conseil provincial de Zamora et l'Université d'Almería ; AGFE (France), Dafni (Grèce), Rural Hub (Irlande), TREBAG (Hongrie), IPCB (Portugal), avec l'objectif commun de créer un nouveau programme de formation portant sur le vieillissement actif et la santé, dans le Cadre Européen des Certifications (CEC), liés à la formation de professionnels (profil professionnel des soins de santé sociaux pour les personnes dépendantes institutionnalisées et à domicile) qui travaillent comme aidants formels et informels pour les personnes âgées et qui favorisent l'employabilité de la Silver économie (par ex. travailleurs du secteur des soins informels, enseignants de la FEP, services sociaux).

1. INTRODUCTION, JUSTIFICATION ET POINT SUR LE SUJET

Le besoin en formation, ou l'insuffisance de celle-ci, constitue une limitation majeure. Actuellement, il n'existe pas de réglementation uniforme dans tous les pays, ni de normes nationales pour la formation des aidants pour personnes âgées.

Les nouvelles formes de soins représentent un défi pour la société car elles ouvrent de nombreuses pistes d'étude et de recherche. Au moment de planifier les services de santé et de promouvoir des politiques qui accompagnent les soins familiaux, il est nécessaire de reconnaître l'implication d'autres acteurs en dehors de la famille. Par conséquent, nous pensons, comme d'autres auteurs, qu'il est nécessaire de concevoir et de diffuser des programmes de formation et d'information qui comprennent des bonnes pratiques afin de fournir de meilleurs soins à nos personnes âgées (Red2Red Consultores, 2009).

Tenant d'apporter des solutions à ce besoin social de santé important et urgent, le projet réunit sept partenaires, avec l'objectif commun de développer un programme de formation adéquat destiné aux aidants pour personnes âgées qui reçoivent des soins en institution et à domicile.

CT4SILVERCAREGIVERS a pour objectif de développer une méthodologie de formation duale basée sur la performance afin de promouvoir la Silver

économie et l'esprit d'entreprise sociale dans les programmes de formation professionnelle pour les services communautaires en Espagne, en France, en Grèce, en Hongrie, en Irlande et au Portugal, afin de mettre en œuvre une nouvelle compétence de qualification dans le domaine du vieillissement actif et de la santé pour un profil de Silver aidants.

Pour ce faire, en plus de créer les supports de formation pour les formateurs/apprentis de l'EFP et les soins informels, le projet s'appuiera également sur les réseaux de chaque pays appelés Living labs SILVER CAREGIVERS (professionnels de la santé, aidants familiaux, services socio-sanitaires) qui proposent des services au sein de leurs communautés locales tout en acquérant des compétences qui peuvent contribuer à leur développement personnel, à l'amélioration de leur CV et à leur future entrée sur le marché du travail, dans le but d'obtenir des emplois qualifiés durables.

Les compétences des qualifications professionnelles de soins sociaux et de santé pour les personnes dépendantes dans les institutions sociales et à domicile proposées par l'Union européenne comme base et qui sont développées à partir des modules de travail proposés par ce projet sont :

- Préparer et accompagner les interventions pour la prise en charge des personnes et de leur environnement au niveau institutionnel indiqué par l'équipe interdisciplinaire.
- Développer les activités liées à la gestion et au fonctionnement de l'unité conviviale.
- Développer des interventions de soins physiques destinées aux personnes dépendantes en milieu institutionnel et aux personnes ayant des besoins en soins de santé qui vivent à domicile.
- Développer des interventions de soins socio-sanitaires destinées aux personnes dépendantes dans l'environnement institutionnel et à domicile.
- Développer des interventions de soins psychosociaux à destination des personnes dépendantes en milieu institutionnel et des personnes dépendantes des personnels de santé qui vivent à domicile.

Programme de formation

Après avoir analysé les besoins de notre population de référence dans les six pays de ce projet (Espagne, Portugal, France, Hongrie, Grèce, Irlande), sur la base de notre double perspective de départ (besoins de soins pour les personnes âgées et besoins de formation pour leurs aidants), la proposition suivante et le développement d'un programme de formation calibré pour le groupe d'aidants ont été faits, ceci notamment pour

pouvoir répondre à ces besoins et satisfaire cette demande sociale importante et urgente, en tenant compte également du cadre de la Silver économie. Ainsi, le programme de formation de ce projet est le suivant :

MODULE 1 : LE PROCESSUS DE VIEILLISSEMENT.

Dans ce module, seront abordés les aspects et les facteurs qui déterminent un vieillissement réussi basé sur le vieillissement actif ceci notamment pour que le soignant puisse contribuer à l'amélioration de ce processus auprès des personnes âgées :

Sujet 1. LES INGRÉDIENTS D'UN VIEILLISSEMENT RÉUSSI. Déterminants du vieillissement actif : systèmes de santé et services sociaux, déterminants comportementaux, liés aux facteurs personnels, avec l'environnement physique et social.

Thème 2. LE VIEILLISSEMENT "ESPRIT ACTIF". Culture, sexe, statut économique.

MODULE 2 : CONCEPTUALISATION ET FONDAMENT DU VIEILLISSEMENT ACTIF ET SAIN.

Ce module rassemble les expériences développées dans les pays de l'Union européenne ou au-delà, qui ont promu efficacement un modèle de vieillissement actif, afin que ces informations représentent des connaissances, des références et des exemples pour établir ou promouvoir certaines de ces actions auprès des personnes âgées avec lesquelles vous travaillez.

Sujet 1. PROGRAMMES DE PROMOTION DU VIEILLISSEMENT ACTIF. Modèles et exemples en Europe et dans le monde.

Sujet 2 : PROGRAMMES DE PROMOTION DE LA SANTÉ DES VIEILLES PERSONNES. Modèles et exemples.

MODULE 3 : IDENTIFICATION DES BONNES PRATIQUES ET MÉTHODOLOGIES DE L'ÉDUCATION ORIENTÉE VERS LES PERSONNES ÂGÉES.

Dans ce module, nous partagerons des informations avec les soignants concernant les différentes plateformes qui proposent des formations en ligne pour compléter et recycler leurs connaissances. Ces cours sont gratuits, dispensés par des universités et entreprises prestigieuses dans le monde, facilement accessibles et qui peuvent être suivis de manière

flexible.

Sujet 1. Formation continue des soignants : Plateformes de cours en ligne gratuits en différentes langues.

Thème 2. LE FOSSÉ DE LA NUMÉRISATION. Enseignement à distance, réseaux sociaux, achats sur Internet, téléconsultation, etc.

MODULE 4 : COMPÉTENCES SOCIALES ET RÉSEAUX ASSOCIATIFS DES PERSONNES ÂGÉES. QUELQUES EXEMPLES.

Dans ce module, les soignants seront formés pour apprendre aux personnes âgées à acquérir des compétences sociales, à se faire de nouveaux amis et à élargir leurs réseaux sociaux.

Sujet 1. FORMATION AUX COMPÉTENCES SOCIALES

Sujet 2. SE FAIRE DE NOUVEAUX AMIS ET DÉVELOPPER LES MÉDIAS SOCIAUX POUR PERSONNES AGÉES

MODULE 5 : TECHNOLOGIE POUR LES PERSONNES ÂGÉES.

Ce module rassemblera certains des supports technologiques dont nous disposons actuellement pour améliorer la qualité de vie des personnes âgées et qui facilitent le travail des aidants.

Sujet 1. LES SUPPORTS TECHNOLOGIQUES ET LES TECHNOLOGIES D'ASSISTANCE OU DE RÉHABILITATION. Solutions techniques qui facilitent les activités : télémédecine, téléassistance, robotique, etc.

Sujet 2. LA CONCEPTION UNIVERSELLE OU CONCEPTION POUR TOUS. Adaptation des moyens, des équipements et des services.

MODULE 6 : PROMOUVOIR LA VIE ACTIVE DES PERSONNES ÂGÉES : L'ENTREPRENEURIAT SOCIAL

Dans ce module, nous apprendrons aux soignants comment promouvoir la vie active des personnes âgées. Par ailleurs, il s'agira de développer des compétences auprès des aidants afin qu'ils apprennent aux personnes âgées à faire face et à résoudre les difficultés de la vie quotidienne.

Sujet 1. LES PERSONNES ÂGÉES COMME OPPORTUNITÉ SOCIALE ET PROFESSIONNELLE

Thème 2. LA PARTICIPATION ET L'ENTREPRENEURIAT SOCIAL.

MODULE 7 : ENVIRONNEMENTS SAINS POUR LES PERSONNES ÂGÉES DANS LE CADRE DE LA SILVER ÉCONOMIE.

Dans ce module, une approche du concept de Silver économie est présentée comme axe central de ce projet. De plus, les domaines de la Silver économie et les opportunités qu'elle offre à la fois aux personnes âgées et à l'aidant seront détaillés. Le travail, pour les personnes âgées, représente une opportunité d'améliorer leur qualité de vie et leur bien-être.

Sujet 1. LA SILVER ÉCONOMIE ET SON IMPORTANCE DANS L'ÉCONOMIE MONDIALE. DOMAINES DE LA SILVER ÉCONOMIE

Thème 2. CRÉATION ET ADAPTATION D'ENVIRONNEMENTS SAINS POUR LES PERSONNES ÂGÉES. VILLES CONVIVIALES POUR LES PERSONNES ÂGÉES

MODULE 8 : COMMENT FAIRE FACE A UN CONTEXTE DE CRISE ET DE CATASTROPHES.

Ce module rassemblera différentes mesures de soins et de prévention dans des situations exceptionnelles, par exemple celle que nous avons vécu lors de la COVID-19, afin d'étudier comment prévenir et intervenir en cas d'épidémie ou de pandémie. Des connaissances pour le soignant afin de prévenir la contagion.

Sujet 1. ÉPIDÉMIES ET PANDÉMIES. MESURES D'AUTOSOINS.

Sujet 2. TECHNIQUES POUR FAIRE FACE AU "DUEL".

2. OBJECTIFS

La création d'un programme de formation innovant, axé sur les aidants formels et informels pour personnes âgées ; il est de plus en plus nécessaire d'être plus spécialisé et capable de répondre aux besoins des personnes âgées en matière de vieillissement actif et de santé et, dans le même temps, le développement de la technologie exige que le personnel soit formé aux compétences numériques. Améliorer la qualité de la formation (formation initiale et développement continu).

Les objectifs spécifiques à atteindre avec le projet sont les suivants :

- Anticiper les besoins en matière de soins pour une population vieillissante afin d'éviter les déficits de compétences ; améliorer les connaissances, les aptitudes et les compétences des aidants naturels.
- Les modules de formation relatifs au vieillissement actif et en bonne santé doivent être intégrés dans les programmes d'enseignement professionnel existants.
- Promouvoir les meilleures pratiques pour impliquer les personnes âgées et les aidants dans la conception d'un nouveau programme de formation sur les Silver aidants et de cours de formation pour le vieillissement actif et en bonne santé.
- Collaboration de tous les acteurs (formateurs de l'EFP / apprenants dans le domaine de la santé, décideurs politiques, professionnels de la santé (soignants formels et informels, et établissements d'enseignement)), en partenariat dans toute l'Union européenne, pour réaliser le changement nécessaire.
- Améliorer la qualité des enseignants, des formateurs et des autres professionnels de la santé dans le secteur.
- Rendre les cours plus pertinents pour le marché du travail en matière de vieillissement actif et de santé dans la Silver économie.
- Sensibiliser à l'importance d'établir des systèmes durables et socialement inclusifs pour la Silver économie qui pourraient promouvoir la citoyenneté mondiale, la solidarité et l'autonomisation des communautés locales.

3. MÉTHODOLOGIE

La présente recherche porte sur la conception et la gestion d'un cours en ligne visant à promouvoir les connaissances qui favorisent des soins de meilleure qualité pour les personnes âgées dans le cadre de la Silver économie dans six pays européens.

Le cours sera piloté avec un total de 15 formateurs et 20 participants recrutés par chacun des partenaires du projet dans leurs pays respectifs.

Le Programme de formation a été mené par l'Université d'Almería (Espagne) et l'Institut Polytechnique de Castelo Branco (Portugal), en collaboration avec le Conseil Provincial de Zamora (Espagne). Le programme comprend les objectifs d'apprentissage, les résultats et les activités.

Pour chaque thème ou module, un support a été créé comprenant plusieurs niveaux d'informations, organisés de manière attractive, avec des

liens vers des ressources en ligne, des vidéos YouTube et des animations.

Enfin, le contenu des modules a été traduit en six langues, à savoir les consignes, les supports, les informations complémentaires, ainsi que les questionnaires d'évaluation. Sur la plateforme en ligne du projet, les consignes pour lancer le cours, ainsi que les présentations vidéo et l'évaluation sont disponibles dans toutes les langues.

4. STRUCTURE DES COURS : MODULES ET SUJETS

MODULE 1 Le processus de vieillissement

INTRODUCTION

Le vieillissement réussi est devenu un concept important pour décrire la qualité du vieillissement. Le concept s'est développé à partir d'une approche biomédicale vers une compréhension plus large des processus d'adaptation sociale et psychologique à un âge avancé (Urtamo, Jyväkorpi, & Strandberg, 2019).

Les recherches montrent qu'il existe une force relative entre les mesures sociales et biologiques et les résultats de santé importants dans le processus de vieillissement, les facteurs sociaux étant fortement liés au fonctionnement physique et cognitif et à la multimorbidité dans cette population âgée, même lorsqu'un nombre important de mesures biologiques sont contrôlées (Crimmins, 2020). Il va donc sans dire qu'une identification appropriée des aspects les plus élémentaires du vieillissement, tant sociaux que biologiques, est une compétence inestimable, en particulier pour les Silver aidants. Développer un sentiment de croissance tout au long du processus de vieillissement nous aide à réaliser que l'expérience de vie qui vient avec l'âge, lorsqu'on y réfléchit, est un atout absolu tant pour soi-même que pour la société dans son ensemble. Les personnes âgées sont de plus en plus perçues comme des membres essentiels de leur communauté et des acteurs sociaux importants pour relever les défis sociétaux. Dans cette mesure, le maintien d'un "esprit actif" est un point clé pour assurer la contribution des personnes âgées à la société (Socci, Clarke, & Principi, 2020). Dans ce module, nous passerons en revue quelques concepts élémentaires autour du processus de vieillissement en tant que processus de croissance, nécessaire pour une société active et évolutive, le vieillissement réussi à travers les déterminants sociaux, biologiques et personnels, ainsi que la réflexion sur la façon dont on peut maintenir un esprit actif avec l'âge.

OBJECTIFS

Les Silver aidants vont :

Découvrir comment le vieillissement est un processus de croissance qui fait partie intégrante de la société.

Créer des liens entre les différents aspects et déterminants du vieillissement afin d'acquérir une compréhension plus globale de ce qui est considéré comme un "vieillissement réussi".

Identifier le rôle clé des personnes âgées dans les changements sociétaux et l'importance d'une participation active pendant le vieillissement.

Utiliser leur expérience pour réfléchir et discuter des concepts de politique, de culture, de genre et d'économie, en relation avec le vieillissement et le fait de rester actif.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

À la fin de ce module, les participants devraient avoir acquis les éléments suivants.

CONNAISSANCE

- Identifier les éléments clés de son propre concept de vieillissement réussi.
- Être capable de fournir des conseils et des ressources appropriées pour stimuler l'esprit actif pendant le vieillissement

COMPÉTENCES

- Faire preuve d'écoute active pour accompagner la réflexion et le doute sur le processus de changement qui accompagne le vieillissement.
- Concevoir des cercles d'apprentissage ou des sessions individuelles pour discuter des concepts de pleine conscience, de bien-être et d'engagement social.

ATTITUDES

- Percevoir de manière critique les politiques et les structures sociétales qui incluent ou excluent les personnes âgées de plusieurs secteurs de la vie.
- Devenir proactif en termes de motivation de l'engagement et cultiver les idéaux sur la prise en compte du pouvoir que la population âgée a encore dans la société.

MODULE 2 Conceptualisation et fondement du vieillissement actif et sain

INTRODUCTION

Le vieillissement est considéré comme un processus dynamique et multifactoriel, qui est vécu avec des changements visibles au fil du temps, lorsque la vitalité et la capacité fonctionnelle sont perdues (García & Alfonso, 2020). Par ailleurs, les personnes vieillissantes apportent des valeurs, des connaissances et des expériences appréciables qui représentent un rempart pour la société ; cependant, cette possibilité sera conditionnée par leurs niveaux de santé, d'où l'importance de parvenir à une réponse globale de santé publique. L'Organisation Mondiale de la Santé (2002) a défini le *"Vieillessement actif comme le processus d'optimisation des possibilités de santé, de participation et de sécurité afin d'améliorer la qualité de vie des personnes qui vieillissent"*. La nécessité de promouvoir un vieillissement actif et sain est évidente, une façon d'y parvenir est d'intervenir sur les professionnels qui en ont la charge. Ce module d'apprentissage propose différents programmes d'intervention comme références futures destinées aux professionnels et aux aidants des personnes âgées.

OBJECTIFS

Les travailleurs du secteur de la Silver économie vont :

1. Faire connaître les différents programmes visant à promouvoir un vieillissement actif et sain.
2. Déterminer les avantages de ces programmes de vieillissement actif et sain.
3. Établir les différences entre le vieillissement actif et le vieillissement sain.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCE

- a. Reconnaître les différences entre les programmes.
- b. Identifier les avantages des programmes et leur pertinence.

COMPÉTENCES

- a. Identifier et évaluer les bonnes pratiques.
- b. Développer des programmes d'intervention positive pour les soignants et les aînés

ATTITUDES

- a. Développer l'esprit critique une attitude positive pour atteindre l'autonomie dans l'élaboration de programmes ou d'activités qui favorisent un vieillissement actif et sain.

MODULE 3 Identification des bonnes pratiques et des méthodologies de l'éducation orientée vers les personnes âgées

INTRODUCTION

Le processus de vieillissement entraîne une augmentation du besoin d'aidants qui peuvent provenir du noyau familial et/ou de la société en tant que professionnels.

Il existe un besoin auquel la société n'a pas été en mesure de répondre efficacement à ce jour, d'une part en raison du manque d'accès aux formations éducatives et aux bonnes pratiques, d'autre part en raison de l'incapacité à distribuer celles qui existent encore sur les territoires nationaux compte tenu de ses multiples asymétries, tant géographiques qu'économico-sociales.

Une façon de combler cette lacune pourrait être d'utiliser les multiples plates-formes de ressources éducatives disponibles en ligne en accès libre, dans différentes langues, organisées selon différents niveaux de difficulté et destinées à une population d'aidants dans leurs différentes perspectives : familiale et professionnelle.

Ce permettent d'accroître les connaissances sur le rôle et la fonction de l'aidant et de faciliter l'accès à un apprentissage continu, structuré et basé sur des informations fiables et actualisées.

OBJECTIFS

1. Diffuser des ressources pédagogiques et des bonnes pratiques d'accès gratuit aux aidants.
2. Faciliter l'accès aux ressources éducatives pour les aidants indifférenciés.
3. Promouvoir l'augmentation des compétences dans

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

A la fin de ce module, les participants devraient :

CONNAISSANCE

- a. Identifier les différentes offres de formation en ligne ;
- b. Être capable d'appliquer les connaissances acquises à la fois en tant qu'aidant informel et professionnel ;
- c. Reconnaître les différences entre chacun des cours et choisir en fonction de vos besoins.

COMPÉTENCES

- a. Identifier et évaluer les bonnes pratiques (Silver aidants).
- b. Être capable d'adapter les connaissances aux besoins de votre pratique ;

ATTITUDES

- a. Développer l'esprit critique.
- b. Encourager la proactivité et l'autonomie dans la recherche et la participation aux réseaux sociaux, en favorisant le partage d'expériences et la connaissance des bonnes

MODULE 4 Compétences sociales et réseaux associatifs des personnes âgées. Quelques exemples.

INTRODUCTION

Préserver le lien social avec nos aînés est devenu un enjeu de société et de santé publique qui nous concerne tous.

La solitude et l'isolement social sont une dure réalité dans l'Union européenne. Selon une enquête d'Eurostat de 2017, 6 % des Européens (âgés de 16 ans ou plus) déclarent n'avoir personne à qui demander de l'aide en cas de besoin ou avec qui discuter de questions personnelles, et les personnes âgées représentent 75 % de ces 6 %.

Les aidants quotidiens répondent en partie à ce besoin de relation avec les autres, mais il semble approprié qu'ils aident les personnes âgées à maintenir et à rétablir des liens sociaux en dehors de leur propre environnement domestique.

Qu'il s'agisse d'aider à créer des liens avec les associations de quartier en proposant des activités ludiques ou de promouvoir l'utilisation des outils numériques, l'aidant doit disposer de nouvelles compétences et connaissances pour aider les personnes âgées à entretenir leurs réseaux sociaux.

OBJECTIFS

Les Silver aidants vont :

1. Évaluer les compétences interpersonnelles de la personne
2. Identifier l'environnement relationnel de la personne âgée : habitudes et désirs.
3. Explorer les possibilités de maintenir ou de créer des liens sociaux en fonction de l'état de santé de la personne accompagnée.
4. Explorer les possibilités et les limites de la technologie numérique dans les relations sociales

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCE

1. Identifier et définir les compétences sociales
2. Comprendre l'impact de l'environnement relationnel sur la santé des personnes âgées

COMPÉTENCES

Les aidants seront en mesure de :

1. Évaluer les compétences sociales des personnes âgées et aider à les développer
2. Accompagner les personnes âgées dans leurs relations avec les autres en dehors de leur cadre de vie et grâce aux nouvelles technologies.

ATTITUDES

1. Développer des compétences analytiques pour identifier le niveau de relation et les besoins de la personne aidée.
2. Être un moteur du développement du lien social pour favoriser le bien vieillir.

MODULE 5 Technologie pour les personnes

INTRODUCTION

Au cours des dernières années, les personnes âgées ont constitué le segment de la population en ligne qui a connu la croissance la plus rapide. De plus en plus de personnes de plus de 60 ans vont en ligne et se connectent au monde par le biais de sites tels que Facebook, Google, Yahoo et Youtube.

Elles envoient des courriels, des textos et même des blogs, et cela a un impact positif sur leur vie, car cela leur permet de communiquer plus souvent avec leur famille, de renouer avec de vieux amis, de suivre l'évolution de leur communauté et de rester en contact avec d'autres personnes qui partagent les mêmes intérêts.

"Nous voyons déjà des façons très intéressantes d'utiliser la technologie pour aider les gens à vieillir", a déclaré Ben Jonash, auteur de l'ouvrage The Future of Aging du Deloitte Center for Health Solutions.

Outre l'internet et les appareils mobiles, les technologies de santé et de mobilité destinées aux personnes âgées se sont également considérablement améliorées au cours de la dernière décennie. Nous allons examiner quelques exemples de technologies qui peuvent aider les personnes âgées. Nous expliquerons le fonctionnement de chaque élément technologique et les avantages qu'il peut offrir. De nouveaux appareils utilisant la RV, la robotique et d'autres technologies sont arrivés sur le marché et aident les personnes âgées à vivre plus longtemps et en meilleure santé. Ces innovations comprennent des casques de RV pour les personnes âgées atteintes de la maladie d'Alzheimer et des montres de détection des chutes basées sur le cloud. Technologies de sécurité et de vie intelligente, santé et soins à distance, et technologies de bien-être et de remise en forme.

OBJECTIFS

- Discuter des difficultés technologiques des personnes âgées et des solutions.
- Collecter des supports technologiques pour améliorer la qualité de vie des personnes âgées et faciliter le travail des aidants.
- Décrire les méthodes de progrès technologique pour les personnes âgées.
- Explorer une sélection d'applications d'appareils intelligents à utiliser avec les personnes âgées
- Explorer l'utilisation réussie de la technologie dans la population des personnes âgées.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCES :

- a. S'informer sur les technologies existantes pour aider les personnes âgées
- b. Identifier les avantages et la pertinence de la technologie et de son utilisation au profit des personnes âgées.

COMPÉTENCES :

- a. Identifier et évaluer les bonnes pratiques en matière d'utilisation des technologies.
- b. Développer des programmes d'intervention positive pour les soignants et les aînés en tenant compte de la technologie disponible.

ATTITUDES

- a. Acquérir l'attitude appropriée pour soutenir et aider les personnes âgées en acquérant des connaissances en matière de technologie.
- b. Développer une compréhension des difficultés de l'utilisation de la technologie du point de vue des personnes âgées.

MODULE 6 Promouvoir la vie active des personnes âgées : L'entrepreneuriat social

INTRODUCTION

Les entrepreneurs sociaux proposent des idées innovantes qui produisent des changements sociaux importants. Le taux de réussite des entrepreneurs âgés est deux fois plus élevé que celui des jeunes entrepreneurs (Wadhwa, 2012). En outre, les personnes âgées disposent d'une expérience et d'un savoir-faire étendus, et jouent un rôle fondamental dans la société. Plus que jamais, avec le vieillissement démographique, il est crucial de promouvoir l'importance d'introduire et d'encourager l'entrepreneuriat social chez les personnes âgées pour lutter contre les préjugés sociétaux et les encourager à mener une vie active.

Ce module d'apprentissage détaille l'importance de l'entrepreneuriat social des seniors. En outre, il propose des ressources et du matériel d'apprentissage utiles aux soignants pour motiver les personnes âgées à devenir des agents actifs du changement grâce à l'entrepreneuriat social.

OBJECTIFS

Les Silver aidants vont :

1. Découvrir l'entrepreneuriat social et comment il peut être bénéfique pour les personnes âgées de la société.
2. Encourager les personnes âgées à devenir des membres actifs de la société, en luttant contre les préjugés liés à l'âge.
3. Utiliser leurs connaissances et leur expérience pour identifier les moyens d'intégrer l'esprit d'entreprise sociale chez les personnes âgées.
4. Utiliser leur expérience pour réfléchir et discuter des moyens d'inciter les personnes âgées à mener un style de vie actif et entrepreneurial.
5. Améliorer leurs compétences pour encourager le groupe cible à s'engager dans l'entrepreneuriat social.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCES:

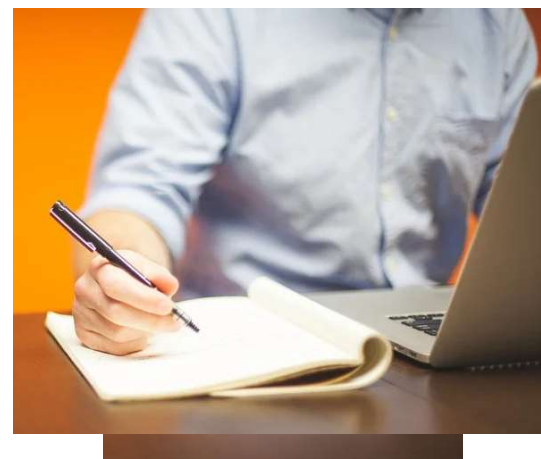
- a. Avoir une connaissance de base de l'entrepreneuriat social
- b. Avoir une connaissance pratique de l'importance pour les personnes âgées de mener une vie active.

COMPÉTENCES:

- a. Discuter de l'entrepreneuriat social
- b. Identifier comment l'entrepreneuriat social peut encourager les personnes âgées à être plus actives dans la société.

ATTITUDES:

- a. Reconnaître le rôle fondamental des personnes âgées en tant qu'agents actifs dans la société.
- b. Avoir la volonté de défendre l'esprit d'entreprise sociale chez les personnes âgées

MODULE 7 Environnements sains pour les personnes âgées dans le cadre de la silver économie

INTRODUCTION

Comme nous le savons déjà, notre monde vieillit rapidement: selon les Nations unies (2017), la population mondiale âgée de 60 ans devrait doubler d'ici 2050, date à laquelle elle devrait atteindre près de 2,1 milliards.

Cette augmentation inévitable de la part des personnes âgées résulte de la baisse de la fécondité et de l'amélioration de la survie qui caractérisent la transition démographique. Chacun des 201 pays ou zones comptant au moins 90 000 habitants devrait voir augmenter la proportion de personnes âgées de 60 ans ou plus d'ici 2050.

L'Organisation Mondiale de la Santé (2020) décrit les environnements favorables aux personnes âgées comme des espaces qui favorisent la santé et le bien-être, ainsi que la participation des personnes qui vieillissent. Ils sont accessibles, équitables, inclusifs, sûrs, sécurisés et favorables. Outre la population, la tendance croissante à l'urbanisation représente une autre force majeure qui façonne le 21ème siècle (OMS, 2020) et exige la transformation des villes en environnements favorables aux personnes âgées où le vieillissement actif optimise les possibilités de santé, de participation et de sécurité afin d'améliorer la qualité de vie des personnes âgées (OMS, 2020). Cependant, les institutions ne pourront pas développer des environnements sains sans converger avec les différents domaines de la Silver économie, car il est essentiel d'aborder des questions de grande envergure telles que la pérennisation, les modèles de financement innovants, la participation des utilisateurs, les nouveaux modèles commerciaux et les secteurs émergents.

Dans ce module, nous apprendrons les différentes caractéristiques des environnements sains et nous travaillerons également sur la manière de transformer les espaces urbains et ruraux existants (et d'en créer de nouveaux). De plus, nous apprendrons l'importance de la Silver économie dans le monde de l'économie et sa convergence avec l'urbanisation inclusive.

OBJECTIFS

1. Déterminer les avantages de la Silver économie dans la planification urbaine et comment elle peut aider les personnes âgées à rester des membres actifs de la société.
2. Établir des liens entre la Silver économie et la création d'environnements sains pour les personnes âgées.
3. Utiliser leurs connaissances et leur expérience pour proposer des moyens d'améliorer des environnements urbains ou ruraux déjà existants.
4. Analyser les défis qui peuvent se présenter lors de la conception d'environnements sains.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCES :

- a. Identifier les points forts et les points faibles des personnes âgées au quotidien en vous basant sur les caractéristiques et les avantages de la Silver économie.
- b. Identifier les demandes des différents profils de personnes âgées concernant les environnements sains et le vieillissement actif.

COMPÉTENCES :

- a. Développer des programmes d'intervention pour créer des environnements sains pour les personnes âgées
- b. Identifier les bonnes et mauvaises pratiques dans la conception d'environnements sains et comment adapter les services de santé centrés sur la personne.

ATTITUDE :

- a. Développer l'esprit critique
- b. Acquérir des attitudes

MODULE 8 Comment faire face à un contexte de crise et de catastrophes

INTRODUCTION

L'épidémie de coronavirus a changé le monde de façon permanente, le plongeant dans la peur, l'anxiété et, surtout, la confusion. Malheureusement, ce virus est particulièrement mortel pour les personnes âgées : pour 1 000 personnes de 50-60 ans, environ 5 mourront à cause du COVID-19. Pour les personnes âgées de 70 ans ou plus, environ 116 perdront la vie à cause de la pandémie (Nature, 2020). En raison de ces conditions de morbidité, il leur a été extrêmement difficile de mener une vie normale, étant donné que les services sociaux et les systèmes de soins ont été complètement paralysés. Soudain, leur seule option était de rester chez eux - une décision difficile à prendre s'ils vivent seuls.

La transmission rapide de la pandémie, le taux de mortalité plus élevé, l'auto-isollement, la distanciation sociale et la mise en quarantaine pourraient exacerber le risque de problèmes de santé mentale chez les personnes âgées, aggravant et altérant davantage les fonctions cognitives et émotionnelles (Mukhtar, 2020). Les personnes âgées en général ont tendance à être plus sensibles aux effets des épidémies, probablement en raison de la diminution de leur immunité, en partie à cause de la physiologie du processus de vieillissement et plus spécifiquement en raison de toute condition comorbide existante (Satyanarayana, 2020).

Une partie de la population âgée peut sembler têtue en refusant de porter un masque ou de rompre sa routine pour la seule raison d'un virus, car elle n'est pas en mesure de comprendre pleinement l'ampleur du virus. Non seulement cela crée des tensions au sein de la population, mais cela augmente le risque d'être touché par le virus. Le soutien social, l'animation et le fonctionnement quotidien devraient être assurés pendant les pandémies pour que les personnes âgées puissent tenir le coup.

En outre, des centaines de personnes de plus de 75 ans vivant dans des maisons de retraite ont été les témoins directs de la morbidité du COVID-19 : dans 26 pays, les résidents des établissements de soins de longue durée ont représenté en moyenne 47 % de tous les décès dus au COVID-19 (The Washington Post, 2020). Les survivants ont dû faire face à la mort de leurs compagnons, sans pouvoir leur faire leurs adieux en raison du risque élevé de contagion.

OBJECTIFS

1. Apprendre les différents risques physiques et émotionnels auxquels les aînés sont confrontés en cas d'épidémies et de pandémies.
2. Établir des liens entre la réponse institutionnelle à la pandémie et le fonctionnement des systèmes de santé et d'aide sociale pendant cette période.
3. Identifier et définir les mesures d'autosoins lors du travail avec les personnes âgées.
4. Utiliser leur expérience pour élaborer différentes techniques pour les aînés et les membres de leur famille afin de faire face à la mort.

RÉSULTATS D'APPRENTISSAGE

CONNAISSANCES :

- a. Identifier les risques potentiels dans la population âgée en cas d'épidémie ou de pandémie.
- b. Être capable de fournir des soins et de l'attention à l'aîné par des techniques adaptées à un contexte de crise.

COMPÉTENCES :

- a. Identifier les bonnes et mauvaises pratiques en matière de mesures d'autosoins afin de se protéger et de protéger la population avec laquelle ils travaillent.
- b. Concevoir des programmes d'intervention pour faire face au duel en cas d'épidémies et de pandémies.

ATTITUDE :

- a. Développer une pensée critique afin d'identifier les forces et les faiblesses du système d'aide sociale dans un contexte de crise.
- b. Acquérir des attitudes proactives vis-à-vis du quotidien des personnes âgées et les aider à poursuivre leur vie malgré les épidémies ou les pandémies.

5. RESSOURCES DE FORMATION OU D'APPRENTISSAGE DÉVELOPPÉES.

Les partenaires du projet ont collecté ou créé des supports de formation / d'apprentissage / d'évaluation sous licence Internet Creative Commons, liés aux modules et aux sujets décrits. Ils ont également préparé pour chaque sujet une liste de ressources FACULTATIVES.

Le projet s'adresse aussi aux jeunes, aux femmes peu qualifiées et aux immigrants afin qu'ils développent des compétences pour leur épanouissement personnel et leur employabilité en tant qu'aidants familiaux ou une remise à niveau de leur formation dans ce domaine d'intérêt dans les zones rurales.

Tableau 1. Modèle pour développer les ressources pédagogiques de la plateforme en ligne.

RESSOURCES : (INSÉRER ICI LE TITRE DU MODULE)				
N°	TITRE ET DESCRIPTION	TYPE	LANGUE	URL D'ACCÈS/DE TÉLÉCHARGEMENT
1	TITRE Description limitée à 500 mots	ARCHIVES WEB IMAGES AUDIO VIDÉOS DIAPORAMAS QUIZZ JEUX ANIMATIONS APPLICATIONS AUTRE		
2				

6. ÉVALUATION DES RÉSULTATS DE L'APPRENTISSAGE DES PARTICIPANTS

Pour mesurer les performances des apprenants et leurs résultats d'apprentissage, des questionnaires ont été conçus pour évaluer les contenus. Ils sont à compléter en début et en fin de session.

L'inscription sur la plateforme du projet <https://silvercare-platform.com> permet la gestion et l'accompagnement par le formateur, le suivi des progrès par l'apprenant.

L'apprenant pourra appliquer les connaissances théoriques et pratiques acquises dans le cadre de tous les modules de formation et de l'apprentissage par le travail (APT) d'une manière intégrative et réfléchie. Via le test d'évaluation final, les apprenants pourront démontrer qu'ils sont capables d'exécuter des tâches de manière adéquate, efficace et professionnelle.

L'Université d'Almeria et tous les partenaires, en contribuant aux supports de formation, seront responsables de la production des tests d'évaluation finaux, en lien avec les standards généraux et contextuels/nationaux (NQF), ainsi qu'en coopération avec des parties prenantes sélectionnées (prestataires de soins, SE, etc.).

Plus de détails sur la procédure de certification dans le livrable IO3 du projet disponible sur le site Internet : www.eusilvercaregivers.com.

L'épreuve finale pourra être orale ou écrite, en fonction des connaissances, aptitudes et compétences à évaluer, et constitue une évaluation sommative.

L'épreuve finale écrite peut être composée de questions à choix multiples, de textes à trous, de réponses courtes, de questions structurées...

7. QUALIFICATION DES PARTICIPANTS, REMISE DE BADGES ET D'ATTESTATIONS

Le projet permettra aux personnes de vieillir de manière active et saine tout en créant et promouvant des opportunités d'apprentissage. Il s'agit également d'accroître la sensibilisation aux questions globales telles que la Silver économie et les services sociaux communautaires. Le projet permettra aux jeunes, aux femmes peu qualifiées et aux immigrés de développer des compétences pour leur épanouissement personnel et leur employabilité en tant que Silver aidants ou d'actualiser leur formation dans ce domaine dans les zones rurales.

Le partenariat prévoit la création d'une matrice qui clarifiera la correspondance entre le niveau des compétences acquises et les normes du CEC - Cadre Européen des Certifications. Plus précisément, le CEC définit une qualification comme *"le résultat formel d'un processus d'évaluation et de validation obtenu lorsqu'un organisme compétent détermine qu'un individu a atteint des résultats d'apprentissage selon des normes données"*. Pour l'élaboration des badges micro-crédités dans le cadre de la formation, le partenariat accompagnera la reconnaissance d'un apprentissage non formel et informel, nécessitant un point de référence convenu, sous la forme d'un programme de formation validé. L'évaluation de chacun des modules permet la création et la délivrance d'un badge, puisqu'elle comprend un processus de vérification nécessaire en lien avec le serveur qui héberge les métadonnées originales du badge. Le serveur, sur la base des informations reçues lors de l'évaluation, générera le badge et communiquera aux participants les détails de la confirmation et un bref aperçu de la compétence validée par le badge. Le projet utilisera le modèle des Open badges pour mener à bien ce processus. Pour en savoir plus sur le prototype sélectionné, consultez le document de spécification des badges ouverts.

8. QUESTIONNAIRES D'ÉVALUATION ET DE L'IMPACT

Grâce à ce questionnaire d'auto-évaluation, l'étudiant peut évaluer comment la formation aura contribué à son apprentissage. Les attentes en matière d'apprentissage peuvent être extraites des questionnaires complétés par les participants en début de formation, ainsi que des discussions du conseil d'administration.

9. PLANIFICATION DES SESSIONS

La formation pourrait durer six semaines (3 sessions par semaine, total 18 sessions) sur la plateforme en ligne pour enseigner les huit modules. La première session sera consacrée à l'orientation et à la familiarisation avec les technologies utilisées pour la plateforme. La dernière session sera consacrée à la réflexion et à la synthèse des connaissances acquises au cours des semaines précédentes, ainsi qu'à l'évaluation finale et au bilan de la formation.

La première session comprendra de nombreuses vidéos d'introduction et d'orientation technologique, des podcasts et des consignes écrites. Ceci afin que les participants se familiarise avec la plateforme et les supports de formation. En outre, les participants pourraient compléter un questionnaire avant d'utiliser la plateforme MOOC et ainsi donner leur accord pour la publication de leurs travaux réalisés au cours des sessions de formation avec les autres apprenants et les formateurs, qui pourraient les utiliser tout ou partie des données ainsi collectées anonymement.

La deuxième et la troisième session seront consacrées au premier module, dont le contenu était organisé chaque jour autour d'un thème spécifique sur les "soins". Les participants étaient encouragés à passer quelques heures à lire un article ou à regarder une courte vidéo, à écouter un podcast, puis à réaliser l'activité sur le sujet. Enfin, les participants ont procédé à une auto-évaluation, par le biais d'un questionnaire.

Les quatrième et cinquième sessions se concentreront sur le deuxième module, dont la structure a été décrite précédemment.

Les sixième et septième sessions, au troisième module (voir la section précédente).

La dernière session sera consacrée au bilan et à l'évaluation finale (questionnaires d'évaluation de fin de formation et du processus d'enseignement-apprentissage du cours et de son développement).

Tableau 2. Planning de formation pendant les 6 semaines.

	WEEK 1	WEEK 2	WEEK 3	WEEK 4	WEEK 5	WEEK 6
1	Orientation Module 1. Topic 1 Module 1. Topic 2					
2		Module 2. Topic 1 Module 2. Topic 2 Module 3. Topic 1				
3			Module 3. Topic 2 Module 4. Topic 1 Module 4. Topic 2			
4				Module 5. Topic 1 Module 5. Topic 2 Module 6. Topic 1		
5					Module 6. Topic 2 Module 7. Topic 1 Module 7. Topic 2	
6						Module 8. Topic 1 Module 8. Topic 2 Assessment

10. EXIGENCES ET RECOMMANDATIONS DU FORMATEUR

Les supports du projet visent à former les professionnels qui travaillent, de manière formelle ou informelle, comme aidants auprès des personnes âgées et à promouvoir l'employabilité de la Silver économie. À ce titre, le groupe des aidants se compose principalement de jeunes, de femmes peu qualifiées et d'immigrants. Par ailleurs, il s'agit d'encourager le développement des compétences des apprenants, de leur donner les moyens de travailler pour vieillir de manière active et saine, de promouvoir les possibilités d'apprentissage par le service et de les sensibiliser aux problèmes mondiaux. Cela dit, le formateur qui suivra cette formation pourra avoir accès à tous les sujets susmentionnés et travailler avec le groupe cible mentionné.

Pour commencer, le formateur de la formation aura une expérience avérée en éducation des adultes ou possèdera un diplôme/une certification en éducation des adultes, associé à une expérience professionnelle. La procédure de certification, si elle existe, est différente pour chaque pays car il n'y a pas de cadre national unifié pour la formation des formateurs (certaines conditions générales existent, comme la nécessité de suivre des études universitaires ou des cours de pédagogie professionnelle ou des années d'expérience sur le terrain, etc. mais elles diffèrent toujours d'un pays à l'autre). Il vous est donc conseillé de vérifier le cadre national et d'agir en conséquence.

Dans tous les cas, le formateur possèdera certaines compétences de

base, tant professionnelles que transversales. Les compétences requises d'un formateur sont réparties selon les niveaux suivants : professionnel, pédagogique et social. Dans certains cas, si, par exemple, un formateur fait partie d'un établissement (comme un établissement d'hébergement pour personnes âgées), un autre niveau de compétence pourrait être ajouté, comme par exemple la gestion.

11. RÉFÉRENCES

Álvarez, E. R., Elordui, N. L., Errami, M., Rodríguez, A. R., Riguera, C. P., de la Hoz, G. V. y Márquez, G. M. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23, 29- 37.

Athanassiou, A., Baldoukas, A. et Panaoura, R. (2014). Manuel pour le personnel enseignant pour adultes : Principes d'enseignement de base pour les adultes qui appartiennent à des groupes sociaux vulnérables, Nicosie, Frederick University Publication : http://www.moec.gov.cy/aethee/synedria/2014_teliko/2014_06_26_ha_ndbook_english.pdf

Bover, A., Taltavull, J. M., Gastaldo, D., Luengo, R., Izquierdo, M. D., Juando-Prats, et al. (2015). Calidad de vida de trabajadoras inmigrantes latinoamericanas como cuidadoras en España. *Gaceta Sanitaria*, 29(2), 123-126, doi : 10.1016/j.gaceta.2014.09.009.

Briones Vozmediano, E., Agudelo Suárez, A. A., López Jacob, M. J., Vives Cases, C., Ballester Laguna, F. y Ronda Pérez, E. (2014). Percepción de las trabajadoras inmigrantes del servicio doméstico sobre los efectos de la regulación del sector en España. *Gaceta sanitaria*, 28(2), 109-115.

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010). Compétences clés pour les professionnels de la formation des adultes : Contribution à l'élaboration d'un cadre de référence des compétences clés pour les professionnels de l'éducation et de la formation: https://www.academia.edu/236719/Key_Competences_for_Adult_Learning_Professionals_Contribution_to_the_development_of_a_reference_framework_of_compétences_clés_pour_les_professionnels_de_l'apprentissage_adultes

CEDEFOP (2013). Les formateurs en formation professionnelle continue:

profil de compétence émergent, Luxembourg, Office des publications de l'Union européenne : https://www.cedefop.europa.eu/files/4126_en.pdf

Gallart Fernández-Puebla, A. (2007). Sobrecarga del cuidador inmigrante no profesional formal en Barcelona. (Tesis de maestría, Universitat Internacional de Catalunya) : <http://hdl.handle.net/10803/9333>

Iosifescu, S. (2009). Rapport de l'activité d'apprentissage par les pairs "Formation des formateurs dans le cadre de la procédure d'assurance qualité".

Consulter: <https://www.eqavet.eu/Eqavet2017/media/Documents/Report-of-the-PLA-on-Training-of-Trainers.pdf>

Notivol Tejero, P., Pollan Rufo, M., y Gabari Gambarte, M. I. (2004). Percepción de cuidadoras inmigrantes extranjeras. Sobre el cuidado, genérico y profesional enfermero, al anciano en domicilio. *Huarte de San Juan. Psicología*, (11), 153-171.

Prieto Rodríguez, M., Gil García, E., Heierle Valero, C., & Frías Osuna, A. (2002). La perspectiva de las cuidadoras informales sobre la atención domiciliaria: Un estudio cualitativo con ayuda de un programa informático. *Revista Española de Salud Pública*, 76(5), 613-625.

Red2Red Consultores. (2009). El empleo de las personas con discapacidad ante el nuevo paradigma de la flexiguridad. Madrid: Fundación ONCE; Fondo Social Europeo.

Rodríguez Álvarez, E., Lanborena Elordui, N., Errami, M., Rodríguez Rodríguez, A., Pereda Riguera, C., Vallejo de la Hoz, G., y Moreno Marquez, G. (2009). Relación del estatus migratorio y del apoyo social con la calidad de vida de los marroquíes en el País Vasco. *Gaceta Sanitaria*, 23(1), 29-37. doi: 10.1016/j.gaceta.2009.07.005

Solé, M., et Rodríguez, M. (2010). Disparidades entre inmigrantes y nativos en el impacto de las condiciones laborales en la salud. *Gaceta Sanitaria*, 24(2), 145-150. doi : 10.1016/j.gaceta.2009.10.006

Torres Egea, M. P., Ballesteros Pérez, E., y Sánchez Castillo, P. D. (2008). Programas e intervenciones de apoyo a los cuidadores informales en España. *Gerokomos*, 19(1), 9-15. doi:10.4321/S1134-928X200800010000

Cofinanciado por el
programa Erasmus+
de la Unión Europea

This project has been funded with support from the European Commission. This publication (communication) reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

